

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

odbor školství

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI**

ZA ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

březen 2021

Obsah

1.	Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy	5
1.1	Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2019/2020	6
1.2	Předškolní vzdělávání.....	9
1.3	Základní vzdělávání a povinná školní docházka	12
1.4	Střední vzdělávání	15
1.5	Vyšší odborné vzdělávání.....	32
1.6	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných	36
1.6.1	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	36
1.6.2	Děti a žáci se zdravotním postižením v běžných třídách	38
1.6.3	Děti a žáci se zdravotním postižením zařazení do tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona	40
1.6.4	Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona	42
1.6.5	Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných	45
1.7	Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	49
1.7.1	Základní umělecké vzdělávání.....	49
1.7.2	Jazykové vzdělávání.....	51
1.7.3	Zájmové vzdělávání	53
1.7.4	Tělovýchova a sport	55
1.7.5	Děti a mládež – volný čas	59
1.7.6	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi.....	60
1.8	Poradenské služby	61
1.9	Školská zařízení	61
1.9.1	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	61
1.9.2	Školská poradenská zařízení.....	61
1.9.3	Školská zařízení pro zájmové vzdělávání.....	63
1.9.4	Školská účelová zařízení	67
1.9.5	Školská výchovná a ubytovací zařízení.....	68
1.9.6	Zařízení školního stravování	69
1.9.7	Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči	73
1.10	Pracovníci ve školství	74

1.11	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	74
1.12	Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	76
1.13	Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji.....	77
1.13.1	Prevence sociálně patologických jevů.....	77
1.13.2	Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.....	82
1.13.3	Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin	85
1.14	Účast škol v mezinárodních programech.....	86
1.15	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji.....	87
2.	Ekonomika a péče o majetek	90
2.1	Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem	92
2.2	Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi	95
2.3	Výdaje na soukromé školy a školská zařízení	96
2.4	Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení	96
3.	Závěry výroční zprávy.....	98

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji za školní rok 2019/2020 (dále také jen „VZ“) je zpracována a předkládána v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů.

Obsahem VZ je hodnocení stavu a změn jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji (dále také jen „KHK“) bez ohledu na zřizovatele, popis vzdělávací soustavy, hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v kraji, jeho cílů a opatření v uplynulém období, včetně hodnocení souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2019–2023). Další součástí VZ je i oblast ekonomická a závěr, který zdůrazňuje priority jednotlivých oblastí a shrnuje poznatky z jednotlivých kapitol.

Základními strategickými a koncepčními dokumenty pro rozvoj vzdělávací soustavy v KHK ve sledovaném období (školní rok 2019/2020) byly zejména:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2019–2023), schválený vládou ČR v roce 2019 (dále také jen „DZ ČR 2019–2023“),
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2016–2020) (dále také jen „DZ KHK 2016–2020“) schválený orgány KHK v roce 2016,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020–2024 (dále také jen „DZ KHK 2020-2024“), schválený orgány KHK v roce 2020,
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027.

Odbor školství Krajského úřadu KHK se ve školním roce 2019/2020 zaměřil podobně jako v uplynulém období na následující priority:

- zvyšování kvality a efektivity vzdělávání,
- podpora škol při zavádění nových online nástrojů pro realizaci distanční výuky,
- zajišťování osobních ochranných pomůcek pro zaměstnance škol a školských zařízení,
- podpora odborného vzdělávání, a to zejména ve vybraných oborech vzdělání s výučním listem ve středních školách a vybraných zdravotnických oborech vzdělání ve vyšších odborných školách zřizovaných KHK,
- pokračování optimalizačních změn v síti škol a školských zařízení a v oborové struktuře středních škol,
- podpora práce center odborného vzdělávání (dále také jen „COV“),
- podpora spolupráce středních škol a firem prostřednictvím regionálních sektorových dohod,
- zajišťování rovných příležitostí ve vzdělávání zaměřeném zejména na děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (dále také jen „SVP“) a na cizince,
- podpora zájmového vzdělávání, tělovýchovy a sportu jako prevence rizikového chování žáků,
- zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků,
- podpora dalšího vzdělávání širší veřejnosti i pedagogů organizovaného ve školách a školských zařízeních v KHK a ve Školském zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Štefánikova 566 (dále také jen „SZ DVPP KHK“),

- podpora učitelů odborných předmětů.

Výroční zpráva se skládá ze tří základních částí:

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy
2. Ekonomická část
3. Závěry a hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v kraji

Výroční zpráva popisující období školního roku 2019/2020 obsahuje číselné údaje a informace, jejichž zdrojem jsou kromě statistických a výkonových výkazů škol a školských zařízení za jednotlivé školní roky i údaje poskytnuté odborem školství (dále také jen „OŠ“) Krajského úřadu (dále také jen „KÚ“) KHK, odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací KÚ KHK, Národním pedagogickým institutem ČR (dále také jen „NPI ČR“), ŠZ DVPP KHK, popř. získané z výročních zpráv o činnosti škol v KHK za školní rok 2019/2020.

1. Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy

Priority v oblasti školství v KHK ve sledovaném období stanovil nejprve DZ KHK 2016–2020 schválený Zastupitelstvem KHK dne 21. 3. 2016 (usnesení ZK/27/1908/2016), který byl na základě usnesení ZK/27/2168/2020 ze dne 20. 4. 2020 novelizován Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2020-2024).

Ve školním roce 2019/2020 došlo v souladu s demografickým vývojem počtu živě narozených dětí k mírnému zvýšení počtu dětí v mateřských školách a mírnému nárůstu počtu žáků základních škol především na druhém stupni. Střední školy zřizované KHK, které byly v minulých letech optimalizované, byly již plně konsolidované a vykonávaly příslušné činnosti škol a školských zařízení na všech svých pracovištích. Mnoho dalších příspěvkových organizací KHK vykonávajících činnost střední školy má svá pracoviště ve více obcích. Z pohledu uchazečů přijímaných do 1. ročníků se pozitivně projevilo ustálení oborové nabídky středních škol. Jednotné přijímací zkoušky v rámci přijímacího řízení do všech oborů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě (včetně nástavbového studia) v prvním kole přijímacího řízení se konaly v souladu s nařízením MŠMT v pozdějších termínech. V mnoha případech byli uchazeči přijímáni i do jednotlivých zaměření jednoho oboru vzdělání dle rámcového vzdělávacího programu (dále také jen „RVP“) v souladu s odlišným školním vzdělávacím programem (dále také jen „ŠVP“). Na všech středních školách nabízejících obory vzdělání zakončené maturitní zkouškou probíhá tato zkouška dle jednotného modelu daného platnými právními předpisy. Žáci v oborech vzdělání zakončených výučním listem skládají jednotnou závěrečnou zkoušku. Celkové počty nabízených volných míst na základních i středních školách převyšovaly počty dětí a žáků vstupujících do příslušného stupně vzdělávací soustavy.

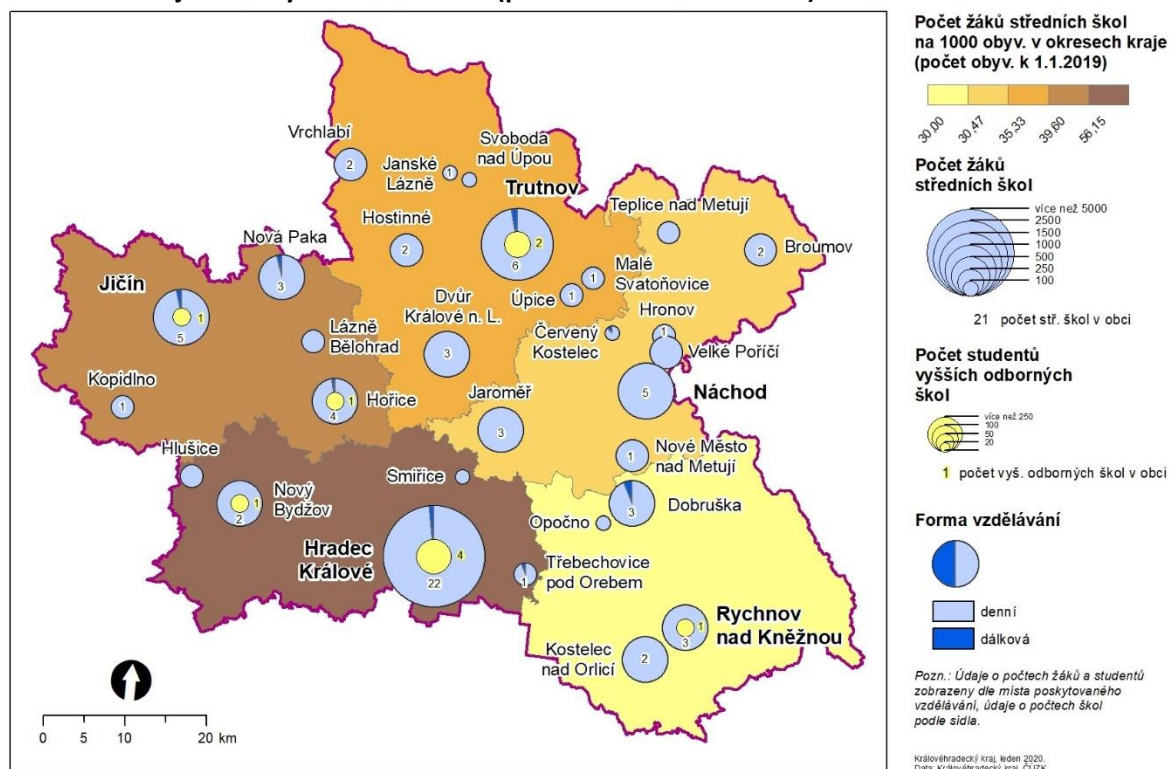
Tabulka 1: Vývoj celkového počtu žáků a studentů v Královéhradeckém kraji

Školní rok / druh školy	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020
SŠ	30 810	29 607	27 913	26 253	24 928	24 513	23 777	23 551	23 082	22 425	22 349
VOŠ	1 044	975	965	968	979	940	825	739	679	578	521

Zdroj: MŠMT

V Královéhradeckém kraji plní zřizovatelskou funkci u základních škol převážně města a obce, u středních a vyšších odborných škol především kraj. Vzdělávací nabídku doplňují školy soukromé, církevní a státní (zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – dále také jen „MŠMT“).

Obrázek 1: Počty žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol ve školním roce 2019/2020 v jednotlivých obcích v KHK (podle stavu k 30. 9. 2019)

Zdroj: OŠ KÚ KHK

1.1 Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2019/2020

Rejstřík škol a školských zařízení

Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje bylo podáno ve sledovaném období celkem 116 žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Nejvíce žádostí o zápis změn v údajích v rejstříku škol a školských zařízení se týkalo zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků v základních školách a školních družinách, dětí v mateřských školách, stravovaných ve školních jídelnách a zápisů změn ředitelů škol a školských zařízení. Dále se změny týkaly změny názvu školy, změny místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb, úpravy nejvyššího povoleného počtu žáků v jednotlivých oborech vzdělání, popř. změn na pracovních místech ředitelů v souvislosti s probíhajícími konkurzy.

Tabulka 2: Počet žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení ve školních rocích 2018/2019 a 2019/2020

Zřizovatel právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení	Počet žádostí 2018/2019	Počet žádostí 2019/2020
Královéhradecký kraj	21	24
Privátní sektor	22	24
Církev	2	4
MŠMT	0	0
Obec	80	64
Celkem	125	116

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V následujících odstavcích jsou popsány nejvýznamnější změny v rejstříku škol a školských zařízení u právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení, rozdělené podle zřizovatele.

Zřizovatel Královéhradecký kraj

- Ke dni 1. 9. 2019 došlo ke změně názvu škol:
 - Střední průmyslová škola Otty Wichterleho, příspěvková organizace (původně Střední škola průmyslová textilní a polygrafická).
- Ke dni 1. 9. 2019 byly zapsány tyto nové obory vzdělávání:
 - 29-51-H/01 Výrobce potravin na Střední škole gastronomie a služeb, Nová Paka, Masarykovo nám. 2,
 - 31-41-M/01 Textilnictví, 31-43-M/01 Oděvnictví, 31-58-H/01 Krejčí na Střední průmyslové škole Otty Wichterleho, příspěvkové organizaci,
 - 29-41-L/51 Technologie potravin na Střední škole technické a řemeslné, Nový Bydžov, Dr. M. Tyrše 112,
 - 69-41-L/01 Masér sportovní a rekondiční na Střední škole informatiky a služeb, Dvůr Králové nad Labem Elišky Krásnohorské 2069.

Zřizovatel MŠMT

- Ke dni 01.09.2019 byl do rejstříku škol a školských zařízení zapsán obor 69-51-E/01 Provozní služby na Obchodní akademii, odborné škole a praktické škole Olgy Havlové, Janské Lázně.

Zřizovatel obec

- Ke dni 1. 1. 2020 byly sloučeny příspěvkové organizace Základní škola, Velichovky, okres Náchod a Mateřská škola, Velichovky, zřizované obcí Velichovky; nástupnickou organizací se stala Základní škola, Velichovky, okres Náchod; její nový název zní Základní škola a Mateřská škola Velichovky, příspěvková organizace.

Zřizovatel privátní sektor

- Ke dni 1. 9. 2019 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsána školská právnická osoba s názvem Základní škola Comenius, se sídlem Hradec Králové, Záměstí 797, která vykonává činnost základní školy a školní družiny.

Konkurzní řízení ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK

Ve školním roce 2019/2020 (1. 9. 2019 - 31. 8. 2020) se uskutečnilo 14 konkurzních řízení na obsazení pracovních míst ředitelů/ředitelky 13 příspěvkových organizací v oblasti školství zřizovaných KHK.

Ředitelům/ředitelkám 12 dotčených příspěvkových organizací končilo šestileté funkční období a Rada Královéhradeckého kraje vyhlásila na obsazení vedoucích pracovních míst ředitelů/ředitelky konkurzní řízení, ve 2 případech se ředitelé vzdali vedoucího pracovního místa a situaci bylo nutné řešit vyhlášením konkurzního řízení.

- Dne 10. 12. 2019 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Střední škola gastronomie a služeb, Nová Paka, Masarykovo nám. 2**. Ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 2. 2020.
- Dne 14. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Základní škola a Praktická škola, Jičín**. Ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2020.
- Dne 14. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Základní škola a Praktická škola, Broumov**. Nová ředitelka školy byla Radou KHK jmenována od 1. 8. 2020.
- Dne 14. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Střední škola a Základní škola Sluneční, Hostinné**. Ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2020.
- Dne 14. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií, Dobruška, Čs. odboje 670**. Ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2020.
- Dne 14. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Střední průmyslová škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové**. Nový ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2020.
- Dne 14. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje**. Ředitelka školského zařízení byla Radou KHK jmenována od 1. 8. 2020.
- Dne 19. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Základní škola, Dobruška, Opočenská 115**. Nová ředitelka školy byla Radou KHK jmenována od 1. 8. 2020.
- Dne 19. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Gymnázium Jaroslava Žáka, Jaroměř**. Ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2020.
- Dne 19. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Střední škola řemeslná, Jaroměř, Studničkova 260**. Ředitel školy nebyl Radou KHK jmenován. Konkurzní řízení bylo opakovaně vyhlášeno a konalo se 28. 7. 2020. Nový ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 9. 2020.

- Dne 19. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Gymnázium Františka Martina Pelcla, Rychnov nad Kněžnou, Hrdinů odboje 36**. Nová ředitelka školy byla Radou KHK jmenována od 1. 8. 2020.
- Dne 19. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Gymnázium, Dobruška, Pulická 779**. Ředitelka školy byla Radou KHK jmenována od 1. 9. 2020.
- Dne 21. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Masarykova obchodní akademie, Jičín, 17. listopadu 220**. Nový ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2020.
- Dne 21. 5. 2020 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace **Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202**. Ředitel školy byl Radou KHK jmenován od 1. 9. 2020.

1.2 Předškolní vzdělávání

Školní rok 2019/2020 byl poznamenán epidemií onemocnění Covid-19 také v oblasti předškolního vzdělávání. Na začátku druhého pololetí rozhodli někteří ředitelé po dohodě se zřizovatelem o uzavření svých mateřských škol v důsledku velké nemocnosti jak dětí, tak personálu. V březnu došlo rozhodnutím vlády k uzavření škol, toto se však mateřských škol netýkalo. Zároveň však bylo doporučováno ministrem školství i ministrem zdravotnictví, aby ředitelé mateřských škol po dohodě se zřizovatelem dobrovolně k tomuto kroku přistoupili. Od poloviny března tak byla naprostá většina mateřských škol v Královéhradeckém kraji uzavřena a postupně se jejich provoz obnovoval až na konci května. Složitá situace nastala i v průběhu zápisů do mateřských škol, které proběhly na základě opatření MŠMT bez přítomnosti dětí a zákonných zástupců ve škole.

Průběh zápisů do mateřských škol pro školní rok 2020/2021 byl přitom ovlivněn ještě důležitou legislativní změnou, která se ve velké míře dotkla budoucí naplněnosti tříd a ovlivnila počet volných míst v mateřských školách. Na základě novely vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, platné od 1. 9. 2020, došlo ke změně ve znění § 2, od tohoto data se za každé ve třídě zařazené dítě mladší 3 let do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě snižuje o 2 děti. Takto lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6. Ve statistikách se tato změna odrazí v příštím roce, protože se týká až následujícího školního roku. Ale již při zápisech v roce 2020 bylo třeba činit kroky k tomu, aby ode dne účinnosti vyhlášky byl skutečný stav v souladu s vyhláškou.

Od 1. 1. 2020 se změnil systém financování škol, reforma se dotkla všech mateřských škol zřizovaných kraji, obcemi a svazky obcí. Bylo upuštěno od financování mateřských škol podle počtu dětí a nadále je stanovován rozpočet školy na základě uzákoněného maximálního možného rozsahu vzdělávání hrazeného ze státního rozpočtu. To umožnilo mateřským školám narovnat podmínky pro financování pedagogické i nepedagogické práce a odstranilo nerovnosti v krajských normativech. Zejména se zlepšilo zajištění překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů v mateřských školách.

Mateřské školy v uplynulém období mohly čerpat finanční prostředky z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci výzvy Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – šablony pro MŠ a ZŠ, a to jak na personální podporu, tak na vzdělávání pedagogů. Od 31. 3. 2020 bylo možné

podávat žádosti o podporu z další výzvy, tzv. Šablony III. Aktivity této výzvy jsou zaměřeny na personální podporu škol, realizaci projektových dnů, podporu ICT nebo zahraniční stáže učitelů. Mateřskými školami jsou hojně využívány zejména šablony pro personální podporu, a to na chůvy a školní asistenty.

V Královéhradeckém kraji bylo ve školním roce 2019/2020 zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 318 mateřských škol. V celkovém počtu mateřských škol (318) jsou zahrnuty školy zřizované obcemi (289), registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy (2), Královéhradeckým krajem (10) a privátním sektorem (17).

Na území kraje působí dvě lesní mateřské školy – Lesní mateřská škola Mraveneček v Lánově (součást subjektu Základní škola Na Dvoře a Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú.) a Lesní mateřská škola Na Větvi v Hradci Králové (samostatný subjekt).

KÚ KHK na žádost zřizovatelů i právnických osob vykonávajících činnost školy v mimořádných termínech zvyšoval i snižoval nejvyšší povolené počty dětí v mateřských školách v rejstříku škol a školských zařízení. Celkem bylo podaných 11 žádostí o změnu kapacity mateřské školy, ve výsledku byla celková kapacita mateřských škol zvýšena o 40 dětí.

Počty dětí v mateřských školách v Královéhradeckém kraji nepřetržitě klesaly od školního roku 2014/2015, kdy bylo do mateřských škol v našem kraji přihlášeno 19 986 dětí. V mateřských školách všech zřizovatelů se vzdělávalo ve školním roce 2019/2020 19 137 dětí, což je o 112 dětí více než ve školním roce 2018/2019, což by mohlo znamenat konec poklesu počtu vzdělávaných dětí. Jen nepatrný rozdíl byl přítom v počtu dětí, které nově nastoupily – 5 796, což je o 11 méně než předešlý školní rok. Celkem nebylo vyhověno 773 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání (o 54 méně než v předcházejícím školním roce). Výsledný počet nepřijatých dětí je ve skutečnosti o něco nižší, protože rodiče své děti přihlašují do více mateřských škol.

Celkem 18 597 dětí se vzdělávalo v běžných třídách a 540 dětí ve speciálních třídách zřízených podle § 16, odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále také jen „školský zákon“).

V mateřských školách Královéhradeckého kraje bez ohledu na zřizovatele bylo zařazeno 110 dětí s povoleným individuálním vzděláváním podle § 34b školského zákona a 4 děti vzdělávané v tzv. zbývajících době (sdílená místa) podle §34 odst. 10 školského zákona.

Tabulka 3: Přehled počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků v mateřských školách v KHK ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020

Zřizovatel	Okres	Školní rok 2018/2019						Školní rok 2019/2020					
		Počet škol	dětí	třídy	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet	Počet škol	dětí	třídy	z toho ve speciálních třídách		Přepočtený počet
					dětí	třídy					dětí	třídy	
Obec	HK	67	5 465	229	14	1	431,2	67	5 486	233	12	1	458,5
	JC	51	2 748	121	36	4	221,4	51	2 790	122	34	4	239,8
	NA	62	3 508	157	39	4	291,2	62	3 504	155	26	2	303,3
	RK	55	2 801	123	10	1	232,9	55	2 853	125	0	0	247,2
	TU	54	3 741	166	124	11	304,5	54	3 742	170	140	12	326,2
	Celkem	289	18 263	796	223	21	1 481,2	289	18 375	805	212	19	1 575
Církev		2	76	4	0	0	6,8	2	83	4	0	0	8,2
Kraj		10	272	25	272	25	55	10	283	26	283	26	63,8
Jiná právnická/fyzická osoba		17	398	24	49	5	39,7	17	396	24	45	5	45,9
Celkem		318	19 009	849	544	51	1 582,7	318	19 137	859	540	50	1 692,9

Poznámka: údaje k 30. 9. 2018, 30. 9. 2019, s výjimkou počtů škol – tyto údaje k 31. 8. 2019, 31. 8. 2020 Zdroj: MŠMT

Z tabulky, která porovnává údaje o počtu dětí, tříd a pedagogických pracovníků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020, vyplývá:

- celkový počet dětí všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 127 dětí,
- v mateřských školách zřizovaných obcemi vzrostl počet dětí oproti školnímu roku 2018/2019 o 112 dětí, v mateřských školách zřizovaných jiným zřizovatelem vzrostl počet dětí o 16. Přitom mateřské školy církevních zřizovatelů zaznamenaly nárůst o 7 dětí, mateřské školy, jejichž zřizovatelem je kraj, nárůst o 11 dětí a naopak u mateřských škol se soukromým zřizovatelem evidujeme pokles o 2 děti,
- přepočtený počet úvazků učitelů v mateřských školách bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 110,2 úvazků. To je očekávaný nárůst vzhledem k reformě financování, která je v platnosti od 1. 1. 2020.

Tabulka 4: Celkový počet dětí zařazených do mateřských škol zřizovaných obcemi KHK a průměrný počet dětí na třídu (včetně speciálních tříd) ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020

	2018/2019	2019/2020	rozdíl	%
Počet dětí	18 263	18 375	112	0,6
Průměrný počet dětí na běžnou třídu	23,3	23,1	-0,2	-0,9
Průměrný počet dětí na třídu MŠ	22,9	22,8	-0,1	-0,4
Přepočtený počet učitelů	1 481,2	1 575,0	93,8	6,3

Poznámka: údaje k 30. 9. 2018, 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulky porovnávací údaje o počtu dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se zvýšil o 112 dětí (nárůst o 0,6 %),
- počet přepočtených úvazků učitelů v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se zvýšil o 93,8 (nárůst o 6,3 %),
- průměrný počet dětí na běžnou třídu v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se snížil o 0,2 (pokles o 0,9 %).

Na základních školách mohou být pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky zřizovány přípravné třídy. Vzdělávání v přípravné třídě základní školy je tzv. jiným způsobem plnění povinného předškolního vzdělávání. Dle § 47 školského zákona může být přípravná třída zřízena pro děti, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně pro děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. O zařazování dětí do přípravné třídy základní školy rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce dítěte a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení. Tyto třídy musí být zřízeny minimálně pro deset dětí a v případě základních škol zřizovaných obcemi, svazkem obcí a krajem je nezbytný souhlas krajského úřadu s jejich vznikem. Odklad školní docházky již tedy není podmínkou pro zařazení dítěte do přípravné třídy. Zřejmě z tohoto důvodu také došlo k mírnému nárůstu počtu přípravných tříd a dětí v nich zařazených.

Tabulka 5: Počty dětí v přípravných třídách

Školní rok	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí
2018/2019	1	1	12
2019/2020	3	3	40

Poznámka: údaje k 30. 9. 2018 a 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

1.3 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Základní vzdělání poskytují především základní školy, žáci je nicméně mohou získat i úspěšným absolvováním nižšího stupně víceletého (šesti nebo osmiletého) gymnázia, případně odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Po splnění povinné školní docházky lze dodatečně absolvovat kurz pro získání základního vzdělání uskutečňovaný v základní nebo střední škole - úspěšný absolvent obdrží osvědčení o dosažení základního vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu devíti školních let, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku.

U základních škol zřizovaných obcemi nemá kraj na základě školského zákona zásadní vliv na jejich zřizování či rušení. Kraj zabezpečuje základní školy zřizované obcemi i ostatních zřizovatelů v oblasti přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na platy zaměstnanců a s tím související výdaje. Tyto prostředky se snaží každoročně navýšit o částky získané z rozvojových a dotačních programů vyhlášených MŠMT, zejména programů, které směřují do oblasti vzdělávání cizinců, rozvoje nadání a vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se podrobněji věnuje podkapitola 1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

V souvislosti s principy kurikulární politiky rozvoje vzdělávání a dokumentem s celostátní platností – Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání vytvořily všechny ZŠ školní vzdělávací programy, které mají povinnost uplatňovat ve vzdělávacím procesu. Každá škola má možnost se při stanovené, jasně formulované a reálné koncepci určitým způsobem profilovat a zároveň podporovat individuální potřeby žáků při jejich vzdělávání.

Níže uvedené tabulky se týkají základního vzdělávání v základních školách, přičemž základní školy zřízené při zdravotnických zařízeních jsou zahrnuty pouze do počtu škol, neboť žáci v těchto školách pobývají pouze dočasně a zůstávají žáky svých kmenových škol.

Tabulka 6: Počty základních škol všech zřizovatelů

Zřizuje	Okres	2018/2019		2019/2020	
		počet škol*	z toho pouze 1. st.	počet škol*	z toho pouze 1. st.
Obec	HK	48	18	48	18
	JC	36	15	36	15
	NA	51	28	51	28
	RK	45	24	45	24
	TU	50	19	50	19
	Celkem	230	104	230	104
Církev		4	1	4	1
Kraj		20	1	20	1
Privátní sektor		15	5	16	5
Celkem		269	111	270	111

Poznámky: Údaje k 31. 8. 2019, 31. 8. 2020; ZŠ pouze s 1. stupněm podle počtu žáků k 30. 9. 2018, 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

* Včetně právních subjektů vykonávajících zároveň činnost dětského domova či střední školy a včetně škol při zdravotnických zařízeních

Z tabulky 6 porovnávací školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- v KHK bylo ve školním roce 2019/2020 celkem 270 základních škol, z nichž 111 bylo tvořeno pouze ročníky prvního stupně,
- nově zahájila činnost jedna základní škola zřízená privátním sektorem (Základní škola Comenius), s ročníky pouze 1. stupně,
- jedna škola zřizovaná privátním sektorem (Základní škola Na Dvoře a Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú.) měla ve školním roce 2019/2020 poprvé od zahájení své činnosti žáky na 2. stupni.

Tabulka 7: Počty žáků základních škol ve školním roce 2018/2019

Zřizuje	Okres	Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc	
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	ind. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí
Obec	HK	13 624	13	8 203	13	3	90
	JC	6 793	24	4 131	9	12	28
	NA	9 490	31	5 689	7	47	32
	RK	6 843	9	4 012	3	46	13
	TU	10 156	80	6 128	28	14	58
	Celkem	46 906	157	28 163	60	122	221
Církev		426	58	274	35	0	2
Kraj		1 192	1 192	607	607	1	0
Privátní sektor		961	172	606	105	266	9
Celkem		49 485	1 579	29 650	807	389	232

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

* třídy zřízené pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona

Tabulka 8: Počty žáků základních škol ve školním roce 2019/2020

Zřizuje	Okres	Žáci v ZŠ celkem		z toho na 1. stupni		Navíc	
		počet žáků	z toho ve spec. třídách*	počet žáků	z toho ve spec. třídách*	ind. vzdělávání	plní PŠD v zahraničí
Obec	HK	13 855	14	8 049	14	2	95
	JC	6 771	24	3 936	8	6	34
	NA	9 375	28	5 472	8	55	30
	RK	6 774	6	3 926	3	45	16
	TU	10 178	95	5 897	39	18	63
	Celkem	46 953	167	27 280	72	126	238
Církev		447	60	285	37	0	3
Kraj		1 196	1 196	600	600	0	0
Privátní sektor		1 040	179	643	114	323	11
Celkem		49 636	1 602	28 808	823	449	252

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

* třídy zřízené pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona

Tabulka 9: Celkový počet žáků základních škol Královéhradeckého kraje a průměrný počet žáků na třídu

Zřizovatel obec	2018/2019	2019/2020	Rozdíl	%
Počet žáků	46 906	46 953	47	0,1
z toho ve speciálních třídách	157	167	10	6,4
Počet tříd	2 261	2 283	22	1,0
z toho speciální třídy	19	20	1	5,3
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,9	20,7	-0,2	-1,0
KHK celkem				
Počet žáků	49 485	49 636	151	0,3
z toho ve speciálních třídách	1 579	1 602	23	1,5
Počet tříd	2 536	2 592	56	2,2
z toho speciální třídy	199	208	9	4,5
Průměrný počet žáků na běžnou třídu	20,5	20,1	-0,4	-2,0
z celkového počtu				
žáci 1. stupně	29 650	28 808	-842	-2,8
žáci 2. stupně	19 835	20 828	993	5,0

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2018 a 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulek 7, 8 a 9 charakterizujících školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- meziročně došlo ke zvýšení celkového počtu žáků základních škol o 0,3 %,
- počet žáků prvního stupně klesl o 2,8 % a počet žáků druhého stupně se zvýšil o 5 %,

- počet tříd se ve školním roce 2019/20 zvýšil o 2,2 %, celkový počet tříd zřízených pro žáky podle § 16 odst. 9 školského zákona (speciální třídy) meziročně vzrostl dokonce o 4,5 %,
- průměrný počet žáků v běžné třídě klesl o čtyři desetiny.

Tabulka 10: Počty žáků, kteří odešli ze základní školy

Zřizuje	Okres	Žáci, kteří ve školním roce					
		2018/2019			2019/2020		
		ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol*	ukončili povinnou školní docházku	z toho v nižším než 9. r.	přešli do středních škol*
Obec	HK	1 146	40	161	1 285	40	178
	JC	621	29	66	583	37	77
	NA	931	42	97	910	39	114
	RK	666	32	42	676	27	53
	TU	929	41	127	914	35	112
	Celkem	4 293	184	493	4 368	178	534
Církev	32	0	8	35	1	10	
Kraj	139	29	0	140	17	0	
Privátní sektor	112	0	3	89	2	3	
Celkem	4 576	213	504	4 632	198	547	

Poznámky: Údaje k 30. 9. 2019, 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

* od následujícího školního roku plní povinnou školní docházku na víceletém gymnáziu nebo ve víceleté konzervatoři

Z tabulky 10 porovnávající školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- ve školním roce 2019/2020 přešlo do víceletých gymnázií či víceletých konzervatoří 4,7 % žáků 5. a 7. ročníků oproti 4,4 % v roce předchozím,
- povinnou školní docházku ve školním roce 2019/2020 v nižším než 9. ročníku v KHK ukončilo 4,3 % žáků, v roce 2018/2019 to bylo 4,7 % z celkového počtu žáků.

1.4 Střední vzdělávání

Zřizovatelem většiny středních škol na území kraje je KHK. Vedle středních škol (dále také jen „SŠ“) zřizovaných KHK působí v kraji i střední školy soukromé (zřizované privátním sektorem), školy církevní, školy zřizované MŠMT a jedna střední škola zřizovaná obcí.

Ve školním roce 2019/2020 bylo na území Královéhradeckého kraje zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení celkem 74 středních škol.

OŠ KÚ sledoval ve středních školách, které KHK zřizuje jako příspěvkové organizace, především jejich ekonomickou prosperitu, dodržování právních norem (vlastní kontroly, kontroly České školní inspekce), kvalitu jejich řízení a prostřednictvím písemných výstupů České školní inspekce (dále také

jen „ČŠI“) i úroveň a efektivitu jejich hlavní činnosti, a to výchovy a vzdělávání. KHK podporoval střední školy v jejich aktivní grantové politice při získávání dalších finančních prostředků pro zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu.

Jednou z priorit v oblasti středního školství v KHK je rovný přístup ke vzdělávání, proto byla věnována značná pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména z pohledu zvýšení efektivity jejich vzdělávání. Detailní informace o vzdělávání těchto žáků jsou uvedeny v kapitole 1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

Na jaře roku 2020 nastala v českém školství zcela výjimečná situace. Vzhledem k epidemiologické situaci související s výskytem a šířením onemocnění Covid-19 byla na základě Mimořádného opatření ministra zdravotnictví s účinností od 11. března 2020 do odvolání **zakázána osobní přítomnost žáků a studentů v základních, středních a vyšších odborných školách a školských zařízeních**. Školy byly nuceny v podstatě ze dne na den přejít na distanční výuku, která byla pro žáky a studenty až do konce školního roku dobrovolná. Rozvolňování tohoto opatření probíhalo postupně a pomalu, a to až do června 2020. Více než polovinu dnů druhého pololetí školního roku 2019/2020 se tedy většina žáků účastnila pouze distanční výuky, popř. individuálních konzultací či omezené výuky ve střídavém režimu.

Školy v této souvislosti řešily především materiální podmínky, tedy zejména vybavení pedagogů i domácností žáků počítačovou technikou, ale také schopnost pedagogů využívat tuto techniku k distanční výuce. Ve většině případů se podařilo zajistit potřebnou techniku i pro žáky ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí, např. zapůjčením PC přímo z počítačových učeben škol.

V následující tabulce je uveden přehled počtu organizací vykonávajících činnost střední školy všech zřizovatelů v Královéhradeckém kraji, které byly zapsány na začátku školního roku 2019/2020 v rejstříku škol a školských zařízení.

Tabulka 11: Počet SŠ podle zřizovatelů v jednotlivých okresech KHK podle stavu k 1. 9. 2019

Okres	Zřizovatel					
	KHK	Privátní sektor	Církev	MŠMT	Obec	Celkem
Hradec Králové	15	9	1	0	0	25
Jičín	11	2	0	0	0	13
Náchod	10	1	1	0	0	12
Rychnov nad Kněžnou	7	1	0	0	0	8
Trutnov	11	1	1	2	1	16
Celkem	54	14	3	2	1	74
Podíl z celku	73,0 %	18,9 %	4,1 %	2,7 %	1,3 %	100 %

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

V průběhu školního roku 2018/2019 byly z Rejstříku škol a školských zařízení vymazány střední školy, jejichž činnost vykonávaly Střední škola hotelnictví a podnikání SČMSD, Hronov, s.r.o., CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o. a CZECH SALES ACADEMY Trutnov - střední odborná škola s.r.o. Na nabídku středního vzdělávání v KHK to nemělo žádný vliv, protože tyto školy již mnoho let žádné žáky nevzdělávaly.

V následujícím textu i v tabulkách jsou v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů rozděleny

obory vzdělání podle kategorií dosaženého vzdělání, v některých případech podle délky vzdělávání (gymnázia) nebo podle druhu vzdělávání (nástavby):

Tabulka 12: Přehled oborů dle zařazení do kategorie dosaženého vzdělání

Označení skupin oborů a dosažené vzdělání ve VZ	Kategorie dosaženého vzdělání dle nařízení vlády
Gymnázium 4leté (K/4)	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	K - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou s délkou vzdělávání šest a osm let
Obory s MZ (M, L/0)	M - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou L/0 - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, u kterých je součástí vzdělávání i odborný výcvik
Obory s VL (E, H)	E - dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (určené hlavně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) H - obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem
Nástavbové studium (L/5)	L/5 - obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, určené pro absolventy oborů s výučním listem
Praktická škola (C)	C - obory vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá poskytující střední vzdělání

Zdroj: Nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

V následujících tabulkách jsou vždy odděleně porovnávány počty žáků (popř. absolventů) středních škol ve dvou školních letech v denní formě vzdělávání a v ostatních formách vzdělávání (informace je vždy uvedena v záhlaví tabulky). Souhrnné počty žáků ve všech formách vzdělávání jsou uvedeny v následující přehledové tabulce.

Tabulka 13: Rozdělení žáků podle formy vzdělávání

Forma vzdělávání	Školní rok 2018/2019		Školní rok 2019/2020	
	Počet žáků	% z celku	Počet žáků	% z celku
denní	21 972	98,0	21 970	98,3
dálková	431	1,9	365	1,6
distanční	14	méně než 0,1	14	méně než 0,1
kombinovaná	8	méně než 0,1	0	0
Celkem	22 425		22 349	

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 13 je patrné, že převážná většina žáků SŠ se vzdělávala v denní formě vzdělávání.

V ostatních formách se ve školním roce 2019/2020 vzdělávalo celkem jen 379 žáků. Z nich většina v dálkové formě – 96,3 %, v distanční formě jen 3,7 %.

Počet žáků středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 14: Přehled počtu tříd a žáků v jednotlivých oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání ve školách v KHK ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel/Obor vzdělání	Školní rok 2018/2019			Školní rok 2019/2020		
	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu	Počet tříd	Počet žáků	Ø počet žáků na třídu
Zřizovatel: KHK						
Gymnázium 4leté (K/4)	80,0	2 148	26,9	80	2 183	27,3
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	124,0	3 333	26,9	124	3 340	26,9
Obory s MZ (M, L/0)	378,5	8 292	21,9	376	8 277	22,0
Obory s VL (E, H)	232,9	4 438	19,1	235	4 547	19,3
Nástavbové studium (L/5)	20,6	311	15,1	11	173	15,7
Praktická škola (C)	19,0	124	6,5	17	107	6,3
Celkem – KHK	855	18 646	21,8	843	18 627	22,1
Zřizovatel: církev						
Gymnázium 4leté (K/4)	6	175	29,2	4	124	31,0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	16	472	29,5	16	467	29,2
Obory s MZ (M, L/0)	12	289	24,1	6	133	22,2
Obory s VL (E, H)	3	37	12,3	3	37	12,3
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	1	12	12,0	2	18	9,0
Celkem – církev	38	985	25,9	31	779	25,1
Zřizovatel: privátní sektor						
Gymnázium 4leté (K/4)	9,8	157	16,0	14,1	221	15,7
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	11,2	191	17,1	10,9	192	17,6
Obory s MZ (M, L/0)	75,0	1 623	21,6	85	1753	20,6
Obory s VL (E, H)	7,0	101	14,4	9	117	13,0
Nástavbové studium (L/5)	4,0	20	5,0	2	30	12,0
Praktická škola (C)	2,0	18	9,0	2	14	7,0
Celkem – privátní sektor	109	2 110	19,4	123	2327	18,9
Zřizovatel: obec						
Gymnázium 4leté (K/4)	-	-	-	-	-	-
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	8	170	21,3	8	172	21,5
Obory s MZ (M, L/0)	4	61	15,3	4	65	16,3
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	-	-	-	-	-	-
Celkem – obec	12	231	19,3	12	237	19,8
Celkem v KHK	1 014	21 972	21,7	1 009	21 970	21,8

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 14 porovnávací počet žáků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání se téměř nezměnil,
- došlo k poklesu celkového počtu tříd o 20,
- změny počtu žáků soukromých a církevních škol jsou zapříčiněny především změnou zřizovatele Střední školy Sion High School, Hradec Králové, která byla podle stavu k 30. 9. 2018 ještě církevní školou,
- výše popsaná změna zřizovatele nebyla příčinou nárůstu počtu žáků v oborech vzdělání Praktická škola (C) v církevních školách o (+ 50,0 %),
- ve školách zřizovaných KHK nastal největší pokles počtu žáků v nástavbovém studiu (L/5) (- 44,4 %) a v oborech vzdělání Praktická škola (C) (-13,7 %),
- celkový průměrný počet žáků na třídu se téměř nezměnil (+ 0,1 %).

Ve školním roce 2019/2020 došlo k zastavení dlouhodobého poklesu počtu žáků středních škol, způsobeného negativním demografickým vývojem v KHK.

Tabulka 15: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků ve školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2018/2019	2019/2020		
KHK	18 646	18 627	- 19	-0,1 %
Církev	985	779	- 206	-20,9 %
Privátní sektor	2 110	2 327	+ 217	+ 10,3 %
Obec	231	237	+ 6	+ 2,6 %
Celkem	21 972	21 970	- 2	- 0,01 %

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2018/2019

Z tabulky 15 porovnávací změny v počtech žáků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- mezi soukromými a církevními školami došlo víceméně pouze k přesunu žáků vlivem výše popsané změny zřizovatele,
- v krajských a obecních středních školách jsou meziroční změny počtu žáků velmi malé.

Počet žáků středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Ostatními formami vzdělávání se rozumí v souladu s § 25 školského zákona dálková, večerní, distanční a kombinovaná forma vzdělávání. V kombinované a ve večerní formě nebyli vzdělávání žádní žáci.

Jejich další dělení vzhledem k nízkému počtu žáků by bylo matoucí, proto ve zbytku textu budou souhrnně označovány jako ostatní formy vzdělávání.

Tabulka 16: Přehled počtu žáků v jednotlivých oborech poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2018/2019					Školní rok 2019/2020				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	72	0	32	0	104	73	0	14	0	87
Obory s VL (E, H)	76	0	0	0	76	66	0	0	0	66
Nástavbové studium (L/5)	130	0	143	0	273	104	0	122	0	226
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem v KHK	278	0	175	0	453	243	0	136	0	379

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 16 porovnávací změny v počtech žáků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- celkový počet žáků v ostatních formách vzdělávání všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl o 74,
- počet žáků nástavbového studia se snížil o 47,
- počet žáků v oborech vzdělání s MZ se snížil o 17,
- počet žáků v oborech vzdělání s VL se snížil o 10,
- v oborech vzdělání Gymnázium a Praktická škola nebyli v ostatních formách vzdělávání vzdělávání žádní žáci,
- žáci středních škol zřizovaných církví a obcí se vzdělávali ve sledovaném období pouze v denní formě vzdělávání.

Tabulka 17: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (ostatní formy vzdělávání)

Zřizovatel	Školní rok 2018/2019	Školní rok 2019/2020	Rozdíl	Změna v %
KHK	278	243	-35	-12,6 %
církev	0	0	-	-
privátní sektor	175	136	-39	-22,3 %
obec	0	0	-	-
Celkem	453	379	-74	-16,3 %

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Poznámka 2: Při výpočtech procentních změn jsou jako základ považovány údaje za školní rok 2018/2019

Z tabulky 17 porovnávající počty žáků v ostatních formách vzdělávání za školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- došlo k dalšímu meziročnímu poklesu počtu žáků v ostatních formách vzdělávání (o 74),
- počet žáků v ostatních formách vzdělávání ve středních školách zřizovaných krajem poklesl o 35,
- v privátních středních školách se počet žáků snížil o 39,
- církevní a obecní střední školy neměly v ostatních formách ve školním roce 2019/2020 žádné žáky.

Počty absolventů oborů vzdělání středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 18: Počet absolventů oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 (denní forma vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2018/2019					Školní rok 2019/2020				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	516	32	42	0	590	526	31	56	0	613
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	437	59	33	20	549	418	55	27	22	522
Obory s MZ (M, L/0)	1 542	21	370	9	1 942	1 686	13	362	5	2 066
Obory s VL (E, H)	1 035	13	27	0	1 075	1 154	11	42	0	1 207
Nástavbové studium (L/5)	100	0	1	0	101	33	0	11	0	44
Praktická škola (C)	38	2	5	0	45	36	4	5	0	45
Celkem	3 668	127	478	29	4 302	3 853	114	503	27	4 497

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 18 porovnávající počty absolventů středních škol ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- meziročně se zvýšil počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele o 195,
- počet absolventů středních škol zřizovaných KHK se zvýšil o 185,
- počet absolventů církevních středních škol klesl o 13,
- počet absolventů soukromých středních škol se zvýšil o 25,
- počet absolventů střední školy zřizované obcí se snížil o 2,
- největší meziroční nárůst počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oborů s výučním listem (E, H), a to o 132 žáků a oborů s MZ (M, L/0) o 124 žáků,
- meziroční pokles počtu absolventů bez ohledu na zřizovatele je u oborů nástavbového studia (L/5), a to o 57 a Gymnázium víceleté (K/6, K/8) o 27.

Tabulka 19: Procentní podíly počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách všech zřizovatelů v KHK z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 (denní forma vzdělávání)

Obor vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna procentního podílu
	Školní rok 2018/2019	Školní rok 2019/2020	
Obory s MZ (K)	26,5	25,2	-1,3
Obory s MZ (M, L/0)	45,1	46,0	0,9
Obory s VL (E, H)	25,0	26,8	1,8
Nástavbové studium (L/5)	2,35	1,0	-1,35
Praktická škola (C)	1,05	1,0	-0,05

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020

Zdroj: Tabulka 18

Z tabulky 19 porovnávající školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- v meziročním srovnání se procentní podíly počtu absolventů zvýšily u oborů vzdělání s výučním listem (E, H) a oborů s MZ (M, L/0),
- v ostatních kategoriích se podíly snížily, nejvíce v oborech nástavbového studia.

Počty absolventů středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Tabulka 20: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 (ostatní formy vzdělávání)

Obor vzdělání	Školní rok 2018/2019					Školní rok 2019/2020				
	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem	KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	Celkem
Gymnázium 4leté (K/4)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté (K/6, K/8)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L/0)	5	0	21	0	26	0	0	14	0	14
Obory s VL (E, H)	34	0	0	0	34	21	0	0	0	21
Nástavbové studium (L/5)	22	0	25	0	47	14	0	23	0	37
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	61	0	46	0	107	35	0	37	0	72

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 20 porovnávající počty absolventů středních škol v jiných než denní formě vzdělávání ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se snížil o 35,

- počet absolventů maturitních oborů vzdělání a nástaveb (M, L/0) ve středních školách bez ohledu na zřizovatele se snížil o 12,
- počet absolventů oborů s výučním listem (E a H) všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se snížil o 13,
- počet absolventů nástavbového studia (L/5) všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se snížil o 10,
- počet absolventů krajských středních škol se snížil o 26,
- počet absolventů privátních středních škol se snížil o 9.

Tabulka 21: Procentní podíl počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 (ostatní formy vzdělávání)

Kategorie dosaženého vzdělání	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)		Změna % podílů
	Školní rok 2018/2019	Školní rok 2019/2020	
Obory s MZ (M, L/0)	24,3	19,4	-4,9
Obory s VL (E, H)	31,8	29,2	-2,6
Nástavbové studium (L/5)	43,9	51,4	7,5

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019 a k 30. 9. 2020

Zdroj: Tabulka 20

Z tabulky 21 porovnávající školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- procentní podíl absolventů maturitních oborů (M, L/0) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížil (o 4,9 %),
- procentní podíl absolventů učebních oborů (E, H) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížil (o 2,6 %),
- procentní podíl absolventů nástavbového studia (L/5) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil (o 7,5 %).

Přezkumy maturitní zkoušky v podzimním zkušebním období 2019 a jarním zkušebním období 2020

V souladu s § 82 školského zákona krajský úřad přezkoumává na základě žádosti průběh nebo výsledek maturitní zkoušky, a to:

1. zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce nebo formou ústní zkoušky nebo
2. zkoušky profilové části.

Přezkoumání písemných prací společné části maturitní zkoušky je řešeno krajským úřadem především ve spolupráci s Centrem pro zjišťování výsledků ve vzdělávání (dále také jen „CERMAT“); přezkoumání ústních zkoušek společné části maturitní zkoušky a profilových zkoušek je realizováno krajským úřadem zejména v součinnosti s ČŠI.

Žádosti o přezkoumání výsledku nebo průběhu zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu jsou vyřizovány přímo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nikoliv krajským úřadem.

Podzimní zkušební období 2019

Tabulka 22: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledku nebo průběhu MZ 2019 - podzimní zkušební období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Společná část	písemná práce	český jazyk a literatura	17
		anglický jazyk	2
		německý jazyk	0
		ruský jazyk	0
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
	ústní zkouška	český jazyk a literatura	0
		anglický jazyk	1
		německý jazyk	0
		ruský jazyk	0
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
Profilová část	písemná zkouška		0
	praktická zkouška		0
	ústní zkouška		0
	maturitní práce s obhajobou		0
Jednotlivá zkouška			0
Celkem			20

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V rámci podzimního zkušební období 2019 bylo podáno celkem 20 žádostí o přezkoumání výsledku nebo průběhu maturitní zkoušky; všech 20 žádostí souviselo se společnou částí maturitní zkoušky. Devatenáct žádostí se týkalo přezkoumání výsledku písemné práce, tj. přezkumů zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce - 17 žádostí o přezkum písemné práce z českého jazyka a literatury a 2 žádosti o přezkum písemné práce z anglického jazyka. Jedna žádost byla směřována na přezkoumání výsledku ústní zkoušky z anglického jazyka, v tomto případě se jednalo o přezkum zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou ústní zkoušky.

Devatenáct žádostí o přezkoumání výsledku písemné práce bylo řešeno zejména v součinnosti s CERMATEm. Ke změně bodového hodnocení v rámci přezkumného řízení nedošlo ani v jednom případě, bodové hodnocení zůstalo ve všech případech stejné, tedy beze změny výroku; žadatelé zůstali i nadále hodnoceni výrokem „neuspěl/a“.

Jedna žádost z celkového počtu 20 byla cílena na přezkoumání výsledku ústní zkoušky, nicméně tato implicitně souvisela rovněž s průběhem zkoušky, tudíž byla řešena v součinnosti se zainteresovanou školou a zároveň Českou školní inspekcí. Ze strany České školní inspekce nebyla zjištěna žádná porušení právních předpisů, pochybení či jiné nedostatky, které by vedly k nařízení opakování předmětné zkoušky; postup školy byl plně v souladu s platnou legislativou.

V rámci probíhajícího soudního řízení týkajícího se žaloby proti rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve věci přezkoumání průběhu jednotlivé zkoušky z podzimního zkušební období 2018 (celorepublikově první případ tohoto charakteru v historii přezkumných řízení) bylo vyčkáváno na rozsudek Krajského soudu Královéhradeckého kraje. MŠMT v dané souvislosti na svých webových stránkách uvedlo stručnou informaci, že výsledek jednotlivé zkoušky se nepřezkoumává.

Souhrnně lze tedy konstatovat, že v 19 případech z celkového počtu 19 žádostí o přezkoumání výsledku písemné práce (17 žádostí z českého jazyka a literatury a 2 žádosti z anglického jazyka) byl výsledek hodnocení výrokem „neuspěl/a“ potvrzen beze změny bodového hodnocení; v rámci přezkumu výsledku ústní zkoušky, kdy přezkoumání výsledku implicitně souviselo s průběhem zkoušky, nebyla zjištěna žádná porušení právních předpisů, pochybení či jiné nedostatky; postup školy byl shledán plně v souladu s platnou legislativou a výsledek zkoušky byl rovněž potvrzen.

Jarní zkušební období 2020

Tabulka 23: Počet podaných žádostí o přezkoumání výsledku a/nebo průběhu MZ 2020 - jarní zkušební období

Část MZ	Forma zkoušky	Předmět	Počet žádostí
Společná část	písemná práce ZRUŠENA	český jazyk a literatura	0
		anglický jazyk	0
		německý jazyk	0
		ruský jazyk	0
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
	ústní zkouška	český jazyk a literatura	0
		anglický jazyk	0
		německý jazyk	0
		ruský jazyk	0
		francouzský jazyk	0
		španělský jazyk	0
Profilová část	písemná zkouška		0
	praktická zkouška		0
	ústní zkouška		1
	maturitní práce s obhajobou		0
Jednotlivá zkouška			0
Celkem			1

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V důsledku legislativních úprav v souvislosti se zavedením mimořádných opatření ve školství se ke zkouškám mohli dostavit všichni žáci v posledním ročníku vzdělávání. Zkoušku tedy skládali i ti žáci, kteří by za standardních podmínek nebyli k maturitní zkoušce připuštěni, protože by na konci druhého pololetí neprospěli nebo nebyli hodnoceni.

V souladu se zákonem č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončení ve školním roce 2019/2020, ze dne 25. března 2020, nebyly v rámci jarního zkušební období 2020 ve společné části konány dílčí zkoušky formou písemné práce, a to ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura a cizí jazyk.

Vzhledem k této skutečnosti byla na jaře roku 2020 podána pouze 1 žádost o přezkoumání výsledku ústní zkoušky profilové části maturitní zkoušky. Přezkoumání výsledku této ústní zkoušky bylo úzce spjato s průběhem zkoušky. Žádost byla řešena především v součinnosti se zainteresovanou školou a Českou školní inspekcí, přičemž ze strany České školní inspekce nebyla zjištěna žádná porušení právních předpisů, pochybení či jiné nedostatky, které by vedly k nařízení opakování předmětné zkoušky; postup školy byl shledán plně v souladu s platnou legislativou.

Nově přijatí žáci do prvních ročníků středních škol

Ve školním roce 2019/2020 bylo do 1. ročníků středních škol v Královéhradeckém kraji nově přijato 6 013 žáků, z toho 5 902 do denní formy vzdělávání. Největší část těchto žáků byla přijata do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou (M, L/O).

Tabulka 24: Počet nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2018/2019 (denní forma vzdělávání)

Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	556	43	45	0	644
	6letá	167	0	29	0	196
	8letá	319	55	0	23	397
Obory s MZ (M, L/O)		2 073	80	415	18	2 586
Obory s VL (E, H)		1 521	9	28	0	1 558
Praktické školy (C)		42	0	4	0	46
Nástavby (L/5)		106	0	15	0	121
Celkem nově přijato		4 784	187	536	41	5 548

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018

Zdroj: MŠMT

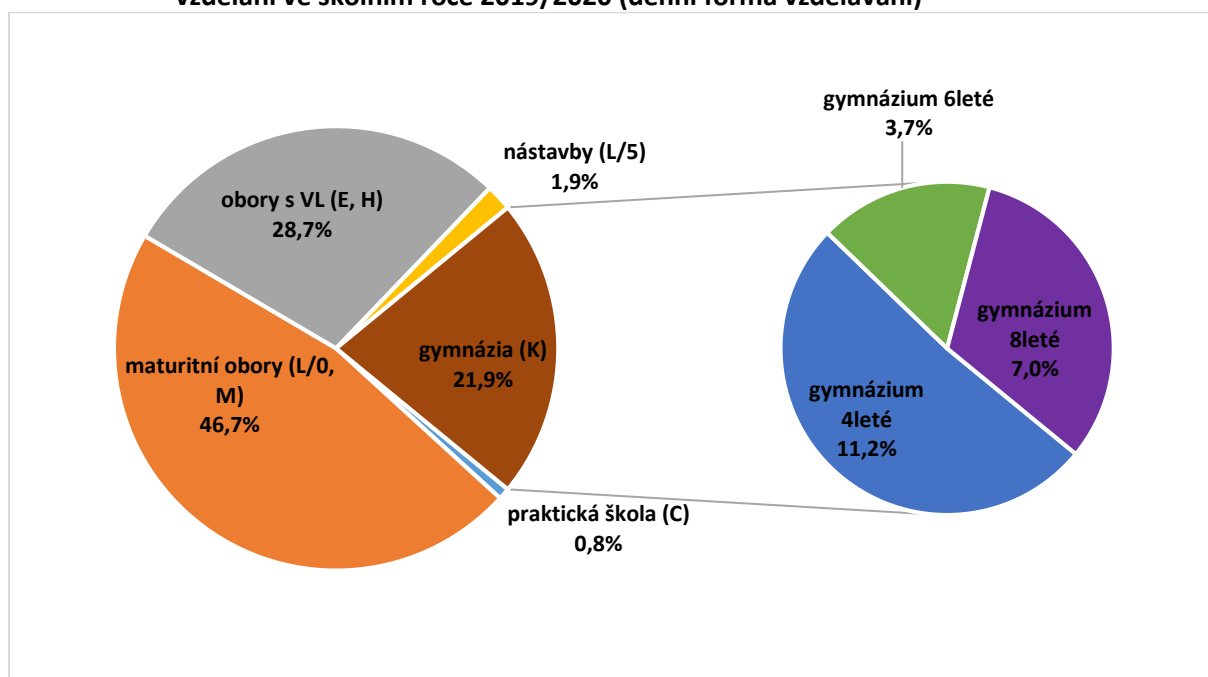
Tabulka 25: Počet nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2019/2020 (denní forma vzdělávání)

Obory vzdělání		Zřizovatel				Celkem v oborech
		KHK	Církev	Privátní sektor	Obec	
Gymnázia (K)	4letá	573	30	59	0	662
	6letá	179	0	39	0	218
	8letá	328	60	0	23	411
Obory s MZ (L/0, M)		2 191	49	495	20	2 755
Obory s VL (E, H)		1 649	15	30	0	1 694
Praktické školy (C)		38	9	3	0	50
Nástavby (L/5)		95	0	17	0	112
Celkem nově přijato		5 053	163	643	43	5 902

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Graf 1: Rozdělení žáků nově přijatých do 1. ročníků středních škol v KHK podle kategorií dosaženého vzdělání ve školním roce 2019/2020 (denní forma vzdělávání)

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Tabulka 26: Přehled počtu nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol jednotlivých zřizovatelů v KHK ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020

Nově přijatí žáci do 1. ročníků středních škol			
Forma vzdělávání	Zřizovatel	Školní rok 2018/2019	Školní rok 2019/2020
Denní forma vzdělávání	KHK	4 784	5 053
	Obec	41	43
	Privátní sektor	536	643
	Církev	187	163
	Celkem nově přijatých žáků	5 548	5 902
Ostatní formy vzdělávání	KHK	79	63
	Obec	0	0
	Privátní sektor	72	48
	Církev	0	0
	Celkem nově přijatých žáků	151	111
Celkem za školní rok		5 699	6 013

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018 a k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

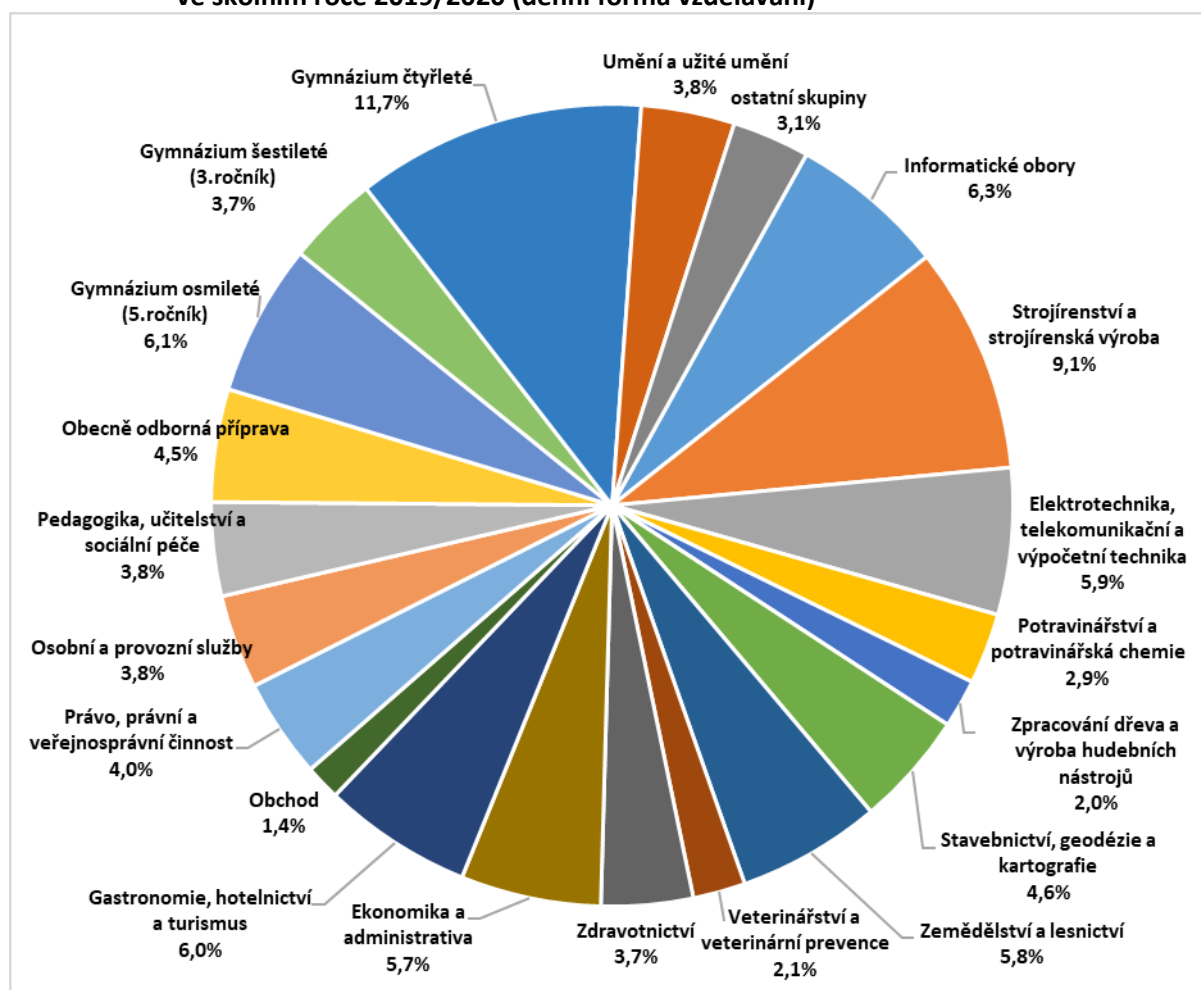
Z tabulky 26 porovnávající počty nově přijatých žáků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- celkový počet nově přijatých žáků se meziročně zvýšil,
- počet nově přijatých žáků do denní formy vzdělávání se zvýšil o 354,
- počet nově přijatých žáků do ostatních forem vzdělávání klesl o 40.

Oproti školnímu roku 2007/2008 (8 899 nově přijatých) byl ve školním roce 2019/2020 úbytek nově přijatých žáků 32,4 %.

Nově přijatými žáky do 1. ročníků středních škol byli především absolventi devátých ročníků základních škol (4 240). Rozdělení žáků této věkové skupiny podle skupin oborů vzdělání je v následujícím grafu. Žáci nově přijatí do nástavbového studia a zkráceného studia již mají daný stupeň vzdělání absolvovaný, a proto nejsou do grafu zahrnuti. Také počty žáků víceletých gymnázií odpovídají věkové skupině žáků přicházejících z devátého ročníku ZŠ.

Graf 2: Rozdělení nově přijatých žáků do 1. ročníků středních škol v KHK podle skupin oborů vzdělání ve školním roce 2019/2020 (denní forma vzdělávání)

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2019

Zdroj: OŠ KÚ KHK, MŠMT

Poznámka 2: V grafu jsou zahrnuti nově přijatí žáci do 1. ročníku v denní formě vzdělávání včetně žáků odpovídajících ročníků víceletých gymnázií

Poznámka 3: V grafu nejsou zahrnuti žáci nástavbového studia ani zkráceného studia k získání maturitní zkoušky nebo výučního listu

Poznámka 4: Skupiny oborů vzdělání, které se podílejí na oborové struktuře nově přijatých žáků středních škol méně než 1 %, nemají tento údaj zaznamenaný v popiskách grafu a jsou sloučeny v části ostatní skupiny. Jedná se o skupiny oborů Ekologie a ochrana životního prostředí, Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví, Technická chemie a chemie silikátů, Textilní výroba a oděvnictví, Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie, Doprava a spoje, Speciální a interdisciplinární obory, Publicistika, knihovnictví a informatika.

Přijímací řízení pro vzdělávání ve středních školách pro školní rok 2019/2020

Vzhledem k epidemiologické situaci v souvislosti s pandemií Covid-19 zaznamenalo přijímací řízení ke střednímu vzdělávání pro školní rok 2020/2021 určité změny.

Na základě zákona č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020, ve znění pozdějších předpisů, se jednotná přijímací zkouška konala ve školním roce 2019/2020 pouze v jednom termínu. Tento termín byl oproti jiným letům výrazně posunut, a to v případě čtyřletých oborů vzdělání na 8. června 2020, v případě víceletých

gymnázíí na 9. června 2020, náhradní termín byl stanoven jediný, a to na 23. června 2020. Rovněž termíny školní přijímací zkoušky byly posunuty na měsíc červen.

Uchazeči neměli možnost se proti rozhodnutí o přijetí či nepřijetí ke vzdělávání odvolat.

Vzhledem k tomu, že výkazy o přihlášených a přijatých uchazečích do 1. ročníku denní formy vzdělávání ve středních školách a konzervatořích (S5-01) se v uvedeném roce z rozhodnutí MŠMT nepředávaly, nejsou k dispozici přesné údaje o počtech přihlášených, přijatých, nepřijatých, odevzdaných zápisových lístků apod. Základní údaje o naplnění prvních ročníků (viz výše) byly získány z výkazů M8 o střední škole, které zpracovávají školy k 30. 9.

Finanční podpora žáků vybraných oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem

Rada Královéhradeckého kraje za účelem podpory středního odborného vzdělávání schválila dne 3. 4. 2018 (usnesení RK/8/537/2018) nová Pravidla pro poskytování stipendií žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem, denní forma vzdělávání, ve středních školách zřizovaných Královéhradeckým krajem, která nabyla účinnosti dnem 1. 9. 2018. Střední školy tak již nemusely zpracovávat vlastní směrnice pro vyplácení finanční podpory žákům vybraných oborů, ale řídí se výše uvedenými pravidly.

Žáci mohou při splnění stanovených podmínek získat jeden nebo dva typy stipendia:

- A. motivační stipendium (dle ročníku 300–500 Kč za měsíc)
- B. prospěchové stipendium (dle ročníku a prospěchu 500–3000 Kč za 2. pololetí)

Tabulka 27: Přehled oborů vzdělání podporovaných stipendii ve školním roce 2019/2020

Kód oboru	Název oboru vzdělání	Kód oboru	Název oboru vzdělání
23-51-H/01	Strojní mechanik	36-67-H/01	Zedník
23-52-H/01	Nástrojař	36-69-H/01	Pokrývač
23-55-H/01	Klempíř	39-41-H/01	Malíř a lakýrník
23-56-H/01	Obráběč kovů	41-51-H/01	Zemědělec - farmář
26-51-H/01	Elektrikář	41-52-H/01	Zahradník
26-51-H/02	Elektrikář – silnoproud	41-56-H/01	Lesní mechanizátor
26-52-H/01	Elektromechanik pro zařízení a přístroje	23-51-E/01	Strojírenské práce
29-56-H/01	Řezník - uzenář	36-57-E/01	Malířské a natěračské práce
31-58-H/01	Krejčí	36-64-E/01	Tesařské práce
36-52-H/01	Instalatér	36-67-E/01	Zednické práce
36-56-H/01	Kominík	41-51-E/01	Zemědělské práce
36-64-H/01	Tesař	41-52-E/01	Zahradnické práce

Zdroj: OŠ KÚ

Přes podporu Královéhradeckého kraje nebyli ve školním roce 2019/2020 nově přijati žádní žáci do oborů vzdělání 39-41-H/01 Malíř a lakýrník, 36-69-H/01 Pokrývač a 36-56-H/01 Kominík.

Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Královéhradeckého kraje

Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Královéhradeckého kraje soustředil svou činnost zejména na posuzování a vydávání stanovisek k žádostem o zápis změn v rejstříku škol a školských zařízení, dále pak na reformu financování v oblasti školství, projednávání Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020 – 2024 a tvorbu Koncepce školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2019–2024. Dále pak cílil na podporu polytechnického a digitálního vzdělávání, přidělování mimořádných účelových prostředků, posuzování dotačních programů a v neposlední řadě také na projekty realizované v oblasti výchovy, vzdělávání a zaměstnanosti. Velkou pozornost věnoval posuzování žádostí o poskytnutí dotace na individuální účel a vydávání stanovisek k těmto žádostem. Zájmu se těšila i aktuální data dostupná v souvislosti s optimalizací středních škol zřizovaných Královéhradeckým krajem a se situací na trhu práce.

Podrobnější informace jsou uvedeny v zápisech z jednotlivých jednání zveřejněných na webových stránkách Královéhradeckého kraje (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/vybory-komise/zapisy-2016-2020/vybor--pro-vychovu--vzdelavani-a-zamestnanost-96337/>).

Výbor pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti Zastupitelstva Královéhradeckého kraje

Výbor pro hospodářskou spolupráci a pracovní příležitosti Zastupitelstva Královéhradeckého kraje se zabýval zejména otázkou zaměstnanosti v Královéhradeckém kraji, a to v provazbě na rozvoj regionů a na oblast školství a vzdělávání. Řešil problematiku tvorby Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 21+ a další aktivity v oblasti regionálního rozvoje a přípravy na období EU 21+. Zabýval se územními disparitami v rámci rozvoje Královéhradeckého kraje, podrobně řešil Územní studii specifické oblasti Broumovsko. Věnoval se Strategii zaměstnanosti Královéhradeckého kraje, trendům na trhu práce a soustředil se na uplatnění osob se zdravotním postižením a na uplatnění obtížně dosažitelných cílových skupin na trhu práce. Zvýšený zájem udělil tématice sociálního podnikání a relokačních služeb zejména kvalifikované zahraniční pracovní síly. V neposlední řadě výbor svou působnost rozšířil také do oblasti školství a vzdělávání, a to nejen na krajské, nýbrž i celostátní úrovni.

Podrobnější informace jsou uvedeny v zápisech z jednotlivých jednání zveřejněných na webových stránkách Královéhradeckého kraje (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/vybory-komise/zapisy-2016-2020/vybor-pro-hospodarskou-spolupraci--a-pracovni-prilezitosti-96330/>).

1.5 Vyšší odborné vzdělávání

V KHK bylo na začátku školního roku 2019/2020 celkem 10 vyšších odborných škol (dále také jen „VOŠ“), z nichž 8 bylo zřizovaných KHK a 2 privátním sektorem. U všech vyšších odborných škol v kraji je vždy součástí organizace také střední škola, na jejíž odborné vzdělávání vyšší odborná škola navazuje. Vyšší odborná škola, jejíž činnost vykonává Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola, nevzdělávala ve sledovaném období žádné studenty.

Jak již bylo uvedeno v kapitole 1.4 také studenti VOŠ byli ve školním roce 2019/2020 v období od 11. 3. 2020 v souladu s mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví vzdělávání distančně.

Studentům zdravotnických oborů byla dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) uložena pracovní povinnost. Podíleli se např. na péči o pacienty v nemocnicích, klienty domovů důchodců či na zajištění péče o děti zaměstnanců bezpečnostních složek, zdravotních služeb a dalších.

Tabulka 28: Počty vyšších odborných škol v KHK ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020

Zřizovatel / okres	Školní rok 2018/2019	Školní rok 2019/2020
Zřizovatel: KHK	8	8
Hradec Králové	3	3
Jičín	2	2
Náchod	0	0
Rychnov nad Kněžnou	1	1
Trutnov	2	2
Zřizovatel: privátní sektor	3	2
Hradec Králové	2	2
Trutnov	1	0
Celkem	11	10

Poznámka: Údaje platné k 1. 9. 2018 a k 1. 9. 2019

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Ke snížení počtu VOŠ došlo v důsledku vymazání CZECH SALES ACADEMY - vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o. z rejstříku škol a školských zařízení dne 9. 10. 2018.

Tabulka 29: Seznam vyšších odborných škol v KHK ve školním roce 2019/2020

Zřizovatel: KHK
Okres Hradec Králové
Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, Nový Bydžov
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Hradec Králové, Komenského 234
Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549
Okres Jičín
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Jičín, Pod Koželuhy 100
Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice - střední škola a vyšší odborná škola, příspěvková organizace
Okres Rychnov nad Kněžnou
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166
Okres Trutnov
Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola
Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov

Zřizovatel: privátní sektor
Okres Hradec Králové
Střední škola a vyšší odborná škola aplikované kybernetiky s.r.o.
Obchodní akademie, Střední pedagogická škola, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.

Poznámka: Údaje platné k 1. 9. 2019

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Celkový počet studentů, počet studentů 1. ročníku a počet absolventů vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 30: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2018/2019

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2018/2019		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2018/2019		Počet absolventů za školní rok 2018/2019	
		denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium	denní studium	dálkové a kombinované studium
KHK							
Celkem	30	441	69	171	29	132	17
Privátní sektor							
Celkem	5	48	20	10	11	17	0
VOŠ celkem	35	489	89	181	40	149	17

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2018 a k 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

Tabulka 31: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2019/2020

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů ve školním roce 2019/2020		Počet studentů v 1. ročníku ve školním roce 2019/2020		Počet absolventů za školní rok 2019/2020	
		Denní studium	Dálkové a kombinované studium	Denní studium	Dálkové a kombinované studium	Denní studium	Dálkové a kombinované studium
KHK							
Celkem	31	416	61	176	28	112	10
Privátní sektor							
Celkem	3	25	19	0	0	11	8
VOŠ celkem	34	441	80	176	28	123	18

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2019 a k 31. 10. 2020

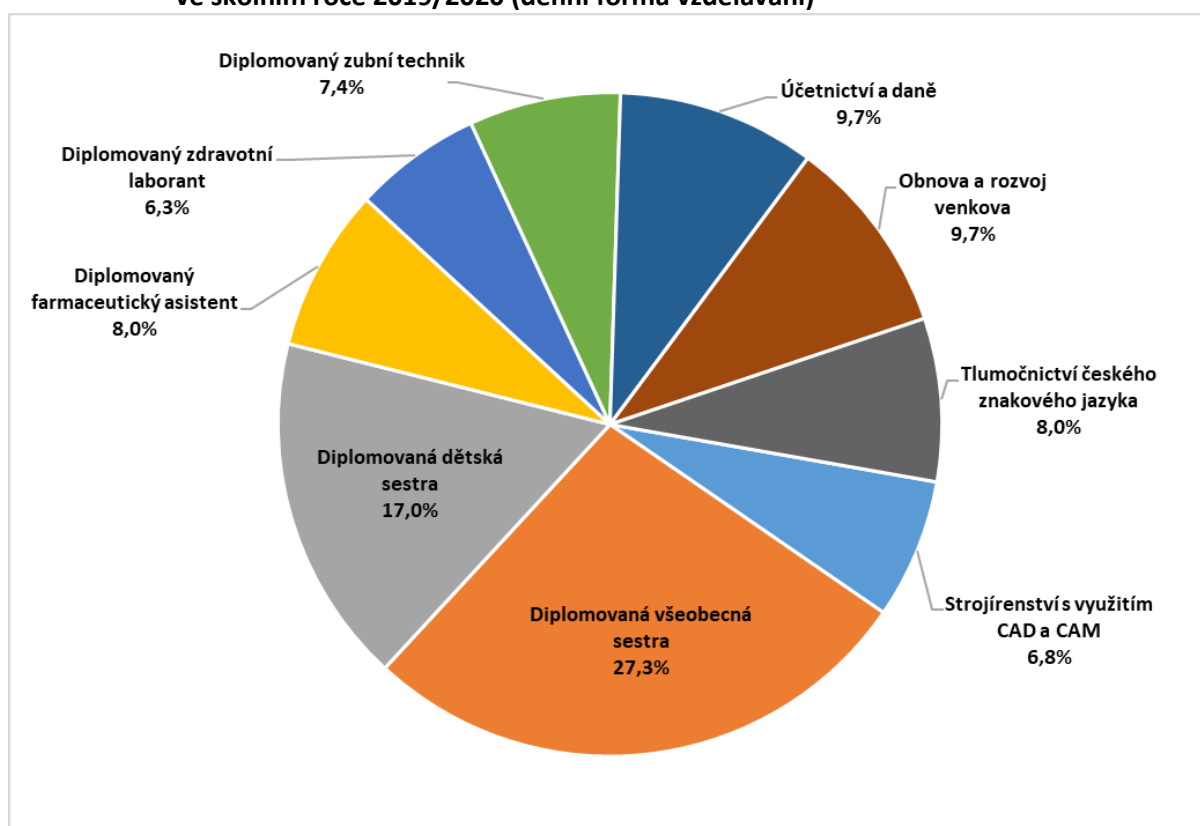
Zdroj: MŠMT

Z tabulek 30 a 31 porovnávacích počty studentů a absolventů VOŠ ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- stejně jako v minulém období se celkový počet studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele snížil, v denní formě vzdělávání o 48 a v dálkové a kombinované formě vzdělávání o 9 studentů,
- ve školním roce 2019/2020 nebyli v 1. ročníků soukromých VOŠ žádní studenti, v krajských školách se jejich počet mírně zvýšil,
- celkový počet absolventů VOŠ se snížil o 25.

Oproti školnímu roku 2003/2004 (1 224 studentů) byl ve školním roce 2019/2020 úbytek celkového počtu studentů 57,4 %.

Graf 3: Rozdělení studentů 1. ročníků vyšších odborných škol v KHK podle oboru vzdělání ve školním roce 2019/2020 (denní forma vzdělávání)

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

Změny v počtech studentů vyšších odborných škol po absolvování 1. ročníku

Tabulka 32: Procentní úbytek počtu studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia, a to ve dvou následujících školních letech 2018/2019 a 2019/2021, popř. 2019/2020 a 2020/2021 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet studentů VOŠ (denní studium)					
	1. ročník ve šk. roce 2018/2019	2. ročník ve šk. roce 2019/2020	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)	1. ročník ve šk. roce 2019/2020	2. ročník ve šk. roce 2020/2021	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)
KHK						
Celkem	171	120	29,8 %	176	115	34,7 %
Privátní sektor						
Celkem	10	9	10,0 %	0	0	-
VOŠ celkem	181	129	28,7 %	176	115	34,7 %

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2018, k 31. 10. 2019 a k 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 32 porovnávací změny v počtech studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia (školní roky 2018/2019 a 2019/2020, popř. 2019/2020 a 2020/2021) vyplývá:

- procentní úbytek studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele po absolvování 1. ročníku se zvýšil o 6,0 %.

Finanční podpora studentům vzdělávajícím se ve vybraných zdravotnických oborech vzdělání ve vyšších odborných školách

Rada Královéhradeckého kraje za účelem podpory vzdělávání ve zdravotnických oborech VOŠ schválila „Pravidla pro poskytování stipendií studentům vzdělávajícím se ve vybraných zdravotnických oborech vzdělání ve vyšších odborných školách zřizovaných Královéhradeckým krajem“.

Od 1. 9. 2019 jsou finančně podporováni studenti vzdělávající se v oborech vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra, denní forma vzdělávání a 53-41-N/5. Diplomovaná dětská sestra, denní forma vzdělávání. Výše uvedená pravidla stanovují podmínky pro získání motivačního a prospěchového stipendia.

Výše motivačního stipendia činila ve školním roce 2019/2020 za jednotlivá období (zimní a letní) školního roku:

- v 1. ročníku 2 000 Kč,
- v 2. ročníku 2 500 Kč,
- ve 3. ročníku 3 000 Kč.

Výše prospěchového stipendia činila ve všech ročnících za jednotlivá období školního roku 3 500 Kč.

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.5 Vyšší odborné vzdělávání je možno konstatovat, že zájem o studium oborů na VOŠ ve školním roce 2019/2020 v KHK opět poklesl. V soukromých VOŠ nebyli do 1. ročníku přijati žádní studenti. Téměř dvě třetiny všech studentů 1. ročníků se vzdělávaly v některém oboru ze skupiny 53 - Zdravotnictví.

1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

1.6.1 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s § 16 školského zákona se dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumí osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními jsou nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Výše uvedená právní úprava stanovuje podmínky k tomu, aby bylo dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami umožněno se vzdělávat společně s ostatními ve školách hlavního vzdělávacího proudu (tzv. společné vzdělávání). Teprve v případě, kdy školské poradenské zařízení posoudí, že by samotná podpůrná opatření nepostačovala k naplňování jejich vzdělávacích možností a k uplatnění práva na vzdělávání, mohou být děti, žáci a studenti s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem zařazeni do školy nebo v běžných školách do třídy, oddělení a studijní skupiny zřízené pro daný druh znevýhodnění (dále také jen „školy a třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona“).

Školy při zdravotnických zařízeních

V souvislosti se změnou definice dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami přestaly být od 1. 9. 2016 školy při zdravotnických zařízeních jedním z typů speciálních škol a nově jsou považovány za školy běžné, i přestože vzdělávají téměř výhradně děti a žáky se SVP. V našem kraji se jedná o školy, které vzdělávají žáky umístěné v nemocnicích, léčebnách, ozdravovnách a v lázeňských zařízeních. Tyto školy mají nadregionální působnost. Údaje z těchto škol nejsou zahrnuty do dalších statistických údajů dále uváděných, neboť podrobné údaje u těchto škol nejsou z hlediska výkaznictví sledovány. Nejedná se o kmenové školy žáků. Z důvodu zachování kontinuity se staršími výročními zprávami jsou však údaje o počtech dětí a žáků ve školách při zdravotnických zařízeních uváděny v této kapitole.

Tabulka 33: Průměrný počet dětí a žáků za školní roky 2018/2019 a 2019/2020 ve školách při zdravotnických zařízeních zřizovaných KHK

Průměrný počet dětí/žáků za školní rok	2018/2019	2019/2020
Mateřská škola	87	86
1. stupeň základní školy	140	141
2. stupeň základní školy	95	86
Celkem	322	313

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Počty dětí a žáků se SVP v Královéhradeckém kraji

V následujících tabulkách jsou uvedeny děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v Královéhradeckém kraji, které se vzdělávají v rámci individuální i skupinové integrace ve školách běžného vzdělávacího proudu, nebo ve speciálních školách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona.

Tabulka 34: Děti se SVP v mateřských školách

	2018/2019	2019/2020
Se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	835	836
S jiným zdravotním znevýhodněním	36	21
Se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	41	84
Děti se SVP celkem	896	928

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Dítě je uvedeno v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, **nejedná se tedy o prostý součet** příčin SVP a celkový počet dětí se SVP může být nižší

Z celkového počtu 19 137 dětí v mateřských školách bylo 4,8 % dětí se SVP.

Tabulka 35: Žáci se SVP v základních školách

	2018/2019	2019/2020
Se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	5 822	6 479
S jiným zdravotním znevýhodněním	715	865
Se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	501	546
Žáci se SVP celkem	6 537	7 284

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Žák je uveden v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, **nejedná se tedy o prostý součet** příčin SVP a celkový počet žáků se SVP může být nižší

Z celkového počtu 49 636 žáků základních škol v KHK je 14,6 % žáků se SVP.

Tabulka 36: Žáci se SVP ve středních školách v denní formě vzdělávání

	2018/2019	2019/2020
Se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona	1 098	1 365
S jiným zdravotním znevýhodněním	123	167
Se znevýhodněním souvisejícím s kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, které brání v naplnění jeho vzdělávacích možností na rovnoprávném základě s ostatními	62	55
Žáci se SVP v denní formě vzdělávání celkem	1 387	1 550

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Žák je uveden v tolika řádcích, kolik je druhů příčin jeho speciálních vzdělávacích potřeb, **nejedná se tedy o prostý součet** příčin SVP a celkový počet žáků se SVP může být nižší

Z celkového počtu 21 970 žáků středních škol v denní formě vzdělávání v KHK bylo 7,2 % žáků se SVP.

Ve vyšších odborných školách se ve školním roce 2019/2020 v Královéhradeckém kraji nevzdělával žádný student se SVP.

Ve školním roce 2019/2020 v mateřských školách zůstává podíl žáků se SVP stabilní. Podíl žáků na středních školách meziročně stoupl o 0,9 % a nejvíce stoupl na základních školách, kde nárůst byl o 1,4 %.

1.6.2 Děti a žáci se zdravotním postižením v běžných třídách

V Královéhradeckém kraji jsou v souladu s platnou legislativou prioritně žáci se SVP vzdělávání v běžných třídách hlavního vzdělávacího proudu. S právní úpravou účinnou od 1. 9. 2016, umožňující poskytování podpůrných opatření, se podmínky pro jejich vzdělávání v běžných třídách zlepšily, což je patrné i z navýšení počtu žáků, kteří byli integrováni do běžných tříd. Největší nárůst integrovaných žáků do běžných škol byl v letech 2016 až 2018. Ve školním roce 2019/2020 se počty žáků oproti minulému školnímu roku již významně nezvyšovaly.

V následujících tabulkách jsou uvedeny počty dětí a žáků podle druhu zdravotního postižení v běžných třídách mateřských, základních a středních škol v Královéhradeckém kraji.

Tabulka 37: Počty individuálně integrovaných dětí se zdravotním postižením v běžných třídách mateřských škol

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		24	25
z toho	středně těžké	12	17
	těžké	3	2
Sluchové postižení		8	8
Zrakové postižení		16	13
Závažné vady řeči		154	151
Tělesné postižení		14	21
Souběžné postižení více vadami		13	10
Závažné vývojové poruchy		32	34
Autismus		31	34
Celkem		292	296

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z 836 dětí se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona jich bylo ve školním roce 2019/2020 vzděláváno 35 % v běžných třídách mateřských škol. Dlouhodobě se jedná nejčastěji o žáky s vadami řeči.

Tabulka 38: Počty individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v běžných třídách základních škol

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		100	97
z toho	středně těžké	2	2
	těžké	0	0
Sluchové postižení		47	53
Zrakové postižení		53	56
Závažné vady řeči		358	403
Tělesné postižení		40	48
Souběžné postižení více vadami		120	125
Závažné vývojové poruchy učení		2 852	3 327
Závažné vývojové poruchy chování		536	620
Autismus		151	151
Celkem		4 257	4 879

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z 6 479 žáků základních škol se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona jich bylo ve školním roce 2019/2020 vzděláváno 75 % v běžných třídách. Nejčastěji jde o žáky se závažnými vývojovými poruchami učení a poruchami chování. U těchto postižení jsme zaznamenali v uplynulém školním roce významný nárůst. Mírně vzrostl i počet žáků se závažnými vadami řeči. Celkový podíl žáků se SVP v běžných základních školách stoupl o 2 %. Nárůst celkového počtu žáků se zdravotním postižením byl v základních školách o 3,4 %.

Tabulka 39: Počty individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením v běžných třídách středních škol

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		7	50
z toho	středně těžké	0	0
	těžké	0	0
Sluchové postižení		5	7
Zrakové postižení		4	4
Závažné vady řeči		9	13
Tělesné postižení		12	11
Souběžné postižení více vadami		11	17
Závažné vývojové poruchy učení		528	710
Závažné vývojové poruchy chování		26	59
Autismus		29	46
Celkem		631	926

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z 1 365 žáků středních škol se zdravotním postižením dle § 16 odst. 9 školského zákona v denní formě vzdělávání jich bylo ve školním roce 2019/2020 vzděláváno 68 % v běžných třídách. Podobně jako v základních školách jsou to nejčastěji žáci s vývojovými poruchami učení. Významný nárůst počtu žáků středních škol individuálně integrovaných je ovlivněn nárůstem celkového počtu žáků se zdravotním postižením. V absolutních číslech se jedná o nárůst o 267 žáků se zdravotním postižením. Nárůst počtu individuálně integrovaných žáků s mentálním postižením ovlivňuje i složení tříd v oborech kategorie vzdělání E, které jsou určeny pro žáky s lehkým postižením a také pro žáky selhávající již na základní škole. Pokud však tito žáci doporučení na zařazení do třídy dle §16 odst. 9 musí být zařazeni do běžné třídy a jsou vedeni jako individuálně integrovaní.

1.6.3 Děti a žáci se zdravotním postižením zařazení do tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona

Podmínkou pro zařazení do třídy zřízené pro děti a žáky se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona je písemná žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka, doporučení školského poradenského zařízení a soulad tohoto postupu se zájmem dítěte nebo žáka.

V mateřských školách se podle potřeby zřizují speciální třídy, ve kterých jsou vzdělávány nejvíce děti s vadami řeči a s postižením více vadami. Do počtu dětí zařazených do speciálních tříd jsou započteny i děti, které navštěvují speciální mateřské školy.

Tabulka 40: Počty dětí ve speciálních třídách mateřských škol podle zdravotního postižení

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		32	27
z toho	lehké	18	17
	středně těžké	12	10
	těžké	2	0
	hluboké	0	0
Sluchové postižení		14	19
Zrakové postižení		42	39
Závažné vady řeči		302	306
Tělesné postižení		6	7
Souběžné postižení více vadami		81	75
Závažné vývojové poruchy chování		21	20
Autismus		44	47
Celkem		543	540

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Oproti školnímu roku 2018/2019 se počet dětí ve speciálních třídách mateřských škol nezměnil. Zastavil se trend uplynulých školních let, kdy docházelo k významnému úbytku počtu dětí ve speciálních třídách mateřských škol. Nejčastěji se zde vzdělávají děti se závažnými vadami řeči.

Na základních školách se také dle potřeby mohou zřizovat speciální třídy, které vzdělávají žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona. Zároveň mohou být tito žáci vzděláváni ve speciálních třídách v rámci speciálních škol. Tito žáci jsou v následující tabulce též uvedeni. Ve speciálních třídách základních škol jsou nejčastěji vzděláváni žáci s mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Tabulka 41: Počty žáků ve speciálních třídách základních škol podle zdravotního postižení

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		692	673
z toho	lehké	524	516
	středně těžké	136	130
	těžké	31	27
	hluboké	1	5
Sluchové postižení		49	46
Zrakové postižení		12	14
Závažné vady řeči		164	175
Tělesné postižení		8	11
Souběžné postižení více vadami		445	472
Závažné vývojové poruchy učení		83	89
Závažné vývojové poruchy chování		68	58
Autismus		44	62
Celkem		1 565	1 600

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

V meziročním porovnání došlo k mírnému nárůstu celkového počtu žáků se zdravotním postižením ve speciálních třídách, což je způsobeno celkovým nárůstem počtu těchto žáků na základních školách. Dlouhodobý trend poklesu žáků ve speciálních třídách se tedy zastavuje a ve speciálních třídách zůstávají žáci s těžším druhem postižení. Nejvíce těchto žáků se vzdělává ve speciálních školách zřizovaných Královéhradeckým krajem (viz tabulka 45). Dále tyto třídy, popř. školy zřizuje obec, privátní sektor a církve (viz tabulka 46).

Speciální třídy ve středních školách v KHK jsou převážně ve školách, které zřizuje kraj. Jedná se o třídy, kde se vzdělávají žáci v oborech vzdělání kategorie E, Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá. Ostatní zřizovatelé mají podíl na vzdělávání žáků ve speciálních třídách středních škol zanedbatelný. Jedná se pouze o 41 žáků z celkového počtu 439 žáků.

Tabulka 42: Počty žáků ve speciálních třídách středních škol v denní formě vzdělávání podle zdravotního postižení

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		232	223
z toho	lehké	155	155
	středně těžké	67	59
	těžké	10	9
Sluchové postižení		36	36
Zrakové postižení		1	1
Závažné vady řeči		5	4
Tělesné postižení		2	2
Souběžné postižení více vadami		128	122
Závažné vývojové poruchy učení		29	20
Závažné vývojové poruchy chování		20	20
Autismus		14	11
Celkem		467	439

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Počet žáků středních škol zařazených ve speciálních třídách se meziročně mírně snížil. Největší změny jsou ve třídách s žáky v oborech vzdělání kategorie E. Jak již bylo uvedeno výše, v těchto třídách se vzdělávají žáci s lehkým postižením a žáci, kteří již selhávali na základní škole. Pokud však nenavštěvují ŠPZ a nemají doporučení, nebo nesplňují podmínku zařazení do speciální třídy, je nutné je zařadit do třídy běžné. Sestavení tříd na těchto školách se řídí dle počtu žáků a jejich doporučením k zařazení do speciální třídy. Změny v této kategorii nejsou tedy úplně vypovídající.

1.6.4 Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona

Kraj má podle školského zákona povinnost zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. KHK byl podle stavu k 1. 9. 2019 zřizovatelem 23 organizací určených pro vzdělávání dětí a žáků se SVP, z nichž 10 vykonávalo činnost mateřské školy, 20 vykonávalo činnost základní školy a 13 vykonávalo činnost střední školy. Z toho dvě organizace byly samostatnými základními a mateřskými školami při zdravotnických zařízeních a dvě základní, jedna mateřská škola a jedna střední jsou součástí organizací, které vykonávají činnost i školského zařízení pro výkon ústavní výchovy (dětské domovy).

KHK není na území kraje jediným zřizovatelem škol určených výhradně pro děti a žáky se SVP. Další speciální školy v KHK jsou soukromé (zřizované privátním sektorem), církevní i obecní. Jejich přehled je v následující tabulce:

Tabulka 43: Školy samostatně zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ostatních zřizovatelů

Zřizovatel	Název organizace
privátní sektor	Mateřská škola, základní škola a střední škola Daneta, s.r.o.
	PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
	Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.
	Základní škola speciální Neratov
obec	Základní škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, Trutnov
církev	Základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Vrchlabí

Zdroj: MŠMT a Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 44: Struktura žáků speciálních mateřských škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		13	14
z toho	lehké	9	6
	středně těžké	4	0
	těžké	0	0
Sluchové postižení		14	18
Zrakové postižení		30	36
Závažné vady řeči		152	154
Tělesné postižení		1	1
Souběžné postižení více vadami		25	23
Závažné vývojové poruchy		11	10
Autismus		26	27
Celkem		272	283

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2019/2020 se v krajských mateřských školách vzdělávalo ve 25 třídách celkem 283 dětí se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona. Počet dětí v těchto mateřských školách zřizovaných Královéhradeckým krajem se neustále mírně zvyšuje.

Speciální základní školy KHK zřizoval buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jako součást organizací, které vykonávají ještě činnost mateřské či střední školy, popř. dětského domova. Vlivem legislativních změn a demografického vývoje postupně docházelo k úbytku celkového počtu žáků v těchto školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona. Ve školním roce 2018/2019 se tento pokles zastavil, a naopak ve školním roce 2019/2020 došlo k mírnému nárůstu.

Tyto školy se nejvíce zaměřují na vzdělávání žáků s mentálním postižením. V Hradci Králové má dále kraj školu pro žáky se sluchovým postižením a pro žáky s vadami řeči, která přijímá žáky z celé republiky. Dosah za hranice kraje mají i Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Choustníkovo Hradiště 161 a Střední průmyslová škola, Odborná škola a Základní škola, Nové Město nad Metují, kde se vzdělávají především žáci s poruchami chování a závažnými poruchami učení. Všechny tyto tři školy mají pro svoje žáky základní školy k dispozici i internát.

Tabulka 45: Struktura žáků základních škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		586	573
z toho	lehké	456	443
	středně těžké	109	109
	těžké	21	18
	hluboké	0	3
Sluchové postižení		49	46
Zrakové postižení		2	2
Závažné vady řeči		154	158
Tělesné postižení		1	2
Souběžné postižení více vadami		260	46
Závažné vývojové poruchy učení		41	46
Závažné vývojové poruchy chování		51	37
Autismus		36	47
Celkem		1180	1195

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2019/2020 se v krajských základních školách ve 153 speciálních třídách vzdělávalo celkem 1 195 žáků se zdravotním postižením uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona. 284 žáků se vzdělávalo v oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální a 911 v oboru vzdělání 79-01-C/01 Základní škola.

Tabulka 46: Struktura žáků speciálních tříd základních škol ostatních zřizovatelů podle zdravotního postižení

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		106	100
z toho	lehké	75	70
	středně těžké	21	21
	těžké	10	9
	hluboké	2	2
Sluchové postižení		0	0
Zrakové postižení		10	12
Závažné vady řeči		10	17
Tělesné postižení		7	9
Souběžné postižení více vadami		185	188
Závažné vývojové poruchy učení		42	43
Závažné vývojové poruchy chování		17	21
Autismus		8	15
Celkem		385	405

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

KHK zřizuje i střední školy pro žáky se SVP. V každém okrese je zajištěno pokračování vzdělávání žáků ze speciálních základních škol ve dvouletých a tříletých oborech vzdělání s výučním listem kategorie E nebo v praktické škole jednoleté a dvouleté. Kraj dále zřizuje střední školu pro žáky s vadami sluchu v Hradci Králové.

Tabulka 47: Struktura žáků speciálních tříd středních škol podle zdravotního postižení

		2018/2019	2019/2020
Mentální postižení		232	223
z toho	lehké	155	155
	středně těžké	67	59
	těžké	10	9
Sluchové postižení		36	36
Zrakové postižení		1	1
Závažné vady řeči		5	4
Tělesné postižení		2	2
Souběžné postižení více vadami		128	122
Závažné vývojové poruchy učení		29	20
Závažné vývojové poruchy chování		20	20
Autismus		14	11
Celkem		467	439
z celku v soukromých školách		25	23
z celku v církevních školách		13	18

Poznámka: Údaje platné k 30. 9. 2018, popř. k 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

1.6.5 Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných

Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů je legislativně zakotveno zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a to § 16–19 a vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Při práci s nadanými žáky je v KHK použita kombinace skupinového a individuálního přístupu. Ve školním roce 2019/2020 bylo školami vykázáno 44 mimořádně nadaných žáků, z toho 33 pracovalo podle individuálního vzdělávacího plánu. Diagnostikování a poradenství v oblasti vzdělávání dětí nadaných zajišťuje pedagogicko-psychologická poradna. Ve výše uvedeném období bylo u 65 klientů nadání převažujícím závěrem jejich vyšetření v PPP.

Tabulka 48: Počty dětí a žáků nadaných a mimořádně nadaných

	Školní rok 2018/2019			Školní rok 2019/2020		
	MŠ	ZŠ	SŠ	MŠ	ZŠ	SŠ
Nadaní	0	83	5	0	92	12
z toho mimořádně nadaní	0	31	2	0	37	7
IVP pro mimořádně nadané	X	26	1	X	32	1
Mimořádně nadaní přeřazeni do vyššího ročníku	X	1	0	X	2	0

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2018, 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Podpora talentů KHK v oblasti vzdělávání a volnočasových aktivit

Aktivity vedoucí ke smysluplnému využívání volného času, aktivnímu zapojení do společnosti, naplnění ambicí při výběru budoucího povolání žáků a studentů mají v Královéhradeckém kraji podporu v rámci formálního, zájmového a neformálního vzdělávání.

Jednou z oblastí, jejichž prostřednictvím usiluje Královéhradecký kraj o zvýšení kvality vzdělávání, je oblast společného vzdělávání. V roce 2020 byla schválena Školská inkluzivní koncepce Královéhradeckého kraje na období 2020 - 2023, jejíž nedílnou součástí je i práce s nadanými. Dokument byl vypracován v rámci realizace projektů KAP a I-KAP na oddělení projektů ve vzdělávání s podporou dalších pracovníků odboru školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Zpracování navázalo na tematicky zakládáné pracovní skupiny a minitýmy k tématům řešeným na úrovni kraje. Ke zpracování byla přizvána řada externích expertů a zkušených zástupců škol, odborných institucí a přímých účastníků řešení problémů.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků má řadu specifik. Přístup k těmto žákům se v některých ohledech může lišit od přístupu k ostatním žákům se SVP. V posledních letech je znatelný trend pečlivější diagnostiky žáků, které lze charakterizovat jako nadané, ale nikoliv jako mimořádně nadané. V důsledku toho se zvyšuje počet žáků ZŠ, kterým je nadání diagnostikováno. Děti v mateřských školách bývají vykazovány jako nadané jen výjimečně. Lze předpokládat, že skutečný počet nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků v populaci bude vyšší než vykazované počty. Podle různých odhadů vykazuje známky nadání zhruba 10–15 % populace a mimořádně nadaných by mohlo být okolo 2-3 %, počty vykazovaných nadaných dětí a žáků se však pohybují spíše v promile.

Mimořádně nadaným žákům bývá ve většině případů vypracován IVP a ve výjimečných případech mohou být přeřazeni do vyššího ročníku. V případě nadaných dětí a žáků je stejně jako v případě dalších SVP důležité provést včasnou a správnou diagnostiku a dle toho individuálně zacílit potřebnou podporu.

Neformálním vzděláváním a podporou nadaných dětí a žáků se zabývají například kluby nadaných dětí zřizované Mensou ČR. Zaměřují se především na podporu žáků v ZŠ, jejich rodičů i zapojených škol. Náplní práce klubů jsou různé přednášky, exkurze a další aktivity rozvíjející plně potenciál zapojených žáků. V KHK existují tři kluby – jeden v Náchodě a dva v Hradci Králové (Klub nadaných dětí Delfíni a Klub nadaných dětí Sovičky ZŠ a MŠ Hradec Králové – Malšova Lhota).

Královéhradecký kraj podporoval v letech 2018 a 2019 práci s nadanými dětmi, žáky a studenty formou dotačního programu v oblasti vzdělávání s názvem Rozvoj talentů, který umožňoval školám a školským zařízením KHK systematickou práci s talentovanými dětmi, žáky a studenty, vytváření příležitostí k rozvoji a uplatnění talentu, realizaci a nabídku aktivit stimulujících a rozvíjejících nadání, podporu

tvořivých a badatelských činností podněcujících využívání kreativního potenciálu talentovaných dětí a mládeže, podporu individuální práce nadaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na rok 2020 vyhlásil KHK v oblasti vzdělávání dotační program Rozvoj nadání, který je zaměřen na podporu vzdělávacích potřeb mimořádně nadaných žáků, kteří byli identifikováni školským poradenským zařízením jako mimořádně nadaní se stupněm podpory 2. Dotace mohla být využita na vytváření podmínek pro rozvoj nadání žáků formou rozšířené výuky některých předmětů nebo skupin předmětů a individuálním přístupem učitele k žákovi mimo vyučování. V rámci tohoto dotačního programu byly podány 4 žádosti a rozděleno 121 000 Kč. Formou mimořádného účelového prostředku bylo 3 školám zřizovaným Královéhradeckým krajem přiděleno na podporu mimořádně nadaných žáků 51 500 Kč. Celkem tedy v roce 2020 podpořil Královéhradecký kraj vzdělávací potřeby mimořádně nadaných žáků částkou 172 500 Kč.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje je též příjemcem dotace z rozvojového programu MŠMT Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro rok 2020. Kraj má velký zájem zapojit do soutěží a přehlídek maximální počet žáků a studentů a organizováním soutěží tak kraj přispívá k naplnění záměru tohoto programu. Žáci mohou uplatnit své nadání a talent v jimi preferovaném předmětu (předmětové soutěže) či v oboru Středoškolské odborné činnosti. Kraj též podporuje aktivity na podporu rozvoje lidské inteligence, např. při organizování Logické olympiády.

Koncepce podpory nadání a péče o nadané na období 2014–2020 schválená MŠMT definuje formu soutěží jako nedílnou součást výchovně-vzdělávací práce s talentovanou mládeží na úseku školství.

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo ve školním roce 2019/2020 devět vzdělávacích programů pro cílové skupiny pedagogů, kteří pracují s nadanými žáky. Celkem se vzdělávání zúčastnilo 142 osob.

Krajské síť podpory nadání

Krajská síť podpory nadání (dále také jen „KSPN“) Národního pedagogického institutu navázala v roce 2020 na aktivity v předchozích letech. Zaměřovala se opět jak na přímou podporu pedagogů v práci s nadanými žáky a na podporu nadaných žáků samotných a jejich rodin, tak na sdílení a šíření podstatných informací o aktivitách a možnostech podpory, na návrhy systémových řešení v této oblasti v rámci Sítě podpory nadání v ČR a na spolupráci se zásadními partnery. Krajská síť poskytuje metodickou a odbornou podporu dalším profesím, které o nadané pečují, např. pracovníkům školních družin a školních klubů, vedoucím klubů nadaných dětí, klubů deskových her ve školách, školním psychologům atd.

Jedním z významných partnerů v KSPN je i odbor školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, zastoupený v krajské koordinační skupině. Spolupráce v roce 2020 spočívala vzhledem k situaci zejména ve sdílení informací k aktuálnímu nastavení vládních opatření a možnostem podpory nadaných a v předávání informací do terénu. Společně plánované akce se přesouvají do roku 2021.

V oblasti nabídky vzdělávacích programů KSPN NPI pro pedagogy bylo nutno reagovat na situaci kolem Covid-19, vedle standardních prezenčních programů tak proběhly další distančně, několik programů bylo přesunuto na rok 2021. Prezenčně byla realizována dvě školení k problematice nadání pro sborovny SŠ (celkem 50 pedagogů), dále seminář Systematický úvod do problematiky nadání, jehož

se mohlo z důvodu opatření účastnit jen 8 pedagogů, během něhož byl však pořízen záznam, který bude po zpracování k dispozici pedagogům, kteří se potřebují s problematikou seznámit. Distančně pak proběhl v rámci rezortního úkolu Systémová podpora pedagogických pracovníků školních družin a školních klubů seminář Skryté nadání zaměřený speciálně na tuto cílovou skupinu (nabídnut celostátně – 90 účastníků). Dále bylo možné využít nabídku webinářů z centrálního pracoviště.

V rámci Krajské sítě podpory nadání v Královéhradeckém kraji vznikají metodické materiály jak k práci s nadanými žáky, tak materiály reagující na aktuální problémy. Jsou určeny k použití v rámci Sítě podpory nadání v ČR. Již existující dokument Atributy školních systémů podpory nadání prošel připomínkováním na podzimním setkání NSG – krajských koordinátorů podpory nadání a pracovníků poradenských zařízení. V současnosti jsou připomínky zapracovávány. Další dokument vznikl jako reakce na Covid-19 a nabídl propracovaný model vzdělávání (vč. metodiky) v době epidemí, tak aby nemusely být uzavřeny školy a mohla pokračovat výuka za současné minimalizace epidemiologického rizika. Dokument Systém studijních skupin byl pozitivně přijat řadou zástupců odborné veřejnosti (Asociace ředitelů ZŠ, MŠMT apod.).

I v roce 2020 působila KSPN v součinnosti s pardubickou sítí podpory nadání, což umožnilo využívat efektivně kapacity a synergie a rozšířit nabídku cílovým skupinám obou krajů.

Krajská síť spolupracovala i v roce 2020 s Centrem pro talentovanou mládež (CTM). V lednu 2020 proběhla poslední Objevitelská sobota podzimního cyklu. Z jarního cyklu se podařilo realizovat pouze první setkání, další prezenční soboty musely být zrušeny. CTM převedlo objektivní soboty do online podoby jako program Objevitel Online nabízený celostátně. Krajská síť se podílela na zajištění nových témat a lektorů.

Dalším významným partnerem je pardubické Talentcentrum Technecium, které nabízí širokou škálu svých aktivit nadaným žákům a školám i v Královéhradeckém kraji.

Krajská síť také zprostředkovává učitelům, rodičům a nadaným žákům aktuální informace k nabídce aktivit různých subjektů, například programu Talnet NPI.

V roce 2020 pokračovala spolupráce též s Univerzitou Hradec Králové (UHK). Krajská síť opět zajišťovala výuku předmětu Nadané dítě ve škole pro obor Učitelství pro 1. stupeň ZŠ (prezenční i kombinovaná forma). Předjednána je bloková výuka pro učitelství 2. a 3. stupně, v roce 2020 vzhledem k situaci nebyla realizována. Podařilo se oproti tomu společně s CTM zajistit uznávání AP Exams při přijímacím řízení na Fakultu informatiky a managementu UHK již od přijímacího řízení pro školní rok 2021/2022.

V roce 2020 byl Nadací RSJ finančně podpořen projekt Synapse, který vznikl ve spolupráci s KSPN. Projekt je zaměřen na výškolení odborných týmů pro přímou práci na školách – pomoc s nastavením systému podpory nadání a kvalitního fungování školy s pozitivním dopadem nejen na nadané žáky, ale na žáky z obou stran spektra a žáky intaktní v jejich zdravém osobním rozvoji a well-being.

Krajská síť poskytovala individuální poradenství učitelům, rodičům, nadaným žákům v oblasti vzdělávání, odborného rozvoje i v oblasti psychosociálních problémů. Společná setkání s rodiči nadaných žáků nemohla být realizována, kontakt byl udržován zejména prostřednictvím sociálních sítí a individuálně.

1.7 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

1.7.1 Základní umělecké vzdělávání

Vzdělávání poskytované základními uměleckými školami (dále také jen „ZUŠ“) je nedílnou součástí výchovně-vzdělávací soustavy. ZUŠ poskytují systematické vzdělávání nadaných a talentovaných žáků. Studium na ZUŠ svým obsahem předjímá obsah vzdělávání na SŠ, VOŠ i VŠ uměleckého i pedagogického zaměření. ZUŠ organizují okresní a krajská kola uměleckých postupových soutěží vyhlašovaných každoročně MŠMT.

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo pro ředitele a učitele ZUŠ 23 vzdělávacích programů, z toho 2 vícedenní pro pravidelné setkání ředitelů ZUŠ. Celkem se zúčastnilo 269 osob.

Spolupráce s Českou filharmonií

Projekt společného orchestru hráčů České filharmonie a žáků základních uměleckých škol České republiky organizuje Asociace ZUŠ ČR a vybraní žáci ze ZUŠ našeho kraje se zúčastnili již několika ročníků. Po náročných přípravách však musely být finálové koncerty v Rudolfinu zrušeny vzhledem k epidemickým opatřením Covid-19.

<https://www.ceskafilharmonie.cz/koncert/3202-koncert-spolecneho-orchestru-filharmoniku-aza/>

Spolupráce s Filharmonií Hradec Králové

V školním roce 2019/2020 připravila Filharmonie Hradec Králové (dále také jen „FHK“) a Krajská umělecká rada ZUŠ Královéhradeckého kraje projekt Filharmonie plná mládí. Cílem projektu je podpora mladých umělců, výchovně-vzdělávacích aktivit pro veřejnost a spolupráce FHK a ZUŠ a vyvrcholením měly být koncerty společného orchestru Filharmonie Hradec Králové a žáků ZUŠ Královéhradeckého kraje v závěru školního roku. Po měsících příprav však musel být projekt pozastaven vzhledem k tomu, že na jaře vypukla první vlna pandemie Covid-19.

Projekty v rámci akce ZUŠ Open

Každým rokem se ZUŠ v Královéhradeckém kraji aktivně účastní celostátního happeningu základních uměleckých škol ve veřejném prostoru s názvem ZUŠ Open s programy pro širokou veřejnost napříč hudebními obory i žánry pro vytvoření inspirativního prostoru pro setkávání žáků, pedagogů, rodičů a všech, kteří mají zájem o umění a kultivaci nejmladší generace.

<https://www.zusopen.cz/zus-open/>

Všechny aktivity ZUŠ Open musely být přesunuty kvůli pandemii na podzim.

Stipendijní program MenART

Vybraní mimořádně nadaní žáci využívají roční stipendijní program MenART Nadačního fondu Magdaleny Kožené, který míří do základních uměleckých škol s cílem podpořit vyhledávání a rozvoj mladých talentů a podpořit a inspirovat pedagogy, kteří se jejich výuce věnují. Program propojuje uměleckou praxi a vzdělávání, inspiruje k výměně zkušeností a navázání vazeb důležitých pro další

tvůrčí činnost v rámci moderních přístupů k uměleckému vzdělávání talentovaných žáků a škol, které usilují o podporu jejich talentů.

<http://www.menart.cz/2020/index.html>

Mezinárodní projekt MECLA (Erasmus+)

MECLA (Music Education Cultural Learning and Exchange) je tříletý projekt v rámci vzdělávacího programu Erasmus+ Evropské unie, kterého se účastní partneři z České republiky, Dánska a Spojeného království. V rámci projektu MECLA společnost Charanga Ltd. vytváří českou verzi světového interaktivního vzdělávacího softwaru vycházejícího z pedagogických postupů uplatňovaných v hodinách hudební nauky na Základní umělecké škole Police nad Metují, okres Náchod a hodinách hudební výchovy na Základní škole, Náchod, Pavlišovská 55 (partneři projektu za Českou republiku)

<https://www.charanga.cz/>.

26. února 2020 proběhla v prostorách Krajského úřadu Královéhradeckého kraje pod záštitou náměstkyně hejtmána Mgr. Martiny Berdychové závěrečná celostátní konference projektu MECLA za účasti mnoha pedagogických osobností a zahraničních hostů.

Důsledky protiepidemických opatření

Nástup první vlny pandemie a karanténních opatření výrazně zasáhl také do oblasti základního uměleckého vzdělávání a ovlivnil především druhé pololetí školního roku, kdy školy musely přejít na distanční výuku a nemohly realizovat všechny své veřejné aktivity – nejen společné velké projekty s dalšími subjekty (viz výše), ale také množství svých výstupů pro veřejnost, jako jsou závěrečné koncerty žáků a absolventů studia, výstavy výtvarného oboru, projekty mezioborové spolupráce a podobně.

Distanční výuka

Přechod na distanční vzdělávání přinesl množství problémů nejen technických (s nalezením optimálního a jednotného IT řešení), ale i pedagogických, které se objevily především při výuce uměleckých předmětů „na dálku“ s jejich specifiky a mnohem větší potřebou přímého kontaktu se žákem. Školy se však rychle zorientovaly v nové situaci a začaly poskytovat kvalitní vzdělávání i online formou. K tomu jim pomáhaly informace, nápady a podněty, které pedagogové sdíleli na webových stránkách, které pro ně vytvořily Asociace ZUŠ a Umělecká rada ZUŠ ČR.

Základní umělecké vzdělávání je v KHK rovnoměrně rozmístěno, a tudíž je dobře dostupné většině žáků, kteří o něj mají zájem, nevyjímaje ani děti ze sociálně slabších rodin (osvobozením žáka od placení úplaty za vzdělání, která je stanovena vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání).

Tabulka 49: Počty základních uměleckých škol a žáků podle oborů ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020

	Okres	Školní rok 2018/2019							Školní rok 2019/2020						
		Počet škol	Počet žáků	V oboru					Počet škol	Počet žáků	V oboru				
				taneční m	výtvarn ém	literárn ě dramati ckém	hudebním s výukou				taneční m	výtvarn ém	literárn ě dramati ckém	hudebním s výukou	
							individu ální	kolektiv ní						individu ální	kolektiv ní
Obec	HK	6	4 493	715	1024	388	2 344	22	6	4 447	670	998	374	2 361	44
	JC	3	1 527	79	343	86	995	24	3	1 544	66	337	96	1001	44
	NA	7	3 615	563	583	117	2 243	109	7	3 589	539	579	118	2 248	105
	RK	5	2 460	416	450	139	1 274	181	5	2 496	432	455	161	1 283	165
	TU	7	2 806	444	715	92	1 524	31	7	2 892	441	735	95	1 573	48
	Celkem	28	14 901	2 217	3 115	822	8 380	367	28	14 968	2 148	3 104	844	8 466	406
Církev	1	233	0	38	0	151	44	1	232	0	41	0	156	35	
Jiná právnická/fyzická osoba	3	995	193	38	0	754	10	3	1019	216	38	0	757	8	
	Celkem	32	16 129	2 410	3 191	822	9 285	421	32	16 219	2 364	3 183	844	9 379	449

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2018, 30. 9. 2019, údaje o počtu škol k 31. 8. 2019 a 2020

Zdroj: MŠMT

Z tabulky, která shrnuje údaje o počtu ZUŠ v KHK a počtu žáků ZUŠ dle oborů ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020, vyplývá:

- počet všech žáků ZUŠ bez ohledu na zřizovatele vzrostl meziročně o 90. V některých oborech došlo ke zvýšení počtu žáků (literárně dramatický o 22 žáků, hudební s individuální výukou o 94 žáků, hudební s kolektivní výukou o 28 žáků), v některých došlo k poklesu žáků (taneční o 46 žáků, výtvarný o 8 žáků),
- nejnavštěvovanějším oborem ZUŠ bez ohledu na zřizovatele byl ve sledovaném období obor hudební s výukou individuální.

1.7.2 Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání ve smyslu § 110 školského zákona ve školním roce 2019/2020 na území KHK poskytovaly dvě **jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky** zapsané v rejstříku škol a školských zařízení (jedna zřizovaná KHK), které realizovaly pouze speciální jazykové kurzy.

Nabídku jazykového vzdělávání sledovaného prostřednictvím resortního statistického výkazu S18-01 o jazykové škole dále doplňovaly ještě další 2 aktivní vzdělávací instituce (podle vyhlášky č. 19/2014 Sb., o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou) realizující jednoleté pomaturitní jazykové kurzy s denní výukou. Počty žáků všech výše uvedených jazykových škol jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 50: Počty žáků jazykových škol v KHK

Druh kurzu nebo zkoušky	Školní rok	
	2018/2019	2019/2020
Základní kurzy	0	0
Střední kurzy	0	0
Přípravné kurzy ke státním jazykovým zkouškám	10	0
Konverzační kurzy	0	0
Speciální kurzy	92	95
Dálkové studium	0	0
Jiné kurzy	0	0
Žáci jednoletých pomaturitních jazykových kurzů	37	0
z toho v základních kurzech	7	0
z toho ve středních kurzech	23	0
z toho v ostatních kurzech	7	0
Celkem žáků ve všech jazykových školách	139	95
Žáci, kteří složili SJZ v minulém školním roce	2	0
Cizinci, kteří konali zkoušku z českého jazyka	161	181
z toho vykonali zkoušku úspěšně	84	103
Celkem složených zkoušek	163	181

Zdroj: MŠMT

Z tabulky 50 s počty žáků jazykových škol ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- celkový počet žáků v jednotlivých kurzech se meziročně snížil o 31,7 %,
- žádný žák nevykonal ve školním roce 2018/2019 v jazykových školách v KHK státní jazykovou zkoušku,
- ve školním roce 2019/2020 vykonalo 181 cizinců v jazykových školách zkoušku z českého jazyka za účelem získání dokladu o znalosti českého jazyka.

Jazykové vzdělávání probíhalo v rámci vzdělávání dospělých i v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Jazykové vzdělávání pro pedagogické pracovníky je zaměřeno nejen na samotné získávání jazykových kompetencí, ale i na osvojení nových metod práce a seznamování s netradičními didaktickými pomůckami.

V rámci NPI ČR je realizován resortní projekt **Podpora implementace „Koncepte jazykového vzdělávání na léta 2017–2022“ a vícejazyčnosti ve školách**, jehož cílem je poskytovat pedagogickým pracovníkům i vyučujícím cizích jazyků metodickou podporu při prohlubování jejich jazykových i didaktických kompetencí v kontextu stále širšího využívání digitálních technologií a digitálních výukových systémů ve školách.

Na dvou základních školách se díky velmi dobré jazykové vybavenosti učitelů dařilo úspěšně vyučovat vybrané předměty v cizím jazyce, konkrétně v anglickém. Předpokladem tohoto způsobu vzdělávání je zápis vyučovaných předmětů do rejstříku škol a školských zařízení. Na Základní škole a Mateřské škole Josefa Gočára, Hradec Králové, Tylovo nábřeží 1140 a Základní škole, Jičín, Husova 170 se ve školním roce 2019/2020 takto vzdělávalo celkem 547 žáků 1. stupně (v roce 2018/2019 to bylo

562 žáků). Rovněž některé střední školy mají v rejstříku škol zapsanu a realizují výuku některých předmětů v cizím jazyce. Jedná se o Gymnázium J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí 685, Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 a Obchodní akademii, Střední odbornou školu a Jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové.

1.7.3 Zájmové vzdělávání

Do zájmového vzdělávání spadá i oblast soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT, organizovaných a spolufinancovaných KHK. Prostřednictvím ŠZ DVPP KHK je zabezpečen stabilní průběh okresních i krajských kol postupových soutěží.

Královéhradecký kraj byl příjemce dotace z rozvojového programu MŠMT Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání pro rok 2020. Na zajištění organizace okresních a krajských kol soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT bylo KHK přiděleno z MŠMT celkem 2 996 000 Kč, z toho 1 584 500 Kč na sportovní soutěže. Finanční prostředky ve výši 1 548 000 Kč z celkové částky byly vyčerpány na ostatní osobní náklady.

Hlavním organizátorem okresních a krajských kol soutěží a přehlídek je příspěvková organizace zřizovaná KHK – Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje. Organizačně zajišťuje aktivity prostřednictvím pracovišť, která sídlí v jednotlivých okresních městech Královéhradeckého kraje – Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a v Trutnově. Soutěže a přehlídky jsou rozděleny do oblastí:

1. předmětové soutěže
2. umělecké soutěže
3. sportovní soutěže

Rok 2020 poznamenaný pandemií Covid-19 zasáhl negativně i do oblasti soutěží a přehlídek. V 1. pololetí školního roku 2019/2020 probíhaly jako každoročně především sportovní soutěže, ostatní soutěže plánované na 2. pololetí už v omezeném počtu. Některé soutěže byly už připravené, ale z důvodu uzavření škol neproběhly vůbec, některých se mohli žáci zúčastnit online.

Z částky přidělené MŠMT bylo proto čerpáno pouze 704 409 Kč (377 860 Kč na OON a 326 549 Kč na ONIV). MŠMT byla vrácena částka 2 291 591 Kč.

1. Předmětové soutěže

Ve školním roce 2019/2020 byly školám v celém kraji nabídnuty soutěže vyhlašované MŠMT na úrovni okresních a krajských kol.

V okresních kolech se jednalo o 9 typů soutěží s označením „A“, „B“ (vč. soutěže SOČ) – ve 22 kategoriích + SOČ/6 oborů + Zeměpisná olympiáda (mimo vyhlášení ve Věstníku MŠMT) – 4 kategorie. Okresní kolo soutěže v Programování v okrese HK proběhlo online formou, v okrese Jičín prezenční formou. SOČ v okrese Trutnov proběhlo online formou.

V krajských kolech se uskutečnilo 5 typů soutěží s označením „A“, „B“ (prezenční i online formou, vč. soutěže SOČ) – ve 12 kategoriích, SOČ v 17 oborech. Z toho byla Biologická olympiáda organizována formou online testu ve 4 kategoriích, Fyzikální olympiáda středních škol byla též organizována formou online testu ve 3 kategoriích a SOČ se uskutečnila online formou. Zeměpisná olympiáda proběhla formou online testu (organizována ústřední komisí a mimo vyhlášení ve Věstníku MŠMT) ve 4 kategoriích.

Samostatně je uváděna korespondenční soutěž Matematický klokan, která probíhá v jednom místě, v jednom termínu vícekolově v 6 kategoriích.

V okresních kolech zasedlo 217 a v krajských kolech 42 porotců z řad zkušených pedagogů nebo odborníků v daném oboru. Odbornými garanty jednotlivých soutěží byli zkušení pedagogové základních a středních škol.

Jako každý rok, i letos bylo naplánované setkání a ocenění nejúspěšnějších řešitelů krajských kol předmětových soutěží a organizátorů soutěží s představiteli Královéhradeckého kraje, Vzhledem k epidemiologické situaci s Covid-19 bylo toto setkání prozatím odloženo na dobu, kdy opatření vlády umožní organizovat akce s větším počtem účastníků.

2. Umělecké soutěže

V roce 2020 se uskutečnily 3 typy uměleckých soutěží „A“ – organizovaných ZUŠ (neproběhla skladatelská soutěž) – pouze na úrovni okresních kol. Na organizačním zajištění těchto soutěží se podílely Základní umělecké školy.

Umělecké soutěže typu „B“ – Dětská scéna – recitační soutěž (v okresních kolech/ vždy ve 4 kategoriích) proběhly pouze v okrese Jičín a Rychnov nad Kněžnou v plném rozsahu 4 kategorií. V okrese Hradec Králové jen v rozsahu 3 kategorií a ve zbývajících okresech Náchod a Trutnov z důvodu pandemie koronaviru neproběhla vůbec. Uměleckých soutěží ZUŠ (vč. recitační soutěže jednotlivců – Dětská scéna) se zúčastnilo celkem 571 žáků v okresních kolech. V odborných porotách uměleckých pracovalo 91 porotců. Na organizačním zajištění těchto soutěží se podíleli především pedagogové základních uměleckých škol a odborníci z příslušných oborů.

3. Sportovní soutěže

V roce 2020 proběhly po roční přestávce sportovní soutěže Asociace školních sportovních klubů (dále také jen „AŠSK“) „B“ financované MŠMT. V prvním pololetí roku 2020 se 4 typů sportovních soutěží v 9 kategoriích zúčastnilo 1 169 soutěžících v okresních kolech a 211 soutěžících v krajských kolech. Sportovních soutěží typu B se v podzimní části nezúčastnili žádní soutěžící, neboť tento typ soutěží nebyl ve Věstníku pro toto období vyhlášen. Sportovní soutěže v prvním pololetí hodnotilo 122 rozhodčích.

Na organizačním zajištění sportovních soutěží typu „B“ se podílely ŠZ DVPP KHK spolu s pověřenými organizátory v jednotlivých okresech společně s okresními radami a krajskou radou Asociace školních sportovních klubů.

Tabulka 51: Přehled využití finančních prostředků poskytnutých MŠMT na soutěže

Soutěže	Celkem Kč	OON	ONIV	Podíl v %
Předmětové	466 495	252 660	213 835	66,23
Umělecké	89 675	56 800	32 875	12,73
Sportovní	148 239	68 400	79 839	21,04
Celkem	704 409	377 860	326 549	100,00
Dotace 2020	2 996 000	1 548 000	1 448 000	X
Vratka na MŠMT	2 291 591	1 170 140	1 121 451	X

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V roce 2020 se Královéhradecký kraj podílel na zabezpečení soutěží vyhlášených MŠMT, organizovaných a spolufinancovaných KHK, částkou 2 214 858 Kč V této částce je zahrnuto zajištění činnosti ŠZ DVPP KHK v oblasti organizace okresních a krajských kol soutěží vyhlášených MŠMT, semináře k Matematické olympiádě, soutěž Karlovarský skřivánek, poplatek za užívání systému EOS pro zpracování uměleckých soutěží, dárkové poukazy pro vítěze předmětových soutěží.

Podpora regionálních soutěží

Královéhradecký kraj se podílí na financování soutěží, které mají v kraji dlouholetou tradici. Jedná se o soutěže sportovní, umělecké, předmětové i dovednostní, které volně navazují na soutěže vyhlášené MŠMT. Patří mezi ně např. Novobydžovská mateřinka, Literární cena Antonína Lauterbacha, Hradecká smeč, Hvězda orientu, Poznávání přírodnin a další.

Pro podporu regionálních soutěží byl vyhlášen dotační program **20SMR19 Regionální soutěže a přehlídky pro děti a mládež v Královéhradeckém kraji**. Bylo podáno 11 žádostí, rozdělena byla částka 245 000 Kč. I tato oblast soutěží byla poznamenána vládními opatřeními spojenými s pandemií Covid-19, některé školy a školská zařízení vyčerpaly přidělenou částku částečně, některé nečerpaly vůbec, protože se soutěž neuskutečnila. Z celkové rozdělené částky bylo vyčerpáno 162 142 Kč.

Příspěvkové organizace zřizované Královéhradeckým krajem na tyto soutěže mohly získat finance formou mimořádných účelových příspěvků. O tuto formu dotace v oblasti regionálních soutěží požádalo 27 škol a školských zařízení a celková částka činila 673 550 Kč. Nevyčerpané finanční prostředky v roce 2020 školy převedly k čerpání v roce 2021.

1.7.4 Tělovýchova a sport

Naplňování cílů Královéhradeckého kraje v oblasti sportu bylo v roce 2020 zaměřeno na zabezpečování základních úkolů a stěžejních aktivit v této oblasti. Ke stěžejním činnostem patřila zejména příprava výprav Královéhradeckého kraje na Olympiády dětí a mládeže (dále také jen „ODM“), hodnocení žádostí podaných v krajských dotačních programech vyhlášených na rok 2020 vč. přípravy podmínek na rok 2021, příprava, vyhlášení a vyhodnocení V. ročníku Oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v Královéhradeckém kraji a další aktivity. V průběhu roku byla, na základě usnesení Rady a Zastupitelstva Královéhradeckého kraje, realizována finanční podpora celoroční činnosti krajských sportovních asociací sdružených ve Všesportovním kolegiu Královéhradeckého kraje (dále také jen „VŠK KHK“) a významných tradičních sportovních akcí s trvalou záštitou Rady KHK. Odbor školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje také zajistil činnost Výboru pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva Královéhradeckého kraje (dále také jen „Výbor STV“) a spolupracoval s krajskými sportovními svazy a Všesportovním kolegiem Královéhradeckého kraje i sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami. Ve spolupráci s odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací byly na přelomu listopadu a prosince realizovány semináře pro žadatele v krajských dotačních programech vyhlášených na rok 2021 na podporu oblasti sportu a volnočasových aktivit. Několik plánovaných či připravených aktivit, zejména slavnostních setkání, nemohlo být z důvodu omezení v souvislosti s pandemií Covid-19 realizováno a jejich realizace byla odložena na rok 2021.

Olympiády dětí a mládeže České republiky

V lednu 2020 vyvrcholila příprava krajské výpravy na Hry IX. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2020 (ODM 2020), které se konaly v Karlovarském kraji od 19. do 24. 1. 2020. Odbor školství kompletně zajistil přípravu krajské výpravy. Bylo zajištěno ubytování a stravování členů krajské výpravy, společné reprezentační oblečení, doprava, dresy a další a vybavení. ODM 2020 byly 18. ročníkem projektu a KHK reprezentovalo 135 členů krajské výpravy. Výprava Královéhradeckého kraje byla na ODM 2020 velice úspěšná. Nejlepší krajští sportovci získali celkem 13 zlatých, 10 stříbrných a 8 bronzových medailí a v celkovém pořadí krajů se Královéhradecký kraj se 235 body umístil na 2. místě. Stříbrný pohár za celkové umístění tak již potřetí putoval do Královéhradeckého kraje. Nejúspěšnějšími sporty krajské výpravy byly: biatlon (8 medailí), běžecké lyžování (4 medaile), snowboarding (4 medaile), alpské lyžování (3 medaile), lyžařský orientační běh (3 medaile), karate (3 medaile), šachy (3 medaile) a rychlobruslení (2 medaile). Velkým úspěchem byl také zisk stříbrné olympijské medaile krajského hokejového výběru. Podrobné výsledky jednotlivých sportů a další informace jsou k dispozici také na webových stránkách projektu – <http://odm.olympic.cz/>. Záznamy přímých přenosů a reportáží z průběhu ODM 2020 najdete na iVysílání České televize – <https://www.ceskatelevize.cz/porady/12908007478-hry-ix-zimni-olympiady-deti-a-mladeze-2020/dily/>. Výpravu kraje podpořil KHK částkou dosahující téměř 2 mil. Kč.

Po schválení účasti výpravy Královéhradeckého kraje na Hrách X. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2021 zastupitelstvem kraje 14. 9. 2020 byla zahájena příprava krajské výpravy na tento ročník ODM. Po jednání s krajskými sportovními svazy Královéhradecký kraj přihlásil na tento jubilejní desátý ročník letní ODM 309 člennou výpravu a obsadil všechny sporty zařazené na program her kromě synchronizovaného plavání.

Na podzim 2020 vyjádřilo vedení Královéhradeckého kraje zájem pořádat Hry X. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky. Na konci roku proběhlo několik jednání se zástupci ČOV, republikových a krajských sportovních svazů s cílem zmapovat možnosti pořádání tohoto zimního ročníku ODM v našem kraji. Další kroky v této oblasti budou realizovány v roce 2021.

Spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK a krajskými sportovními svazy

Odbor školství KÚ KHK spolupracoval v roce 2020 s významnými krajskými subjekty působícími v oblasti sportu. Jedním z hlavních krajských partnerů je Všesportovní kolegium Královéhradeckého kraje a v něm sdružené krajské sportovní asociace. V průběhu května 2020 proběhlo dílčí vyhodnocení Memoranda o spolupráci Královéhradeckého kraje a Všesportovního kolegia Královéhradeckého kraje, z. s., které stanovuje zásadní úkoly v oblasti sportu pro kraj i sportovní prostředí (memorandum bylo schváleno zastupitelstvem kraje 25. 3. 2019). Průběžné vyhodnocení memoranda projednal 27. 5. 2020 Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva Královéhradeckého kraje. Informace k plnění memoranda jsou uvedeny na stránkách VŠK KHK: <http://kolegium.khk.sweb.cz/plneni-memoranda.htm>. Činnost Všesportovního kolegia KHK a jednotlivých krajských článků sportovních asociací byla v roce 2020 finančně podpořena z rozpočtu KHK prostřednictvím individuálních dotací v celkové výši 805 000 Kč. Z krajského rozpočtu byla podpořena také tradiční anketa Nejúspěšnější sportovec Královéhradeckého kraje, kterou VŠK KHK organizuje. Při přípravě krajských výprav na ODM Královéhradecký kraj úzce spolupracoval s krajskými sportovními svazy, které zajistily nominaci i přípravu krajských reprezentantů. Vzájemná spolupráce probíhala také v dalších oblastech. Pracovníci krajského úřadu se účastnili jednání krajských orgánů, kde informovali o činnosti a aktivitách kraje v oblasti sportu a finanční podpoře prostřednictvím dotačních programů a individuálních dotací.

Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK (Výbor STV)

I přes omezení daná pandemií Covid-19 probíhala činnost Výboru STV Zastupitelstva KHK téměř po celý rok až do krajských voleb, které proběhly v říjnu 2020 (v době omezení formou videokonferencí). Výčet projednávaných bodů a usnesení je obsažen v zápisech z jednání Výboru STV, které jsou od roku 2009 zveřejňovány na webových stránkách KHK (<http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?id=96331>). V roce 2020 se uskutečnilo celkem 6 jednání výboru a bylo přijato 31 usnesení.

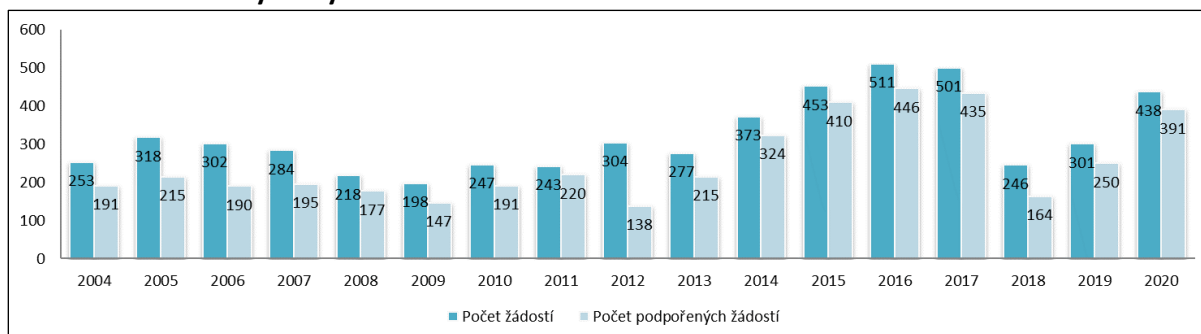
Dotace KHK v oblasti sportu a tělovýchovy

Pro rok 2020 došlo ke zrušení víceúčelových dotačních programů a bylo vyhlášeno 8 samostatných specificky zaměřených programů vč. nového investičního programu na podporu investic do sportovních objektů a zařízení. Na rok 2020 byly vyhlášeny tyto programy:

- č. 20SPT01 – Pohybová gramotnost a pořádání významných masových tělovýchovných a sportovních soutěží typu "sport pro všechny",
- č. 20SPT02 – Pořádání významných sportovních akcí dětí a mládeže,
- č. 20SPT04 – Činnost sportovních středisek a sportovních center mládeže,
- č. 20SPT05 – Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích,
- č. 20SPT06 – Celoroční pravidelná sportovní činnost dětí, mládeže a osob se zdravotním postižením včetně vzdělávání trenérů, rozhodčích a cvičitelů,
- č. 20SPT08 – Vrcholový a výkonnostní sport v kategorii dospělých,
- č. 20SPT09 – Příprava na Olympiádu dětí a mládeže,
- č. 20SPT10 – Podpora investic do sportovních objektů a zařízení.

Konečná podpora oblasti tělovýchovy a sportu formou krajských dotačních programů v roce 2020 dosáhla 24 932 000 Kč. Tato částka představovala meziroční navýšení proti roku 2019 o téměř 9,8 mil. Kč a byla historicky nejvyšší do vzniku krajů v roce 2000. Celkově bylo v oblasti tělovýchovy a sportu v roce 2020 vyhodnoceno 438 podaných žádostí. Orgány Královéhradeckého kraje schválily podpoření 391 projektů.

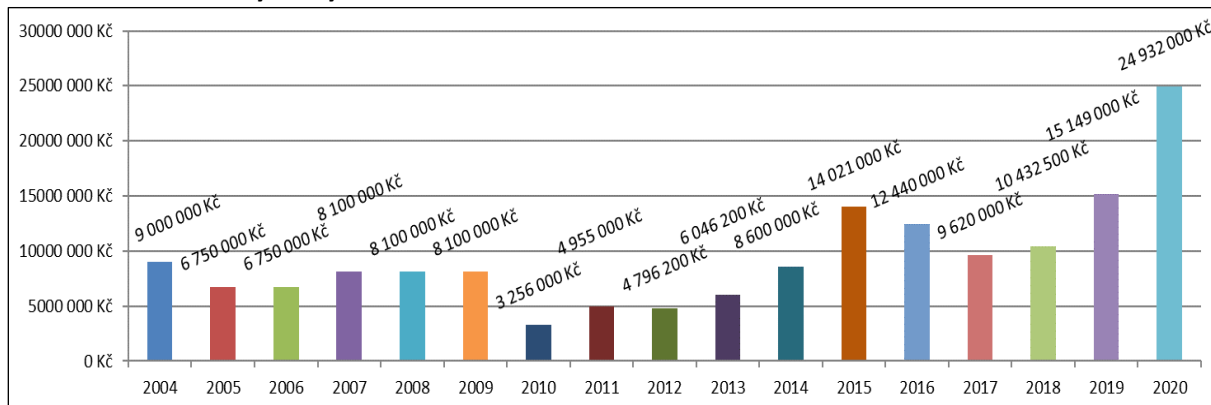
Graf 4: Počty žádostí v dotačních programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2020 v oblasti sportu a tělovýchovy

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Přesto, že se Královéhradecký kraj po dvou letech znovu vrátil k jednoúčelovým programům, bylo podáno méně žádostí než v letech 2015 – 2017.

Graf 5: Výše podpory v dotačních programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2020 v oblasti sportu a tělovýchovy

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Celkový rozpočet podaných projektů dosáhl v roce 2020 částky 129 313 743 Kč. Proti roku 2019 došlo ke zvýšení o víc než 44 mil. Kč. Toto významné navýšení bylo způsobeno zejména zařazením investičního programu. Díky navýšení finančních prostředků alokovaných na dotační programy v oblasti sportu představovala dotace Královéhradeckého kraje 69 % z celkové požadované dotace a 19 % z celkového rozpočtu podaných projektů.

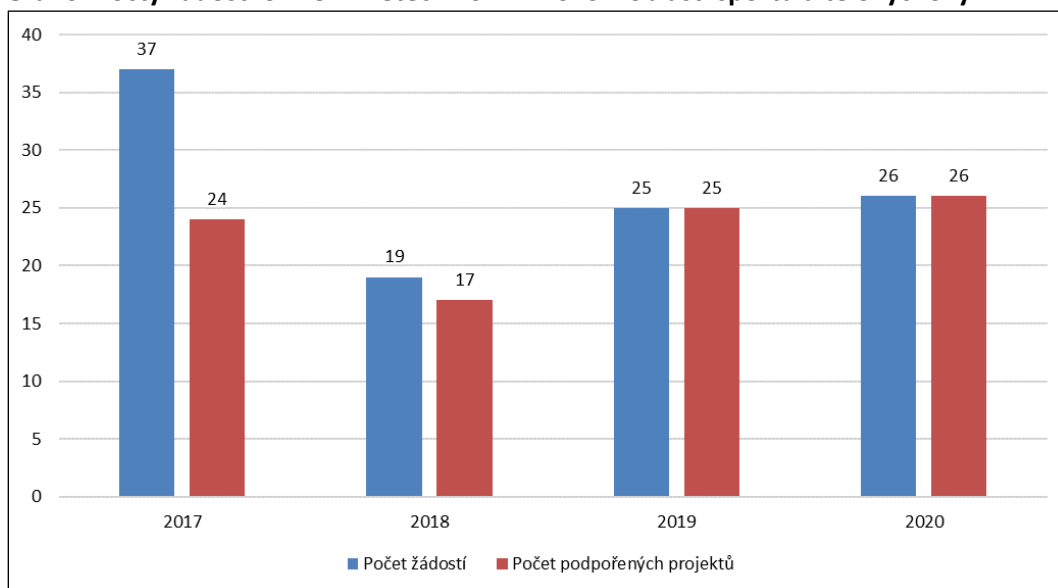
V průběhu května – září 2020 bylo připraveno vyhlášení dotačních programů KHK na rok 2021. Při přípravě dotačních programů spolupracoval odbor školství s odborem regionálního rozvoje, grantů a dotací a Výborem STV i sportovním prostředím v kraji. V rámci metodické pomoci žadatelům o dotaci z krajských dotačních programů byly na přelomu listopadu a prosince zorganizovány 2 online semináře k programům vyhlášeným pro oblast sportu a volnočasových aktivit. Seminářů se zúčastnilo více než 100 účastníků z celého kraje. Programy pro oblast sportu a tělovýchovy pro rok 2021 byly schváleny Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje 14. 9. 2020.

V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů poskytoval KHK v průběhu roku 2020 také individuální dotace na podporu aktivit v oblasti sportu (kap. 9). Z této kapitoly bylo, kromě krajských článků sportovních asociací, podpořeno 6 žádostí zaměřených zejména na reprezentaci kraje individuálními sportovci na významných sportovních akcích (ME, MS) částkou 355 000 Kč. Formou individuálních dotací byly podpořeny také významné tradiční sportovní akce s trvalou záštitou Rady Královéhradeckého kraje. Těchto 10 akcí bylo podpořeno celkovou částkou 2 mil. Kč. Žádosti o individuální dotaci z oblasti sportu byly podpořeny také z dalších kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje (kap. 18 a kap. 48).

Mimořádné účelové příspěvky v oblasti sportu

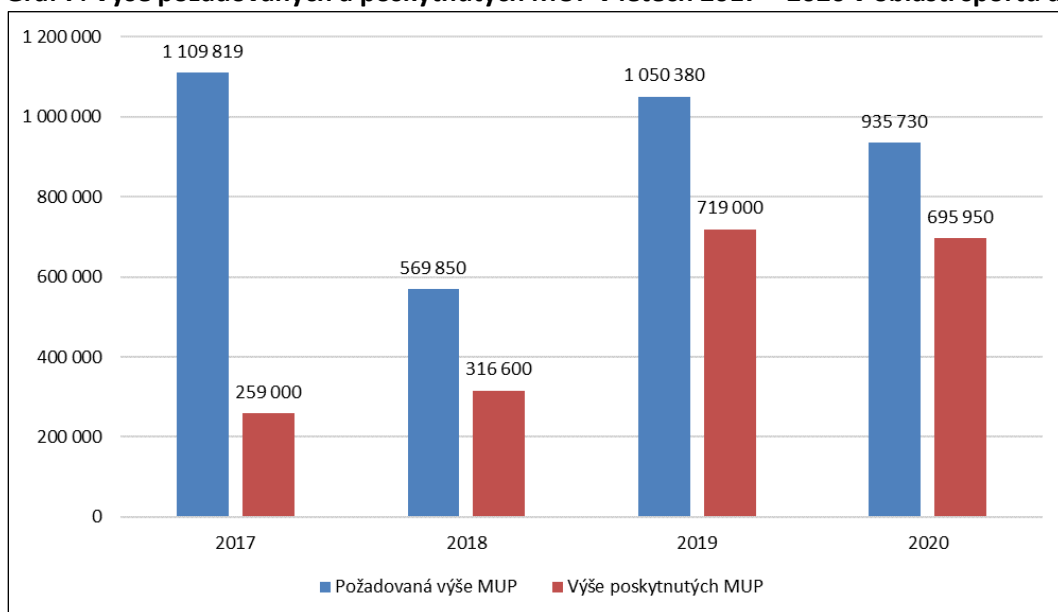
V roce 2020 znovu pokračovala také podpora sportovních aktivit škol a školských zařízení zřízených Královéhradeckým krajem. Z rozpočtu Královéhradeckého kraje byly podpořeny žádosti o mimořádné účelové příspěvky (dále také jen „MUP“) v oblasti sportu a tělovýchovy. V rámci této oblasti bylo podáno 26 žádostí s celkovým požadavkem ve výši 935 730 Kč. Rozhodnutím Zastupitelstva Královéhradeckého kraje byly tyto projekty podpořeny celkovou částkou 695 950 Kč.

Graf 6: Počty žádostí o MUP v letech 2017 – 2020 v oblasti sportu a tělovýchovy

Zdroj: OŠ KÚ KHK

Graf 7: Výše požadovaných a poskytnutých MUP v letech 2017 – 2020 v oblasti sportu a tělovýchovy

Zdroj: OŠ KÚ KHK

1.7.5 Děti a mládež – volný čas

Rozvoj volnočasových aktivit a práce s dětmi a mládeží ve volném čase patří mezi dlouhodobé priority Královéhradeckého kraje. Tyto aktivity jsou v kraji realizovány převážně neziskovými organizacemi – zejména spolky a KHK jejich aktivity podporuje každoročně vyhlašovanými krajskými dotačními programy. V roce 2020 na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti práce s dětmi a mládeží prostřednictvím programových dotací vydal KHK ze svého rozpočtu částku 1 269 000 Kč.

V této oblasti byl vyhlášen program 20SMR01 - Podpora celoroční činnosti organizací dětí a mládeže a pracujících s dětmi a mládeží ve volném čase a vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků.

Do tohoto dotačního programu podaly organizace celkem 53 žádostí o dotaci s požadavkem na dotace ve výši 3 444 758 Kč. V tomto programu bylo podpořeno 49 žádostí ve výši 2 220 000 Kč.

Z dalších projektů, které byly v roce 2020 v této oblasti vyhlášeny, to byl program 20SMR03 - Akce pro děti a mládež krajského významu, ve kterém bylo podpořeno 20 projektů v celkové výši 450 000 Kč. V dalším projektu 20SMR04 - Táborová činnost bylo celkem podpořeno 30 žadatelů a byla mezi ně rozdělena částka ve výši 680 000 Kč. V programu 20SMR05 – Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže bylo podáno 14 žádostí o dotaci s požadavkem na dotaci ve výši 581 500 Kč. Mezi 13 žadatelů byla rozdělena částka ve výši 379 000 Kč.

V investičním programu č. 20SMR08 – Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže podaly neziskové organizace 13 žádostí o dotaci na nezbytnou modernizaci a rekonstrukci objektů a zařízení sloužících dětem a mládeži do 26 let s požadavkem přes jeden milion Kč. Tyto investiční akce byly podpořeny z krajského rozpočtu částkou 819 tis. Kč, která se rozdělila 10 organizacím. Konkrétně se jedná o spolek Isabel, Solnice, který byl podpořen částkou 93 tis. Kč, Junák – středisko Hořice byl podpořen částkou 108 tis. Kč, Junák – středisko Vrchlabí 45 tis. Kč, CrossAir Týniště částka 93 tis. Kč, Junák – středisko Zvičina obdržel 88 tis. Kč, Klub českých turistů z Nového Bydžova obdržel částku 40 tis. Kč, A Rocha – Křesťané v ochraně přírody z Dobrého 108 tis. Kč, Muzeum přírody Český ráj obdrželo dotaci ve výši 40 tis. Kč, Junák – středisko Stěžery 108 tis. a poslední Junák – středisko Nová Paka obdrželo investiční dotaci ve výši 96 tis. Kč.

Celkově bylo v roce 2020 v oblasti volnočasových aktivit podáno 136 žádostí. Zastupitelstvo KHK schválilo podpoření 122 projektů.

1.7.6 Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Nestátní neziskové organizace (dále také jen „NNO“) jsou významným prvkem v systému práce s dětmi a mládeží. Královéhradecký kraj jejich činnost podporuje zejména pravidelně vyhlášenými dotačními programy. Finanční podpora Královéhradeckého kraje v roce 2020 směřovala prostřednictvím dotačních programů např. na činnost krajských organizací, podporu pořádání dětských táborů i dalších akcí pro děti a mládež, celoroční činnost a materiální vybavení NNO, mezinárodní výměny dětí a mládeže a další aktivity. Podpora směřovala také do oblasti investic – na rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže. Kromě této podpory spolupracuje KHK s významnými partnery, kterými jsou zejména krajské články jednotlivých sdružení a další subjekty s krajskou i celorepublikovou působností.

V červnu 2020 byl též vyhlášen V. ročník „Zlaté koruny Královéhradeckého kraje“, což je oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží. Doposud je Zlatou korunou Královéhradeckého kraje již oceněno 60 dobrovolníků. Do nominace roku 2020 mohli být zařazeni lidé dlouhodobě pracující s dětmi a mládeží, kteří působí v neziskové organizaci, ve škole či školském zařízení a nepobírají pravidelnou finanční odměnu. Slavnostní vyhlášení nominovaných, které mělo proběhnout v září 2020, se však v souvislosti s restrikcemi z důvodu epidemické situace nemohlo uskutečnit.

1.8 Poradenské služby

Poradenské služby se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

1.9 Školská zařízení

1.9.1 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve školním roce 2019/2020 se pedagogičtí i někteří nepedagogičtí pracovníci všech typů škol a školských zařízení zúčastnili vzdělávacích akcí, které nabízely především Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje a Národní pedagogický institut ČR zřizovaný MŠMT. Obě tyto instituce se snaží poskytovat školám a školským zařízením co nejkvalitnější servis a širokou škálu vzdělávacích aktivit. Vedle těchto dvou organizací nabízejí další vzdělávání komerční vzdělávací instituce a vysoké školy, kde si pracovníci škol a školských zařízení doplňovali nebo zvyšovali potřebnou kvalifikaci. Podrobnější informace se nacházejí v kapitole 1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků.

V neposlední řadě se vzděláváním pedagogů zabývá Královéhradecký kraj v rámci projektů MAP, KAP a IKAP, které přispívají k rozvoji vzdělávání v mateřských, základních, středních i vyšších odborných školách.

1.9.2 Školská poradenská zařízení

Typy školských poradenských zařízení jsou:

- pedagogicko-psychologická poradna
- speciálně pedagogické centrum

Školská poradenská zařízení poskytují poradenské služby prostřednictvím pedagogických pracovníků a sociálních pracovníků.

Pedagogicko-psychologická poradna poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou a speciálně pedagogickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků a zajišťuje především pedagogicko-psychologickou připravenost žáků na povinnou školní docházku a vydává o ní zprávu a doporučení. Poskytuje i poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti nebo vzniku problémů v osobnostním a sociálním vývoji, poradenské služby žákům z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, metodickou podporu škole a školskému zařízení při poskytování poradenských služeb a podpůrných opatření a v neposlední řadě poskytuje žákům i kariérové poradenství. Prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci rizikového chování, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence. Činnost poradny se uskutečňuje ambulantně na pracovišti poradny a návštěvami zaměstnanců právnické osoby vykonávající činnost poradny ve školách a školských zařízeních.

Služby pedagogicko-psychologického poradenství zajišťuje příspěvková organizace zřizovaná Královéhradeckým krajem – Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje, která má pracoviště **pedagogicko-psychologické poradny** (dále také jen „PPP“) v každém okresním městě.

Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby zejména při výchově a vzdělávání žáků s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Jedno centrum poskytuje poradenské služby v rozsahu odpovídajícím jednomu nebo více druhům znevýhodnění. Činnost centra se uskutečňuje ambulantně na pracovišti centra a návštěvami pedagogických pracovníků centra ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách a v zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením.

Speciálně pedagogická centra (dále také jen „SPC“) jsou součástí pěti příspěvkových organizací zřizovaných KHK. Jsou to:

- Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové
SPC pro mentálně postižené a poruchy autistického spektra, Hradec Králové, Hradecká 1231/11b
- Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549
SPC pro sluchově postižené, Hradec Králové, Štefánikova 549/27
SPC pro vady řeči, Hradec Králové, Štefánikova 549/27
SPC pro zrakově postižené, Hradec Králové, Šimkova 879/11
- Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod, Jiráskova 461
SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a pro vady řeči, Náchod, Smiřických 1237
- Mateřská škola, Trutnov, Na Struze 124
SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a pro vady řeči, Trutnov, Na Struze 8
- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje
SPC pro mentálně postižené, poruchy autistického spektra a vady řeči, Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1501
SPC pro vady řeči (od jara 2019 také pro mentálně postižené a poruchy autistického spektra) Jičín, Fortna 39

SPC při školách jiných zřizovatelů:

- MŠMT - Obchodní akademie, odborná škola a praktická škola Olgy Havlové, Janské Lázně
SPC pro tělesně postižené, Janské Lázně, Obchodní 282
- privátní sektor - PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
SPC pro tělesně postižené a kombinované vady, Hradec Králové, Hrubínova 1458/1

Tabulka 52: Počty klientů školských poradenských zařízení v KHK za školní rok

	2018/2019		2019/2020	
	PPP	SPC	PPP	SPC
z mateřské školy	1 206	2 421	1 188	2 132
ze základní školy	8 178	3 090	7 207	2 867
ze střední školy	1 696	574	1 635	458
z konzervatoře	1	3	0	3
z vyšší odborné školy	7	2	30	1
z rodin a školsky nezařazení	52	137	32	111
Celkem	11 140	6 227	10 092	5 572

Poznámka 1: Údaje platné k 30. 9. 2019, popř. k 30. 9. 2020

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Tabulky neobsahují data ŠPZ zřízené MŠMT

V současné době je rozložení ŠPZ rovnoměrné v rámci celého kraje. Pro klienty se zlepšila dojezdová vzdálenost i rozsah poskytovaných služeb. Počet klientů PPP je v průběhu jednotlivých školních roků kolísavý, ale počty klientů SPC se průběžně mírně navyšují. Ve školním roce 2019/2020 byl však počet klientů ovlivněn pandemií a uzavřením škol.

1.9.3 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání vytvářela podmínky pro aktivní trávení volného času, pro rozvoj vzdělávání a zájmů, pro realizaci dětí a mládeže, pro činnost relaxační a rekreační. Jejich nejpočetnější cílovou skupinou jsou děti a mládež. Ve své činnosti pravidelné i příležitostné pracovala tato zařízení s dětmi a žáky různého věku, s dětmi a žáky nadanými i s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedle výše uvedených činností se tato školská zařízení rovněž zabývala prevencí rizikového chování a spolu s rodinou a školou se podílela na výchově a rozvoji dětí a mládeže. Zájmové vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení. Rozvíjí a upevňuje sociální vztahy, má zdravotní a relaxační účinky, významně přispívá v oblasti preventivní výchovy – k ochraně před šířením patologických jevů a rizikového chování u dětí a mládeže. I když neposkytuje stupeň vzdělání, rozvíjí osobnost a je kompenzací jednostranné školní zátěže. Široká nabídka aktivit těchto školských zařízení umožňuje žákům smysluplně trávit volný čas.

KHK v oblasti zájmového vzdělávání respektuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži, které jsou zakotveny v Koncepci podpory mládeže na období 2014–2020 a Strategii mládeže EU 2019–2027, jejímž cílem je přispět ke zvyšování kvality života mladých lidí a naučit je využívat svůj tvůrčí a inovativní potenciál v praxi. Zájmové vzdělávání se v KHK uskutečňuje především ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech.

Střediska volného času

Střediska volného času (dále také jen „SVČ“) Královéhradecký kraj nezřizuje. Ve školním roce 2019/2020 v kraji vykonávalo činnost 24 středisek zřizovaných obcemi, 1 církví a 2 privátním sektorem (tzv. soukromý zřizovatel). Střediska se zabývala nejen činností zájmovou, ale též poskytovala metodickou a odbornou pomoc účastníkům, školám a školským zařízením a akcí jimi pořádaných se mohli účastnit nejen děti, žáci a studenti, ale také zákonní zástupci nezletilých účastníků, pracovníci škol a školských zařízení, případně další osoby. Ve druhém pololetí školního roku 2019/2020 se při

poskytování zájmového vzdělávání musela SVČ vypořádat s epidemiologickou situací v České republice, jež měla za následek zákaz osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů při poskytování vzdělávání a zákaz konání hromadných akcí. Při nabízení náhradních aktivit tak sehrály stěžejní roli především webové stránky a stránky sociálních sítí spravovaných níže uvedenými organizacemi (stav k 31. 8. 2020):

Okres Hradec Králové

- Dům dětí a mládeže Nová generace, Hradec Králové
- Dům dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241
- Dům dětí a mládeže, Chlumec nad Cidlinou
- Dům dětí a mládeže, Nový Bydžov
- Dům dětí a mládeže, Smiřice
- Dům dětí a mládeže, Třebechovice pod Orebem
- PROINTEPO - Střední škola, Základní škola a Mateřská škola s.r.o.
- Středisko volného času Pro dětský úsměv z východních Čech

Okres Jičín

- Dům dětí a mládeže Hořice
- Dům dětí a mládeže STONOŽKA Nová Paka
- K-klub - středisko volného času, Jičín, Valdštejnovo nám. 99

Okres Náchod

- Dům dětí a mládeže Domino Hronov
- Dům dětí a mládeže Klíč Jaroměř
- Dům dětí a mládeže Stonožka, Nové Město nad Metují, Malecí 588
- Dům dětí a mládeže Ulita Broumov, okres Náchod
- Středisko volného času Bájo Česká Skalice
- Středisko volného času Děčko, Náchod, Zámecká 243

Okres Rychnov nad Kněžnou

- Dům dětí a mládeže Dobruška, Domašínská 363
- Dům dětí a mládeže Kostelec nad Orlicí, Žižkova 367
- Dům dětí a mládeže, Rychnov nad Kněžnou, Poláčkovo náměstí 88
- Dům dětí a mládeže, Týniště nad Orlicí, Mírové náměstí 271
- Základní škola Vamberk, okres Rychnov nad Kněžnou

Okres Trutnov

- Dům dětí a mládeže JEDNIČKA, Dvůr Králové nad Labem, Spojených národů 1620
- Dům dětí a mládeže Pelíšek, Vrchlabí
- Středisko volného času, Trutnov
- Základní škola, Vrchlabí, nám. Míru 283
- Základní umělecká škola, Hostinné

Tabulka 53: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2018/2019

Školní rok 2018/2019							
Zřizovatel	Počet zařízení	Pravidelná činnost k 31. 10.		Příležitostná činnost		Táborová a další činnost spojená s pobytem	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 692	17 952	3 998	186 229	420	10 077
Privátní sektor	3	200	1 956	9	863	4	130
Celkem	27	1 892	19 908	4 007	187 092	424	10 207

Poznámka: Údaje o počtech zařízení k 31. 8. 2019, o činnosti k 31. 10. 2018 a 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

Tabulka 54: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2019/2020

Školní rok 2019/2020							
Zřizovatel	Počet zařízení	Pravidelná činnost k 31. 10.		Příležitostná činnost		Táborová a další činnost spojená s pobytem	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 746	18 249	3 020	99 795	54	1 885
Privátní sektor	3	176	1 820	8	540	1	75
Celkem	27	1 922	20 069	3 028	100 335	55	1 960

Poznámka: Údaje o počtech zařízení k 31. 8. 2019, o činnosti k 31. 10. 2019 a 31. 10. 2020

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- síť středisek volného času byla v tomto období stabilizovaná,
- došlo k rozšíření nabídky útvarů organizovaných SVČ v rámci pravidelné činnosti a k poklesu počtu akcí pořádaných SVČ v rámci příležitostné činnosti a ke snížení počtu akcí spojených s pobytem včetně táborů; stejným způsobem se měnily počty účastníků:
 - počet útvarů pravidelných činností vzrostl o 1,6 %, počet účastníků se zvýšil o 0,8 %,
 - počet akcí v příležitostné činnosti se snížil o 24,4 % a počet účastníků těchto akcí klesl o 24,4 %,
 - počet pobytových akcí se snížil o 87 %, počet jejich účastníků klesl o 80,8 % - důvodem pro tento značný pokles byla pravděpodobně již dříve zmíněná epidemiologická situace v druhé polovině školního roku.

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny (dále také jen „ŠD“) jsou přednostně určeny žákům 1. stupně základní školy a lze do nich přijímat rovněž děti z přípravných tříd základních škol a tříd přípravného stupně základních škol speciálních. Školní kluby jsou přednostně určeny žákům 2. stupně a nižšího stupně víceletých gymnázií či konzervatoří. Platí přitom, že k pravidelné docházce do školního klubu mohou být přijati pouze ti účastníci, kteří nejsou přijati do ŠD a naopak. Zájmové vzdělávání poskytují tato školská zařízení většinou ve dnech školního vyučování, ale připravují i akce víkendové a prázdninové. Konkrétní aktivity vycházejí z jejich ŠVP a jsou zveřejňovány např. na webových stránkách právních subjektů. V případě školních družin jsou sledovány především údaje o počtu oddělení zřizovaných pro účastníky pravidelné

denní docházky a počtu účastníků v nich, u školních klubů šlo o počty účastníků zapsaných k pravidelné a pravidelné denní docházce a počty zájmových útvarů a účastníků v nich. Ve druhém pololetí školního roku 2019/2020 se při poskytování zájmového vzdělávání musela tato školská zařízení vypořádat s epidemiologickou situací v České republice, jež byla provázena zákazem osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů při poskytování vzdělávání – tato skutečnost se však nemohla neprojevit na níže uvedených údajích.

Tabulka 55: Školní družiny ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 a účastníci zapsaní k pravidelné denní docházce

Zřizovatel	Školní rok 2018/2019				Školní rok 2019/2020			
	Počet zařízení	oddělení	Zapsaní účastníci		Počet zařízení	oddělení	Zapsaní účastníci	
			Počet celkem	z toho z 1. st.			Počet celkem	z toho z 1. st.
Obec	230	595	15 800	15 726	230	584	15 267	15 188
Církev	5	14	255	217	4	16	259	217
Kraj	17	35	435	330	16	36	419	329
Privátní sektor	13	31	536	460	15	32	581	507
Celkem	265	675	17 026	16 733	265	668	16 526	16 241

Poznámky: Údaje k 31. 10. 2018 a 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

Tabulka 56: Školní kluby ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 a účastníci zapsaní k pravidelné docházce a do zájmových útvarů

Zřizovatel	Školní rok 2018/2019				Školní rok 2019/2020			
	Počet zařízení	Zapsaní účastníci	Zájmové útvary		Počet zařízení	Zapsaní účastníci	Zájmové útvary	
			Počet útvarů	Počet účastníků			Počet útvarů	Počet účastníků
Obec	22	1 113	74	812	24	1 117	108	1 004
Církev	2	359	40	325	1	363	25	285
Kraj	1	14	0	0	2	50	2	8
Privátní sektor	4	211	20	100	6	220	9	77
Celkem	29	1 697	134	1 237	33	1 750	144	1 374

Poznámky: Údaje k 31. 10. 2018 a 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedených tabulek za školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- meziroční změny v počtech školních družin jsou důsledkem toho, že:
 - nově zahájila činnost školní družina při základní škole zřízené privátním sektorem (Základní škola Comenius),
 - byla zrušena školní družina při Základní škole a Mateřské škole při Fakultní nemocnici, Hradec Králové, Sokolská 581,
 - v průběhu první poloviny roku 2019 Základní škola Sion J. A. Komenského, Hradec Králové změnila druh zřizovatele z církve na privátní sektor,

- zájem o služby poskytované školními družinami se v letech 2018/2019 a 2019/2020 vyvíjel následovně:
 - počet oddělení klesl o 1 % a počet účastníků zapsaných k pravidelné denní docházce v nich klesl o 2,9 %,
 - počet zapsaných účastníků z 1. stupně základní školy klesl ve stejné míře, tedy o 2,9 %.
- meziroční změny v počtech školních klubů zapříčinily tyto skutečnosti:
 - zahájení činnosti školních klubů při Základní škole Hučák (privátní sektor), Základní škole a mateřské škole Častolovice (obec), Základní škole a Mateřské škole, Rudník, okres Trutnov (obec) a Základní škole a Mateřské škole při Fakultní nemocnici, Hradec Králové, Sokolská 581 (kraj),
 - v průběhu první poloviny roku 2019 Základní škola Sion J. A. Komenského, Hradec Králové změnila druh zřizovatele z církve na privátní sektor,
- zájem o služby poskytované školními kluby se v letech 2018/2019 a 2019/2020 vyvíjel takto:
 - počet účastníků zapsaných k pravidelné docházce do školního klubu vzrostl o 3,1 %,
 - počet zájmových útvarů organizovaných školním klubem vzrostl o 7,5 % při současném nárůstu počtu účastníků v nich o 11,1 %.

1.9.4 Školská účelová zařízení

Ze všech školských účelových zařízení uvedených v § 11 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů působila v Královéhradeckém kraji ve školním roce 2019/2020 pouze dvě školní hospodářství a jedna školní knihovna.

Školní statek

Školní statek, Hořice, Jižní 2118 je součástí příspěvkové organizace Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice - střední škola a vyšší odborná škola, příspěvková organizace.

Zařízení je edukačním a výcvikovým střediskem pro společnou i individuální praxi žáků oborů vzdělání Agropodnikání, Zemědělec-farmář částečně též Opravář zemědělských strojů výše uvedené školy a praktického vyučování žáků oboru vzdělání Zemědělské práce Střední školy řemesel a Základní školy Hořice.

Zařízení hospodařilo v roce 2019/2020 na ploše 265,12 ha zemědělské půdy, z této výměry je 234,02 ha půda orná, zbytek tvoří trvalé travní porosty a pastviny. Ze sedmi pěstovaných plodin zaujímaly největší plochu pšenice ozimá (88,9 ha), řepka ozimá (30,05 ha) a cukrová řepa (24,7 ha).

Součástí výroby na školním hospodářství je také živočišná výroba. Chován je především skot, dále také koně, ovce, králíci, slepice, kozy a prasata.

Skot je ustájen v nově zrekonstruovaných stájích, hospodářství má uzavřený obrat stáda s brakací 25 %. Při ošetřování a dojení v moderní dojárně pomáhají v rámci individuální praxe žáci 2. ročníku oboru vzdělání Agropodnikání.

Během letošního roku došlo k rozšíření ustájených plemen hovězího dobytka o zástupce masných plemen – Belgické modré, Limousine, Aberden angus v červené i černé formě.

K zásadním změnám došlo závěrem školního roku v chovu koní. Tři nejstarší ve věku 26 - 27 let byli nahrazeni třemi sportovními koňmi, které vlastní TJ Jiskra Hořice, se kterou škola uzavřela smlouvu o vzájemné spolupráci. Cílem změn je obnovení jezdeckého oddílu, který bude reprezentovat

Zemědělskou akademii a Gymnázium Hořice - střední školu a vyšší odbornou školu, příspěvkovou organizaci na sportovních akcích.

Školní polesí

Činnost školního polesí vykonává Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola. Školní polesí zajišťuje praktickou výuku žáků v oborech vzdělání Lesnictví, Mechanizace a služby, Lesní mechanizátor a Ekologie a životní prostředí výše uvedené školy.

Školní polesí bylo zřízeno již v roce 1958. Později, při vzniku Krkonošského národního parku, byly jeho hranice upraveny do současné podoby. Celková výměra je 1 240 ha, z čehož 905,48 ha tvoří les. Hospodaří podle vlastního lesního hospodářského plánu. Provádí kompletní péči o les, jež se skládá z těžby, přibližování a prodeje dřeva, obnovy a ochrany lesa. Provozuje vlastní lesní školku pro pěstování sadebního materiálu. Vykonává právo myslivosti ve vlastní honitbě o výměře 888 ha, zařazené do vyhlášené oblasti pro chov jelení zvěře Krkonoše. Převážná část rozlohy - 93 % polesí leží v jedlobukovém stupni, pouze 7 % leží v bukovém stupni. Geologické podloží tvoří podkrkonošský permokarbon. Půdy jsou převážně minerálně chudé oligotrofní hnědozemě.

Školní knihovna

Školní knihovnu mají pravděpodobně v každé škole, ale jedinou zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení v KHK byla v roce 2019/2020 školní knihovna, jejíž činnost vykonává Základní škola a mateřská škola, Předměřice nad Labem, okres Hradec Králové, kterou zřizuje obec Předměřice nad Labem. Podle výroční zprávy této organizace může knihovna poskytovat služby až pro 320 čtenářů a ve sledovaném období získala 1. místo v krajském kole soutěže Knihovna roku 2020.

1.9.5 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Celková ubytovací kapacita školských ubytovacích zařízení v KHK byla, stejně jako v předcházejícím období, dostačující. Všechny žádosti byly vyřízeny kladně. Využitelnost kapacity těchto zařízení je srovnatelná se školním rokem 2018/2019. Ve sledovaném období školního roku 2019/2020 pracovalo v zařízeních 18 asistentů pedagoga, přepočtených úvazků 15,3.

K 31. 10. 2019 bylo v provozu 43 zařízení, z nichž pouze 1 je samostatným subjektem (Domov mládeže, internát a školní jídelna, Hradec Králové, Vocelova 1469/5), zbývající jsou vždy zřizovány při školách.

Tabulka 57: Počty školských výchovných a ubytovacích zařízení bez ohledu na zřizovatele ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020

	2018/2019	2019/2020	Rozdíl	%
Počet zařízení	43	43	0	0
Počet ubytovaných	2 957	2 985	+28	+0,9
Počet lůžek	4 612	4 422	-190	-4,1
Počet vychovatelů/ přepočtený počet	166/146,2	165/146,8	-1/+0,6	-0,6/+0,4

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2018, popř. k 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT a OŠ KÚ KHK

Z tabulky 57 porovnávací počty zařízení, ubytovaných a pracovníků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- počet ubytovacích zařízení se nezměnil,
- počet lůžek se snížil o 190 (-4,1 %),
- počet ubytovaných žáků a studentů se zvýšil o 28 (+0,9 %),

- počet vychovatelů (fyzických osob) se snížil o 1 (-0,6 %),
- přepočtený úvazek vychovatelů se zvýšil o 0,6 (+0,4 %).

V souvislosti se zavedením zvýhodněného jízdného pro žáky a studenty počínaje školním rokem 2018/2019 došlo v porovnání s předcházejícími školními roky nejprve k mírnému snížení počtu ubytovaných žáků a studentů ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních. Obecně se předpokládalo, že pokud bude veřejná doprava pro žáky a studenty dotována, bude některými žáky a studenty upřednostňováno denní dojíždění před ubytováním ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních. Tento předpoklad se ve školním roce 2019/2020 nepotvrdil, neboť se celkový počet ubytovaných navýšil o 28.

1.9.6 Zařízení školního stravování

Školní stravování je nedílnou součástí hmotného zabezpečení dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole a ve školském zařízení, které zajišťuje celodenní výchovu, ubytování a stravování, zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání a ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Je nástrojem výživové a potravinové politiky státu.

Propracovaný systém školního stravování v České republice má význam nejen sytící, ale také preventivní a výchovný. Školní stravování také plní roli zdravotně – výživovou, kdy strava musí splňovat určitá nutriční kritéria, která jsou dána vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů. Snahou školního stravování je formovat stravovací návyky dětí a žáků, vést je směrem ke správné výživě a zdravému životnímu stylu od útlého dětství a tím předcházet nesprávnému vztahu k jídlu, rozvoji nevhodných stravovacích návyků, a především pozdějším zdravotním problémům souvisejícím s nadváhou a obezitou a vedoucím k případům onemocnění cukrovkou, rakovinou, mozkovou příhodou a dalšími civilizačními nemocemi. Při společném stravování si děti osvojují základy stolování ve společnosti.

Snahou Královéhradeckého kraje je přispívat ke zkvalitňování školního stravování co nejlepším metodickým řízením a metodickou pomocí školním jídelnám všech zřizovatelů, pořádáním a spolupořádáním školení a seminářů pro pracovníky všech školních jídelen v kraji.

Školní rok 2019/2020 byl zcela jiný v oblasti vzdělávání i poskytování školských služeb. Situace spojená s pandemií Covid-19 v roce 2020 ovlivnila život všech lidí, ať už onemocněli, byli v karanténě nebo plnili a dodržovali vládní opatření vydaná Ministerstvem zdravotnictví, ve školách a školských zařízeních také Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V první vlně epidemie se uzavřely některé školy i školská zařízení, školní jídelny přestaly vařit z důvodu vysoké nemocnosti a za nějaký čas musely řešit problémy s potravinami na skladě, u kterých končila doba použitelnosti.

Školní jídelny, které zůstaly v provozu, zajišťovaly stravování v omezeném režimu, připravovaly 1 hlavní jídlo, někdy složitou situaci s nedostatkem personálu řešily i studenými balíčky, jen aby stravování nějakým způsobem zajistily. Stoupal počet onemocnění koronavirem nejen u dětí a žáků, ale často celé kolektivy pedagogů i nepedagogů onemocněly nebo zůstaly v karanténě.

Při provozu platila a stále platí přísná hygienická opatření - rozestupy alespoň 2 m, stoly od sebe minimálně 1,5 m, počet strážníků u stolu max. 4, povinnost nosit roušku a odkládat ji pouze při konzumaci jídla, počet strážníků ve školní jídelně nesmí přesáhnout počet míst u stolů atd. Personál školní jídelny měl práci ztíženou tím, že v rámci opatření byl omezen samoobslužný provoz, vše bylo

nutné připravit strážníky na táb, aby se zabránilo kontaktu s nádobím, potravinami apod. Strážníci z jednotlivých skupin (tříd) se nesměli potkávat u stolu, při výdeji jídla, při odnášení použitého nádobí.

Ve velkých jídelnách se prostor rozdělil na jednotlivé sektory, aby se kontaktu co nejvíce zabránilo. Vše se stále dezinfikovalo, často se větralo a zaměstnanci školy a jídelny museli korigovat přítomnost strážníků v zařízení školní jídelny tak, aby se netvořily fronty. Byla zrušena doplňková činnost z důvodu zákazu vstupu cizích osob do prostor školy a školského zařízení.

Některé školy a školní jídelny (kolem 30 škol a školských zařízení v kraji) v době uzavření škol nebo omezeného provozu zajišťovaly péči, i celodenní, o děti zaměstnanců bezpečnostních složek a vojáků, kteří pomáhali na hraničních přechodech, v nemocnicích, ústavech sociální péče, a dalších profesích důležitých pro zvládnutí pandemie. Postupně se péče o děti rozšířila i na další profese (sociální služby, úřady práce, zaměstnance škol a školských zařízení, ...).

V dalších etapách se postupně školy a školská zařízení otevíraly, bylo však nutné dodržovat přísná hygienická opatření. Žáci do škol nastupovali postupně, při výuce se střídala prezenční a distanční forma a následovalo další opatření – poskytovat žákům na distanční výuce jídlo v rámci školního stravování do jídonosičů výdejním okénkem. Stejným způsobem bylo řešeno i závodní stravování zaměstnanců škol a školských zařízení. Ti, kteří vykonávali činnost na pracovišti, konzumovali oběd ve školní jídelně, ostatní při práci z domu měli právo na oběd vydaný do jídonosiče nebo jednorázového obalu.

Z důvodu aktuální situace nemohla ve školním roce 2019/2020 v době jarních prázdnin proběhnout školení hygienického minima pro zaměstnance školních jídelen ani školení pro nové vedoucí školních jídelen organizovaná KHK, pouze na podzim 2019 se uskutečnily porady vedoucích školních jídelen.

V roce 2020 se Královéhradecký kraj zapojil již počtvrté do projektu „Obědy do škol“, který spadá pod operační program Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Cílem programu je zmírňovat extrémní formy chudoby, jejichž dopad na sociální vyloučení je největší. Jedním z cílů je přispívat nejchudším dětem na stravování ve školních jídelnách.

Projekt je určen pro děti ve věku 3–15 let a musí se jednat o dítě, jehož zákonní zástupci se nacházejí ve stavu hmotné nouze. Dětem v mateřských školách je z projektu hrazeno celodenní stravování, žákům základních škol obědy.

V roce 2020 bylo vytipováno 982 dětí a žáků z 86 škol a školských zařízení KHK (okres Hradec Králové 13 škol, okres Náchod 24 škol, okres Jičín 12 škol, okres Rychnov nad Kněžnou 13 škol a okres Trutnov 24 škol), požadovaná částka přesáhla 6 300 000 Kč. Nakonec je do projektu zapojeno 612 dětí a žáků.

Některé školy Královéhradeckého kraje jsou už i opakovaně zapojeny do projektu „Obědy pro děti“, který je určen pro žáky základních škol. Projekt byl zahájen ve školním roce 2013/2014 a počet dětí, kterým je hrazeno stravování, stále roste. Do projektu se hlásí jednotlivé školy a školní jídelny přes organizaci Women for Women, o.p.s. Finanční prostředky na obědy ve školních jídelnách pro vytipované žáky jsou poskytovány školám formou daru, který na konci školního roku vyúčtovávají a zbylé prostředky vrací na účet poskytovající organizace. Celkové počty zapojených žáků nejsou známy.

Tabulka 58: Počty stravovaných ve školních jídelnách

Zřizovatel	Okres	Školní rok 2018/2019				Školní rok 2019/2020			
		Stravovaných celkem	z toho		Přepočtení pracovníci	Stravovaných celkem	z toho		Přepočtení pracovníci
			pracovníků	děti, žáků			pracovníků	děti, žáků	
Obec	HK	22 895	2 440	18 734	310,8	23 460	2 505	19 074	318,1
	JC	11 484	1 139	9 135	177,9	11 661	1 190	9 177	179,5
	NA	14 690	1 763	11 275	242,7	14 810	1 794	11 286	242,1
	RK	10 991	1 286	8 115	179,0	11 114	1 332	8 133	182,2
	TU	16 778	1 899	12 710	251,0	17 061	2 012	12 853	257,0
	Celkem	76 838	8 527	59 969	1 161,4	78 106	8 833	60 523	1 178,9
Církev	459	54	384	5,8	503	53	404	5,6	
Kraj	18 562	2 664	12 886	237,0	19 254	2 762	13 234	242,9	
Jiná právnická/fyzická osoba	2 731	312	2 160	38,0	3 095	357	2 254	43,1	
Celkem	98 590	11 557	75 399	1 442,2	100 958	12 005	76 415	1 470,5	

Poznámka: Údaje k 31. 10. 2018 a 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

Tabulka 59: Počty zařízení školního stravování

Zřizovatel	Okres	Školní rok 2018/2019		Školní rok 2019/2020	
		Počet		Počet	
		zařízení	Pracovišť	zařízení	pracovišť
Obec	HK	105	119	105	119
	JC	72	73	72	73
	NA	90	108	88	106
	RK	69	72	69	72
	TU	83	110	83	110
	Celkem	419	482	417	480
Církev		5	6	2	2
Kraj		49	57	49	57
Jiná právnická/fyzická osoba		23	25	26	29
Celkem		496	570	494	568

Poznámka 1: údaje platné k 31. 10. 2018, popř. k 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

Poznámka 2: Pouze počet aktivních ŠJ, tedy vykazujících k danému datu výkony

Tabulka 60: Srovnání údajů o školním stravování za školní roky 2018/2019 a 2019/2020

	2018/2019	2019/2020	Rozdíl	%
Počet zařízení	496	494	-2	-0,4
Počet pracovišť	570	568	-2	-0,4
Stravovaných celkem	98 590	100 958	2 368	2,4
- z toho pracovníků	11 557	12 005	448	3,9
- z toho dětí, žáků	75 399	76 415	1 016	1,3
Přepočtení pracovníci	1 442,2	1 470,5	28,3	2

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2018, popř. k 31. 10. 2019

Zdroj: tabulky 59 a 60

Ve školním roce 2019/2020 zajišťovalo stravovací služby pro necelých 100 600 stravovaných v Královéhradeckém kraji 494 zařízení školního stravování s 568 pracovišti a 1 470,5 přepočtenými pracovníky. Z celkového počtu 100 598 stravovaných činili děti a žáci 76 415, 12 005 pracovníci škol a školských zařízení a 12 178 cizí strážníci.

Ve školním roce 2019/2020 byly zrušeny dvě školní jídelny – výdejny v okrese Náchod, jinak je počet školních jídelen stabilní. V prvním pololetí školního roku 2019/2020 došlo ke změně zřizovatele u MŠ Sion a ZŠ Sion v Hradci Králové. Školy s vývařovnou a dvěma školními jídelnami – výdejny se změnil na privátní sektor.

Mírný nárůst stravovaných zaznamenávají školní jídelny ve školním stravování i ve stravování cizích strážníků. Důvodem je přijatelná cena za kompletní oběd včetně nápoje a doplňku, ale především každodenní kvalita a čerstvost připravovaných pokrmů.

1.9.7 Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Činnost školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči se řídila zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dle výše uvedeného právního předpisu se za zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy považují diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou a výchovný ústav.

V Královéhradeckém kraji ve školním roce 2019/2020 vykonávalo činnost těchto zařízení celkem 13 organizací zřizovaných KHK a MŠMT. Z nich bylo 7 dětských domovů, 3 dětské domovy se školou, 2 výchovné ústavy a 1 dětský diagnostický ústav.

Královéhradecký kraj ve školním roce 2019/2020 zřizoval celkem 7 organizací vykonávajících činnost dětského domova.

Organizace, které vykonávají činnost dětského domova a zároveň mateřské nebo základní školy pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou:

- Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240
- Dětský domov, mateřská škola a školní jídelna, Broumov, třída Masarykova 246
- Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola, Jaroměř

Dětské domovy, které nejsou organizačně spojené se školou:

- Dětský domov a školní jídelna, Nechanice, Hrádecká 267
- Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497
- Dětský domov a školní jídelna, Sedloňov 153
- Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141

Činnost školských zařízení pro preventivně výchovnou péči, kterými jsou střediska výchovné péče (dále také jen „StřVP“), vykonávaly dvě organizace zřizované MŠMT. Jednalo se o Výchovný ústav, střední školu a středisko výchovné péče, Hostinné a Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní školu a školní jídelnu, Hradec Králové, Říčařova 277. Dětský diagnostický ústav má v KHK tři pobočky - Středisko výchovné péče Návrat v Hradci Králové, Středisko výchovné péče Varianta v Trutnově a Středisko výchovné péče Kompas v Náchodě. Jednotlivá pracoviště StřVP poskytují služby ambulantní, v Hradci Králové i služby pobytové.

Střediska výchovné péče nabízejí služby výchovného poradenství, krizovou intervenci, individuální a rodinnou psychoterapii, psychologické vyšetření a diagnostiku včetně metodických konzultací. Koncepce činnosti těchto pracovišť vychází z terapeutické pomoci postavené na respektování charakteristických rysů osobnosti problémových jedinců. Ve většině případů se úzce spolupracuje s rodiči a také s kmenovou školou dítěte.

Tabulka 61: Počty dětí v DD zřizovaných KHK ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020

Údaje o dětech celkem	Školní rok		2018/2019	2019/2020
	Počet dětí celkem			213
Umístění na základě	soudního rozhodnutí s výchovou	ústavní	185	180
		ochrannou	0	0
	předběžného opatření		4	9
	dobrovolně prodlouženého pobytu		24	22
Děti před zahájením školní docházky	Celkem		15	23
	z toho ve věku do 3 let		2	2
Děti plnící povinnou školní docházku	Celkem		138	137
Děti po ukončení školní docházky	Celkem		60	51
	z toho	od 15 do 18 let	36	28
		18 let a starší	24	23
		ve střední škole	60	50
		v pracovním poměru	0	1
		nezařazení	0	0
na vysoké škole, VOŠ	0	0		

Poznámka: Údaje platné k 31. 10. 2018, popř. k 31. 10. 2019

Zdroj: MŠMT

V meziročním srovnání se počty dětí v dětských domovech zřizovaných Královéhradeckým krajem téměř nezměnily. V dětských domovech se zvýšil podíl dětí, které jsou v předškolním věku. V tomto případě se jedná většinou o děti, které jsou součástí větší sourozenecké skupiny.

1.10 Pracovníci ve školství

Údaje o pracovnících ve školství jsou uvedeny v kapitole 2 Ekonomika a péče o majetek a dále v Přílohách 3, 4 a 5 této zprávy.

1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání zastávalo v roce 2019/2020 významnou roli ŠZ DVPP KHK, organizace zřizovaná Královéhradeckým krajem. Svou programovou nabídkou se snaží pomáhat pracovníkům škol a školských zařízení v jejich práci především na základě přímých podnětů ze škol a školských zařízení. Při tvorbě programové nabídky spolupracuje s institucemi zabývajícími se tvorbou kurikul a dalších školských dokumentů, profesními organizacemi a organizacemi zabývajícími se moderními výukovými formami a metodami i s jednotlivými odbornými lektory – specialisty na konkrétní problematiku. Na pracovištích v Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově připravili pracovníci ŠZ DVPP KHK do vydané Nabídky programů ve školním roce 2019/2020 celkem 522 vzdělávacích programů a akcí v oborech školský management, pedagogika, psychologie, zdravý životní styl, předškolní a primární pedagogika, český jazyk a literatura, cizí jazyky, společenskovední předměty,

matematika a fyzika, biologie, chemie, environmentální výchova a zeměpis, tělesná výchova, estetická výchova, odborné předměty, odborné školství, informatika, pedagogika volného času a další.

Vzdělávací činnost ŠZ DVPP KHK byla ve 2. pololetí tohoto školního roku významně ovlivněna pandemií Covid-19 a průběžně vydávanými vládními opatřeními, která omezila volný pohyb osob, shlukování většího počtu lidí a tím realizaci vzdělávacích akcí. Organizace z celkové nabídky uskutečnila 240 vzdělávacích programů, z čehož 75% proběhlo v 1. pololetí. Celkový počet zahrnuje realizaci 11 kvalifikačních studií, 5 dlouhodobých kurzů, 14 cyklických, vícedenních vzdělávacích programů a 20 vzdělávacích programů, které byly ve 2. pololetí aktuálně převedeny do online formy. Mimo veřejnou nabídku bylo uskutečněno 87 vzdělávacích programů (z toho 1 kvalifikační studium, 8 celoročních jazykových kurzů a několik cyklických, vícedenních vzdělávacích programů) na objednávku přímo ve školách a školských zařízeních.

Ihned po vypuknutí pandemie Covid-19 začalo ŠZ DVPP KHK nabízet a poskytovat školám a školským zařízením metodickou pomoc pro zavádění distančního vzdělávání, a to formou individuálního poradenství, vzdělávacích programů „na míru“ na objednávku konkrétního školského subjektu či formou otevřených instruktážních webinářů, zaměřených na možnosti využití různých nástrojů a aplikací pro výuku na dálku. Realizace vzdělávacích programů z plánované Nabídky programů na 2. pololetí, jejichž charakter a podmínky (typ vzdělávacího programu, obsahová náplň, podmínky akreditace MŠMT, souhlas zúčastněných...) to dovozovaly, byla průběžně aktuálně měněna z prezenční na online formu. Tímto způsobem se podařilo zrealizovat 20 webinářů.

K významnějším akcím patřila Celostátní konference pracovníků školních družin a Celostátní konference pracovníků domovů mládeže a internátů, které se uskutečnily 1. – 2. a 8. – 9. listopadu 2019 v Hradci Králové a celokrajské setkání ředitelů ZŠ, které proběhlo 19. - 20. listopadu 2019 ve Dvoře Králové nad Labem. Velký úspěch měl taktéž 3dílný cyklus Setkání ředitelů aneb Příklady táhnou, který byl připraven s cílem předávání a sdílení příkladů dobré praxe v rámci projektu I-KAP I a uzavřen setkáním 15. listopadu 2019. Tradiční celokrajské setkání pedagogů při příležitosti oslav Den učitelů, které bylo plánováno na 2. dubna 2020, a celá řada dalších akcí, plánovaných na 2. pololetí školního roku, však nemohla být z důvodu pandemie Covid-19 uskutečněna.

Celkem bylo ve školním roce 2019/2020 proškoleny 4 977 účastníků z řad pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení. K nejvíce obsazeným akcím patřily následující akce:

Celostátní konference pracovníků DMI (136 účastníků); Řešení aktuálních problémů řízení MŠ (98 účastníků); Celostátní konference pracovníků ŠD (70 účastníků); Komunikace s žáky aneb Proč s nimi neumíme jednat a mluvit (66 účastníků); Aktuální problémy v oblasti účetnictví škol a školských zařízení (60 účastníků); Podpůrná opatření spojená s financováním, výkaznictvím a vedením školní dokumentace (55 účastníků); Strategie vyšetřování šikany II (51 účastníků); Proč roste agresivita u dětí? (50 účastníků); ADHD – metody v každodenní práci pedagoga (46 účastníků); Komunikační bariéry a jejich překonávání (45 účastníků); Metody a formy práce se žáky se speciální vzdělávací potřebou (45 účastníků); Práce se žáky s SPU na SŠ (45 účastníků); Sebereflexe a zdravý životní styl – prevence proti vyhoření osobnosti (44 účastníků); Koho vlastně zlobí zlobiví žáci (42 účastníků); Základy psychohygieny pedagogických pracovníků (41 účastníků).

Tabulka 62: Počty akcí ŠZ DVPP KHK v letech 2018/2019 a 2019/2020

Období	Počet plán. akcí	Počet uskut. akcí	Prům. měs. počet akcí	Celk. počet účastníků	Prům. měsíční počet účastníků	Prům. počet účastníků na akci	Přepočtený počet pracovníků zařízení
2018/2019	575	441	44	7 041	704	16	11,5
2019/2020	522	329	33	4 977	498	15	11,5

Z tabulky porovnávající počty akcí a účastníků na vzdělávacích akcích ve dvou posledních školních letech je patrný značný pokles, způsobený opatřeními spojenými s pandemií Covid-19. Počet akcí klesl o 25,4 %, počet účastníků o 30 %.

Druhou nejdůležitější institucí zajišťující další vzdělávání pedagogických pracovníků v Královéhradeckém kraji je Národní pedagogický institut ČR, organizace přímo řízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Zajišťuje celoplošně realizaci úkolů vyplývajících ze státních priorit i rezortních projektů ministerstva.

V roce 2020 bylo v krajském Centru podpory zrealizováno 217 vzdělávacích programů, v rámci kterých bylo proškoleny 3 205 pedagogických pracovníků. Většina akcí proběhla online formou.

Vzdělávací akce byly zaměřeny na management školy, předškolní, základní a střední vzdělávání, podporu distanční výuky, podporu nadání atd.

K nejvýznamnějším akcím patřily:

- projekt Strategické řízení a plánování ve školách (SRP) – metodická podpora zpracovatelům MAP (Místních akčních plánů),
- projekt Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B) – metodická podpora školám při zavádění inkluzivního vzdělávání,
- projekt Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů – podpora profesního rozvoje pedagogů vytvořením kolegiálních sítí (metodických kabinetů na krajské a národní úrovni).

1.12 Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení dlouhodobě probíhá ve velkém počtu středních škol – v COV zřízených při šesti středních školách zřizovaných KHK i na dalších středních školách, které jsou často partnerskými organizacemi COV. COV jsou v rámci finančních možností vybavována nejmodernější technikou a technologiemi potřebnými k výuce, pro jejichž financování byly využívány i finanční prostředky získané pomocí projektů z Evropských sociálních fondů (dále také jen „ESF“).

COV jsou zřízena na následujících školách:

- Střední průmyslová škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové – **Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie,**
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338 – **Centrum odborného vzdělávání pro automobilový průmysl a dopravu,**
- Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie arch. Jana Letzela, Náchod, příspěvková organizace – **Centrum odborného vzdělávání ve stavebnictví,**

- Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola – **Centrum odborného vzdělávání v lesnictví,**
- Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202 – **Centrum odborného vzdělávání pro nejmodernější technologie obrábění dřeva,**
- Střední škola strojírenská a elektrotechnická – **Centrum odborného vzdělávání pro elektrotechnický a strojírenský průmysl.**

V COV byly ve sledovaném období realizovány kurzy zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií, strojírenství, řízení motorových vozidel, stavebnictví apod.

V Královéhradeckém kraji nabízí služby v oblasti dalšího profesního vzdělávání s možností ukončení zkouškou profesní kvalifikace desítky vzdělávacích institucí. Řada dalších vzdělávacích institucí poskytuje profesní vzdělávání dle požadavků zaměstnavatelů a větší zaměstnavatelé v kraji si školí své zaměstnance vlastními silami či ve vlastní režii.

Komplexní a ucelené informace o nabídce a poptávce po dalším vzdělávání a v časové ose není možné získat. Jakákoliv statistika či souhrn dat informující o poskytovaném dalším vzdělávání by nebyly zcela objektivní.

Pracovištěm, které je jediným zastřešujícím orgánem v oblasti rekvalifikací, je Úřad práce České republiky, respektive pro Královéhradecký kraj krajská pobočka v Hradci Králové. Ani zde však není možné bezproblémově získat informace o jednotlivých poskytnutých rekvalifikacích a jejich oborové struktuře. Informace je možné získávat v čase pouze ručním přepočítáváním.

Ve sledovaném období bylo podobně jako jiné aktivity i vzdělávání dospělých poznamenáno pandemií Covid-19. Mnoho kurzů tak bylo omezeno či zrušeno. Po odeznění pandemie a stabilizaci epidemiologické situace bude KHK opět plně motivovat občany kraje k využívání center celoživotního vzdělávání.

1.13 Prevence sociálně patologických jevů, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin, výchova k udržitelnému rozvoji

1.13.1 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence rizikového chování (sociálně patologických jevů) je uskutečňována v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027, s Akčním plánem realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2021, s Konceptí školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2019–2024, se Strategií prevence sociálně nežádoucích jevů v Královéhradeckém kraji 2017–2021, s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy KHK 2016–2020, vychází z Akčních plánů pro implementaci Národní strategie Zdraví 2020.

MŠMT sjednotilo způsob hodnocení a podobu vykazování preventivních aktivit pomocí online Systému evidence preventivních aktivit (dále také jen „SEPA“). KHK, stejně jako ostatní kraje v ČR, jej využívá ke zjišťování stavu výskytu rizikových faktorů spolupodílejících se na vzniku rizikového chování. Školám, které nevyužívají online dotazník, bylo umožněno poskytnout stejná data jiným způsobem.

Dotazník nebo SEPA za školní rok 2019/2020 vyplnilo 235 základních a středních škol KHK z 348 škol všech zřizovatelů, tj. 67,53 % zúčastněných.

Tabulka 63: Nejčastější výskyt rizikových jevů zaznamenaných ve školním roce 2018/2019 a ve školním roce 2019/2020

Rizikový jev	2018/2019 (268 škol)	2019/2020 (235 škol)
Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	2 833	1 605
Užívání tabáku hlavně 2. st. a SŠ (výskyt u počtu žáků)	2 219	1 229
Závažné přestupky vůči školnímu řádu (výskyt u počtu žáků)	1 537	878
Záškoláctví (výskyt u počtu žáků)	1 026	602
Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů) (výskyt u počtu žáků)	543	507
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	638	408
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků)	505	381
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	483	275
Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	320	197
Užívání alkoholu hlavně na 2. st a SŠ (výskyt u počtu žáků)	506	193
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	575	133

Zdroj: OŠ KÚ KHK

V obou školních rocích se ve školách Královéhradeckého kraje nejvíce řešily špatné vztahy mezi žáky, užívání tabáku hlavně na 2. stupni ZŠ a SŠ, závažné přestupky proti školnímu řádu, záškoláctví, podezření na skryté záškoláctví, případy opakovaného záměrného psychického a fyzického ubližování, vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace, slovní či fyzické útoky na pracovníky školy, užívání alkoholu hlavně na 2. stupni ZŠ a SŠ.

Výzva MŠMT k poskytnutí dotací na poskytování aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování na rok 2020

Úspěšným žadatelům působícím v KHK byla poskytnuta dotace účelově vázaná na konkrétní program či aktivitu. Finanční prostředky ve výši 242 912 Kč získaly dvě základní školy (Základní škola, Hradec Králové, Habrmanova 130 a Základní škola, Vrchlabí, nám. Míru 283) a jedna střední škola (Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324). Vzhledem k situaci v souvislosti s výskytem Covid-19 splnila stanovené cíle projektu a zcela vyčerpala finanční prostředky jen Základní škola, Vrchlabí, nám. Míru 283. Z Gymnázia Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 a ze Základní školy, Hradec Králové, Habrmanova 130 byla část přidělené dotace vrácena, a to v celkové výši 56 964 Kč.

Z organizací, které působí v Královéhradeckém kraji, byl podpořen spolek Společně k bezpečí, z. s. Žádost nestátní neziskové organizace PROSTOR PRO, o.p.s. nebyla v roce 2020 podpořena. Další organizace působící v Královéhradeckém kraji žádají finanční prostředky na preventivní aktivity na Úřadu vlády ČR.

Fondy Evropského hospodářského prostoru

Ministerstvo financí jako zprostředkovatel programu ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví – partnerem programu vyhlásilo dne 15. května 2020 otevřenou výzvu k předkládání žádostí o grant na projekty z Fondů Evropského hospodářského prostoru (dále také jen „EHP“) 2014 - 2021 v rámci programu Zdraví, oblast podpory Podpora duševního zdraví dětí a dospívajících. Žádost podaly z KHK 3 subjekty: Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie Trutnov, Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum KHK a Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK.

Dotiční programy vyhlášené KHK v oblasti primární prevence na rok 2020

KHK vyhlásil pro rok 2020 dva dotační programy zaměřené na oblast primární prevence, mezi žadatele bylo rozděleno 2 032 500 Kč.

V této oblasti byly vyhlášeny tyto programy:

- 20SMP01 Program zaměřený na prevenci rizikového chování a zdravý životní styl žáků,
- 20SMV06 Etická výchova ve školách.

Do programu 20SMP01 podalo žádost 40 subjektů, podpořeno bylo 38 žádostí v celkové výši 1 553 500 Kč. Z toho bylo 8 žádostí od nestátních neziskových organizací, které dohromady obdržely neinvestiční dotaci ve výši 930 000 Kč. 30 škol obdrželo v tomto titulu celkem 623 500 Kč. Celkové požadavky byly ve výši 2 445 588 Kč, což představuje 63,52 % uspokojení.

Do programu 20SMV06 podalo žádost 18 subjektů, 15 projektů bylo podpořeno, a to v celkové výši 479 000 Kč (3 projekty nezískaly 60 bodů a nebyly podpořeny). Celkové požadavky byly ve výši 590 667 Kč, bylo tedy uspokojeno 81,09 % požadavků na dotaci. V tomto dotačním programu patří mezi oprávněné žadatele pouze školy.

V roce 2020 byly OŠ KÚ KHK administrovány také výzvy na mimořádné účelové příspěvky příspěvkovým organizacím zřízeným KHK i v oblastech „Prevence rizikového chování“ a „Etická výchova ve školách“. V těchto oblastech bylo rozděleno 1 998 300 Kč.

V oblasti Prevence rizikového chování a zdravého životního stylu dětí a mládeže bylo podáno 43 žádostí, žádosti byly podpořeny v celkové výši 1 470 300 Kč.

V oblasti Etické výchovy ve školách bylo podáno 16 žádostí, žádosti byly podpořeny v celkové výši 528 000 Kč.

Celkem vynaložil KHK na oblast prevence rizikového chování a zdravého životního stylu a etické výchovy finanční prostředky ve výši 4 030 800 Kč.

I-KAP

V rámci Implementace Krajského akčního plánu KHK se ve školním roce 2019/2020 realizovaly semináře v oblasti etické výchovy, kterých se účastnily hlavně celé pedagogické sbory škol (21 seminářů – Vztahy a komunikace, 9 seminářů – Empatie a pomoc ve vztazích, 1 seminář – Potřebují dnešní děti vzory?, 7 seminářů – Spolupráce školy a rodiny, 1 seminář – Objevná cesta do života rodiny a 1 seminář – Dospívání a sexuální zdraví).

MAP

V rámci místních akčních plánů se uskutečnily semináře věnující se např. těmto tématům: MAS Královédvorský, z. s. - Jaké otázky klást žákům nad jejich důkazy o učení? (vedení triád, účast 10 pedagogů), Problémové děti a práce s nimi (účast 20 vychovatelek); MAP rozvoje vzdělávání pro ORP Jičín - Náročná chování dětí ve škole (5 pedagogů); MAP NAD ORLICÍ, o.p.s. - Komunikace s rodiči a komunikace s žáky v různých situacích (10 pedagogů), Děti s traumatem v MŠ a ZŠ (5 pedagogů), Co prožívají děti při rozvodu a střídavé péči (7 pedagogů), Agresivní děti (10 pedagogů).

Místní akční skupiny pořádaly také semináře zaměřené na rodinu, např. Společná CIDLINA, z. s. - seminář Dr. Lidmily Pekařové – Jak vychovat slušného člověka v letech 6 - 15 let (cca 300 účastníků); MAP rozvoje vzdělávání pro ORP Jičín – Bc. Pavel Kalpaksis - seminář Jak vést děti k opravdovým hodnotám (20 rodičů, 4 pedagogové) a seminář Dr. Lidmily Pekařové - Komunikace s rodiči (50 pedagogů a 1 rodič); MAP NAD ORLICÍ, o.p.s. - Jsem dobrý rodič? Aneb hranice ve výchově (4 pedagogové, 6 rodičů), Co kluci potřebují? (2 pedagogové, 6 rodičů).

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje

Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje realizovalo 28 vzdělávacích programů zaměřených na prevenci rizikového chování, 2 Studia k výkonu specializovaných činností - prevence sociálně patologických jevů pro školní metodiky prevence, 6 dalších studií (Studium pro asistenty pedagoga, Funkční studium, Studium pedagogiky - 190 osob), jejichž součástí byla i problematika prevence rizikového chování. Celkem se 36 vzdělávacích akcí a studií zúčastnilo 775 osob.

PPP a SPC Královéhradeckého kraje

V PPP a SPC KHK pracuje pět oblastních metodiků prevence. Od ledna do půlky března 2020 a následně od září do listopadu 2020 probíhala klasická činnost oblastních metodiků prevence – spolupráce s třídními kolektivy, vedení programů všeobecné primární prevence, selektivní primární prevence, vedení interaktivních besed, adaptační programy. Zároveň probíhala spolupráce se školními metodiky prevence i dalšími pedagogy. Realizovala se i individuální a skupinová supervizní setkání okresních metodiků prevence. V březnu 2020 vypukla celosvětová pandemie onemocnění Covid-19, která pozměnila strukturu přímé práce. Oblastní metodici prevence se zaměřili na spolupráci s poskytovateli prevence rizikového chování, konkrétně na propojení činnosti s organizací SEMIRAMIS, z. ú. a s odbornou společností prevence rizikového chování OSPRCH, z. s. Společně vytvořili 2 dokumenty,

jedním je „Stanovisko k situaci ve školách po pandemickém přerušení pravidelné školní docházky aneb důležitost primární prevence“ a druhým je „Metodická podpora pro učitele k návratu dětí do škol po nouzovém stavu v ČR“. Tyto materiály dali k dispozici všem školám. Zároveň začali nabízet online kazuistické semináře pro pedagogy, nejprve z okresu Hradec Králové a následně z celého Královéhradeckého kraje, individuální online nebo telefonické konzultace, případně tematická online setkání. Pro rodiče a děti aktualizovali nabídku služeb. K dispozici jim byla telefonická podpora a pomoc na jednotlivých pracovištích PPP a SPC KHK, letáky pro rodiče a děti s nabídkou jejich služeb.

Preventivní programy realizované nestátními neziskovými organizacemi v KHK

Preventivní programy poskytovaly školám v KHK ve školním roce 2019/2020 nejvíce organizace SEMIRAMIS z.ú. a Laxus z. ú., PROSTOR PRO, o.p.s., Křesťanská akademie mladých, z. s. a Hope4kids, z. s.

Organizace SEMIRAMIS z. ú. a Laxus z. ú. realizovaly certifikované Programy všeobecné dlouhodobé primární prevence rizikového chování na základních školách. Jednalo se o celkem 3 typy programů. Jeden se zaměřoval na problematiku závislostního chování, druhý typ na rizikové chování v kolektivu, tedy prevenci šikany a třetím typem programu byla prevence realizovaná na základních školách praktických. Tyto programy realizovaly organizace na 32 školách KHK, zapojilo se do nich celkem 4 926 žáků a 257 pedagogů. V jarním období po vyhlášení nouzového stavu a po uzavření škol zůstaly preventivní služby obou organizací aktivní. Jejich kancelář nebyla uzavřena a pracovníci dále poskytovali odborné preventivní, poradenské a metodické služby pro školy. Jako zásadní se ukázalo poskytování tří klíčových aktivit: poskytování krizového poradenství a krizové intervence pro děti, poradenství a metodické vedení pedagogů (zvládnutí náročné situace s dětmi, způsob komunikace s nimi ve virtuálním prostředí a zaměření na způsob práce po návratu dětí do škol) a preventivní videa, která aktivně podporují dobré vztahy mezi členy rodiny.

PROSTOR PRO, o.p.s. spolupracoval za období leden–prosinec 2020 celkově s 9 základními a 5 středními školami, zapojeno bylo 998 žáků. Preventivní programy SPIRÁLA zahrnovaly programy dlouhodobé primární prevence, adaptační programy, specifické tematické programy, dlouhodobý program selektivní prevence a program pro rizikový kolektiv. Během jarní vlny pandemie vytvářeli pracovníci organizace podpůrné materiály pro pedagogy. Na sociálních sítích Instagram a Facebook publikovali příspěvky s preventivními tématy, například videa s náměty na aktivní trávení volného času, odpovědi na nejčastější otázky z oblasti legálních návykových látek, vztahů, sociálních sítí apod.

Křesťanská akademie mladých, z. s. realizovala preventivní programy v období leden–březen 2020 a pak září–prosinec 2020 pro cca 2000 žáků z 19 škol KHK (14 ZŠ a 5 SŠ) zaměřených především na pozitivní rozvíjení vztahů ve třídě (prevence šikany a kyberšikany), ale také na prevenci rizikového sexuálního chování a závislostí. Podařilo se také zrealizovat v online podobě preventivní projekt "Partnerské vztahy a riziko HIV" (prosinec 2020), do kterého se zapojilo v rámci 17 lekcí celkem 350 žáků z 6 ZŠ a 4 SŠ, SOŠ a SOU. Na současnou situaci reagují tím, že nabízí nový online preventivní program, „Jak zvládat těžkosti" a online seminář pro rodiče „Jak mluvit s dětmi o rizicích online světa“.

Organizace Hope4kids, z. s. poskytovala certifikované dlouhodobé programy s názvem Etické dílny. Ve školním roce 2019/2020 pracovala v rámci KHK na 14 školách, oslovila 3 291 žáků a 166 pedagogů, a to v okresech Trutnov a Náchod. Pandemická situace je hodně omezila. Nabízeli školám i online podobu některých programů, ale školy moc zájem neměly, měly jiné priority. V minulém školním roce také pořádali online webináře pro rodiče a učitele na téma Kyberdítě – Jak se propojit s dnešními dětmi.

Kraje pro bezpečný internet (dále také jen „KPBI“)

Od roku 2014 se Královéhradecký kraj zapojuje do projektu Kraje pro bezpečný internet, který získal záštitu Asociace krajů ČR. V rámci projektu proběhla i v roce 2019 žakovská soutěž. V rámci ČR úspěšně absolvovalo soutěžní kvíz 21 700 žáků. Statistika za KHK zaznamenala 2 469 úspěšných řešitelů e-kvízu (o 291 více než v roce 2018). V této části soutěže obsadil KHK 4. místo mezi 12 zapojenými kraji ČR. V nadstavbové soutěži Kvíz PLUS bylo v roce 2019 úspěšných 99 žáků z KHK (o 49 více než v roce 2018). V části Kvíz PLUS obsadil KHK 6. místo mezi zapojenými kraji. Finanční prostředky ve výši 50 000 Kč byly zaslány Kraji Vysočina formou dotace na realizaci, publicitu projektu a vzdělávání v oblasti elektronické bezpečnosti. Ceny do soutěže dodala společnost Microsoft s.r.o. V soutěžním kvízu byli oceněni tři žáci v kategorii 8 – 12 let a tři žáci v kategorii 13+.

V části Kvíz PLUS se o konečném pořadí žáků rozhodovalo na krajském finále, oceněno bylo pět žáků, vítěz se zúčastnil celorepublikového finále.

Královéhradecký kraj motivuje školy k zapojení do soutěže možnostmi výhry - finančními dary ve výši 15 000 Kč a 10 000 Kč, které obdržely školy s nejvyšším podílem úspěšných řešitelů (Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií Dobruška, Střední škola vizuální tvorby, s. r. o. Hradec Králové, Vyšší odborná a Střední průmyslová škola Jičín, Základní škola a mateřská škola Dolní Branná, okres Trutnov). Do soutěže se celkem z KHK zapojilo 64 škol (o 29 škol více než v roce 2018). Slavnostní vyhlášení soutěže v rámci Královéhradeckého kraje proběhlo 18. prosince 2019 za účasti hejtmána PhDr. Jiřího Štěpána, Ph.D. a náměstkyně hejtmána Mgr. Martiny Berdychové. Na projekt KPBI v roce 2019 celkově KHK vynaložil 100 000 Kč.

Škola podporující zdraví

Škola podporující zdraví je projektem Světové zdravotnické organizace (dále také jen „WHO“), do kterého se zapojila i Česká republika. Vychází z aktualizovaného usnesení vlády ČR ze dne 8. 1. 2014 č. 23 ke Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí. Do výše uvedeného projektu je přihlášeno 24 škol z KHK (4 mateřské, 13 základních, 4 střední a 3 vyšší odborné).

O aktuálních informacích z oblasti prevence rizikového chování odbor školství pravidelně informoval jak ve Zpravodaji prevence rizikového chování, který OŠ vydává, tak na Školském informačním portálu Královéhradeckého kraje (dále také jen „ŠIP“).

1.13.2 Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Význam a obsah environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále také jen „EVVO“) jsou vymezeny několika dokumenty – vedle zákonného zakotvení jde zejména o rámcové vzdělávací programy (RVP) a Státní program EVVO a EP¹. Environmentální výchova je vymezena jako jeden

¹ Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025, schválený usnesením vlády č. 652 ze dne 20. července 2016, http://www.mzp.cz/cz/statni_program_evvo_ep_2016_2025

ze sedmi základních cílů vzdělávání ve školském zákoně² a jako jedno z průřezových témat ve všech RVP je nedílnou součástí školních vzdělávacích programů. EVVO je součástí celoživotního vzdělávání a zahrnuje jak formální vzdělávání (např. ve školách a v akreditovaných vzdělávacích zařízeních), tak neformální vzdělávání (např. v rámci volnočasových aktivit) i informální učení zaměřené na oblast životního prostředí. EVVO zároveň představuje jeden z klíčových preventivních nástrojů ochrany životního prostředí a je jedním z prostředků k naplnění udržitelného rozvoje. EVVO úzce souvisí se vzděláváním pro udržitelný rozvoj (dále také jen „VUR“)³. VUR patří k hlavním cílům vzdělávání dle dosavadní Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, opatření k jeho rozvoji stanovil Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020 a zdůrazňuje jej i Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023⁴.

Školy a školská zařízení vycházely při realizaci EVVO a VUR nejen z uvedených celostátních dokumentů a z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje, ale také z Koncepce EVVO v Královéhradeckém kraji a Akčního plánu EVVO v Královéhradeckém kraji na léta 2019–2021. V Královéhradeckém kraji absolvovalo do roku 2020 specializační studium pro koordinátory EVVO v rozsahu 250 vyučovacích hodin cca 110 učitelů (z toho 90 bylo proškoleny v 8 bězích studia pořádaných Střediskem ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.). V srpnu 2020 byl ukončen 9. běh specializačního studia, pořádaný ve spolupráci Královéhradeckého, Pardubického a Libereckého kraje. Celkově se kurzů a seminářů EVVO, pořádaných krajských koordinátorem EVVO, zúčastnilo cca 400 učitelů a 200 studentů učitelství. V kraji funguje poradní sbor EVVO složený ze zástupců vzdělávacích středisek, škol i veřejné správy. Klíčovou roli v EVVO a VUR plnil krajský koordinátor EVVO, tuto funkci zastávalo z pověření kraje v školním roce 2019/2020 Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s. (dále také jen „SEVER“). V rámci krajské koordinace SEVER poskytoval školám i dalším institucím činným v EVVO metodickou pomoc, poradenství, pravidelné poštovní i emailové rozesílky, semináře a další služby. Pokračovalo vydávání krajského bulletinu pro EVVO „Ekoton“. Krajský koordinátor EVVO také nabízel konzultace a metodickou pomoc pro školy, střediska ekologické výchovy, obce, města a další zájemce, spravoval databázi EVVO a webový portál pro ekologickou výchovu (<http://www.ekologickavychova.cz/>). Nadále pokračovala také síť M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), do které bylo v tomto školním roce zapojeno 59 základních a středních škol, a pro mateřské školy obdobná síť MRKVIČKA, do které bylo zapojeno 82 mateřských škol (počet je u sítě M.R.K.E.V. stabilizovaný, meziročně se téměř nezměnil, u sítě Mrkvička došlo k mírnému nárůstu). Zejména pro učitele ZŠ a SŠ uspořádal krajský koordinátor EVVO 20. krajskou konferenci KAPRADÍ. Konference s tématem „Naše klima se mění, a my s ním!“ se konala 22. listopadu 2019 v ZŠ a MŠ Kukleny v Hradci Králové. Zúčastnilo se jí téměř 100 učitelů a dalších vzdělavatelů z různých organizací. Pro mateřské školy připravil krajský koordinátor EVVO 11. regionální setkání mateřských škol KAPRADÍČKO (8. 11. 2019) s tématem biodiverzita, kterého se zúčastnilo cca 40 učitelů a lektorů výukových programů pro MŠ. Síť středisek ekologické

² § 2 Zásady a cíle vzdělávání, odst. 2): „Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména (...) g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.“

³ Strategie VUR přijatá Evropskou hospodářskou komisí (2005): „VUR rozšiřuje pojem environmentálního vzdělávání, které stále více řeší širokou škálu témat v oblasti rozvoje. Environmentální vzdělávání by se mělo rozvíjet a doplňovat o jiné oblasti vzdělávání, a to integrujícím způsobem směřujícím ke vzdělávání pro udržitelný rozvoj.“

⁴ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dz-cr-2019-2023>

výchovy v Královéhradeckém kraji poskytuje školám širokou škálu ekologických výukových programů, a to jak krátkodobých, tak pobytových. Největší objem ekologických výukových programů poskytuje Středisko ekologické výchovy SEVER na pracovištích v Hradci Králové a v Horním Maršově. Ve školním roce 2019/2020 uskutečnil cca 250 ekologických výukových programů, kterých se zúčastnilo přes 6 200 žáků všech typů škol, z toho 48 programů pobytových pro více než 1 000 žáků. Školy dále využívají programy dalších středisek ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji: Vzdělávací a kulturní centrum Klášter Broumov, Centrum rozvoje Česká Skalice, Muzeum přírody Český ráj, Ekocentrum Orlice, A Rocha – Křesťané v ochraně přírody, Modrý dům – INEX-SDA Kostelecké Horky, Dům pod jasanem Trutnov, Centrum přírodních věd – Hvězdárna Jičín, NaturaServis, oddělení komunikace ZOO Dvůr Králové a pracoviště environmentální výchovy Správy KRNP. Nabízené programy byly zaměřeny např. na vztah k přírodě a porozumění ekologickým systémům, dějům a zákonitostem, na stav životního prostředí a jeho složek (voda, půda, biodiverzita...), na klimatické změny, jejich dopady a možnosti adaptačních a mitigačních opatření, na postavení člověka v přírodě a historický vývoj vztahu člověka k přírodě, na vztah stavu prostředí a ekonomického a sociálního rozvoje na lokální i globální úrovni apod. Mimo jiných témat byla část výukových programů v rámci tematické krajské kampaně „Čistá obec, čisté město, čistý kraj“ zaměřena na nakládání s odpady. Školám, které mají zájem o dlouhodobou práci svých žáků zaměřenou na řešení různých problémů a témat, nabízel SEVER školní vzdělávací projekty. Největší tradici z nich v kraji má dlouhodobý celostátní program Škola pro udržitelný život⁵, zaměřený na propojení místně zakotveného učení s cíli udržitelného rozvoje, druhým významným celostátním programem rozvíjeným v kraji je program Ekoškola. Další projekty pro školy byly ve školním roce 2019/2020 zaměřeny například na změny klimatu, jejich dopady a možnosti adaptačních a mitigačních opatření („Učíme se reagovat na změnu u klimatu“). V rámci projektů se pracovalo mimo jiné metodou místně zakotveného učení, dějové linie a badatelsky orientované výuky. V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO byly realizovány odborné semináře pro pedagogy, vzdělávání a podpora pedagogických týmů, konference, specializační studium pro školní koordinátory EVVO a další. Ve spolupráci s dalšími organizacemi v ČR krajský koordinátor EVVO realizoval významné projekty zaměřené na kolegiální podporu pedagogů financované z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále také jen „OP VVV“), do nichž se zapojily ZŠ a MŠ v kraji i Univerzita Hradec Králové – v tomto školním roce byl ukončen projekt „CIVIS – Zaostřeno na občanské kompetence“ a „Kolegiální podpora v síti Mrkvička“ a pokračoval projekt „Mistři kolegiální podpory v oblasti přírodovědné gramotnosti“. V rámci projektu CIVIS proběhla 18. září 2019 na Univerzitě Hradec Králové konference k přípravě učitelů v oblasti VUR a EVVO „Vzdělávání pro život odpovědný k přírodě a lidem“. Vedle činností vykonávaných v rámci vlastního rozpočtu škol a dalších vzdělávacích institucí Královéhradecký kraj podporoval environmentální vzdělávání finančně příspěvkem a granty na úseku životního prostředí. Pro rozvoj EVVO a VUR v kraji se podařilo krajskému koordinátorovi EVVO pro sledované období získat také významnou podporu ze zdrojů mimo rozpočet kraje – vedle Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání i z programu Erasmus+, SFŽP – Národního programu Životní prostředí a dotačního programu MŽP. EVVO podpořilo ve svých grantových programech také město Hradec Králové. Pokračovala spolupráce Královéhradeckého, Pardubického a Libereckého kraje v problematice EVVO (společné specializační studium pro školní koordinátory EVVO a společný seminář pro veřejnou správu).

Ve sledovaném období se v oblasti EVVO a VUR dařilo naplňovat naprostou většinu z 9 opatření DZ KHK 2016–2020 v oblasti EVVO a VUR. K řešení rezerv v plnění dvou opatření Dlouhodobého záměru, na které upozorňovala minulá výroční zpráva („intenzivnější podpora výuky v bezprostředním kontaktu s přírodou a reálným světem“ a „naplánování využití prostředků OP VVV a Integrovaného

⁵ <http://www.skolaprozivot.cz/>

regionálního operačního programu pro opatření ve VUR a EVVO v celoživotním vzdělávání (formálním i neformálním) prostřednictvím Regionálního akčního plánu, Krajského akčního plánu vzdělávání a Místních akčních plánů vzdělávání, začlenění opatření z oblasti VUR a EVVO do Regionálního akčního plánu a Krajského akčního plánu vzdělávání“), byly uskutečněny následující aktivity: V mezikrajské spolupráci proběhl seminář pro veřejnou správu „Obec a příroda jako nejlepší učebny“ (Holovousy, 25. 10. 2019), který proběhl za účasti zástupců krajské a místních samospráv a místních akčních skupin (jako realizátorů MAP) nejen z Královéhradeckého, ale i Libereckého a Pardubického kraje. Proběhlo několik seminářů a jednání k místně zakotvenému učení a venkovní výuce (Rychnovsko, Trutnovsko). Dlouhodobě je zavedena možnost podpory těchto přístupů z dotačních programů a existuje nabídka takových programů a projektů středisek EVVO. V rámci plánování implementace projektů na krajské akční plánování (KAP, IKAP, KAP II) probíhala jednání k zahrnutí EVVO.

1.13.3 Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Jednou ze zásad, na nichž je založeno vzdělávání, je rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu nebo jiného postavení občana. Vzdělávání přitom pomáhá vyrovnávat se se vzrůstající národnostní a etnickou rozdílností doprovázenou někdy výrazně jinými kulturními zvyky.

V KHK nepůsobí žádné školy zajišťující pro příslušníky národnostních menšin vzdělávání v jazyce národnostní menšiny.

Tabulka 64: Počty dětí, žáků a studentů s nejčastějším cizím státním občanstvím

	Školní rok 2018/2019				Školní rok 2019/2020			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
MŠ	288	82	111	26	342	108	121	23
ZŠ	688	247	123	117	815	323	145	114
SŠ	282	141	36	45	269	129	40	36
VOŠ	8	2	0	1	8	2	0	0
Celkem	1 266	472	270	189	1 434	562	306	173

Poznámka: Údaje k 30. 9. 2018, 30. 9. 2019

Zdroj: MŠMT

Z výše uvedené tabulky za školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vyplývá:

- ve školním roce 2019/2020 bylo ve školách v Královéhradeckém kraji vzděláváno 1 434 dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím, přičemž tři nejčastěji zastoupená občanství – ukrajinské, vietnamské a slovenské – tvořila 72,6 % z celkového počtu vzdělávaných cizinců,
- oproti školnímu roku 2018/2019 vzrostl počet dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím o 13,3 %, podíl tří nejčastěji zastoupených občanství však klesl o 0,9 procentního bodu.

OŠ KÚ KHK pro školní rok 2019/2020 určil za účelem zajištění bezplatné jazykové přípravy k začlenění žáků, kteří jsou dětmi osoby s cizí státní příslušností, do základního vzdělávání na území kraje celkem

10 základních škol, jejichž seznam byl zpřístupněn na webových stránkách kraje a na základě předložené ekonomické rozvahy potřeby finančních prostředků tyto školy podporoval:

- Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Jiráskovo nám. 1166
- Základní škola, Chlumeck nad Cidlinou, okres Hradec Králové
- Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109, příspěvková organizace
- Základní škola T. G. Masaryka Náchod, Bartoňova 1005
- Základní škola Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596
- Základní škola Rychnov nad Kněžnou, Masarykova 563
- Základní škola Gutha-Jarkovského Kostelec nad Orlicí
- Základní škola Schulzovy sady, Dvůr Králové nad Labem, Školní 1235
- Základní škola, Trutnov, Komenského 399
- Základní škola, Trutnov 2, Mládežnická 536
- Základní škola, Vrchlabí, Školní 1336

V individuálních případech, např. základních škol se zhoršenou dopravní obslužností, OŠ KÚ KHK podporoval i jiné základní školy.

1.14 Účast škol v mezinárodních programech

Jak vyplývá z výročních zpráv jednotlivých příspěvkových organizací v oblasti školství a sledování jejich činnosti zřizovateli, většina středních a vyšších odborných škol je dlouhodobě zapojena do jednoho nebo více národních či mezinárodních projektů. Díky mezinárodním projektům školy vysílají své žáky, studenty a pedagogické pracovníky na smysluplné a dobře programově naplněné zahraniční stáže či vzájemné výměnné pobyty. Za tímto účelem vznikla mnohá partnerství škol nejen se sousedními zeměmi, ale i dalšími, ve většině případů evropskými státy (např. Polsko, Německo, Nizozemí, Itálie, Belgie, ale i Gruzie, Nepál). Jedná se převážně o projekty v rámci programu Erasmus+. Ty umožňují navázat gymnáziím a středním odborným školám mezinárodní spolupráci a významně tak zkvalitnit jazykovou i profesní, tzn. odbornou přípravu žáků a studentů.

Obdobně jako u jiných činností škol a školských zařízení i u mezinárodní spolupráce negativně zasáhla do probíhajících projektů pandemie Covid-19. Proto byly uskutečněny jen některé výměnné pobyty studentů. Většina aktivit byla přesunuta na pozdější období.

Na zlepšování podmínek vzdělávání nadaných a talentovaných žáků byl zaměřen rozvojový program Excellence středních škol, v němž byla nejvýrazněji zastoupena a finančně podpořena gymnázia. Finanční prostředky z tohoto projektu byly určeny na odměny pedagogů, kteří se na odborné přípravě nadaných a talentovaných žáků podíleli.

V rámci realizace Implementace krajského akčního plánu v Královéhradeckém kraji dosáhly některé školy na finanční prostředky, které byly použity např. k rekonstrukci odborných učeben, vybavení tříd apod.

1.15 Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji

Cílem projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji je zlepšení řízení škol, rozvoj hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. KAP mimo jiné umožní plánovat, koordinovat a sledovat tematické intervence v Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a v Integrovaném regionálním operačním programu ve shodě s dlouhodobými potřebami a prioritami kraje a škol v území.

Projekt je realizován v období od 1. 2. 2016 do 31. 1. 2022 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, prioritní osa 3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.

Ve školním roce 2019/2020 probíhaly aktivity projektu zaměřené na zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků působících především na středních a vyšších odborných školách v Královéhradeckém kraji. Byly konány workshopy, semináře, přednášky či tematická setkávání na různá témata dle zájmu cílových skupin a zaměření jednotlivých platforem. Z důvodu epidemiologické situace v roce 2020 byla některá setkání realizována online formou.

Dokument Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji II (KAP KHK II) byl dokončen a schválen v souladu s harmonogramem projektu KAP. Odborní konzultanti na setkáních minitymů spolupracovali na návrhové části a prioritizaci. Připomínkovali všechny části dokumentu KAP KHK II, které byly dále představeny na setkání všech minitymů. Následně byl dokument KAP KHK II opatřen schvalovací doložkou Odborného garanta. 7. 11. 2019 byl dokument KAP KHK II projednán na Pracovní skupině Vzdělávání a doporučen ke schválení Regionální stálou konferencí KHK. 6. 12. 2019 proběhlo schválení per rollam RSK KHK a následně byl dokument KAP KHK II schválen Pracovní skupinou MŠMT pro schvalování KAP dne 12. 3. 2020.

Dle odborného zaměření škol a pedagogů probíhaly workshopy a výměna dobré praxe mezi učiteli například stavebních oborů nebo cyklus biologických setkání, dále se uskutečnil čtyřicetihodinový kurz Formativní hodnocení, zaměřený na metody práce pedagoga ve výuce. Proběhly také například konference na téma inovací ve výuce nebo využívání digitálních technologií.

KAP také pokračuje ve spolupráci s MAPy v území, ve sledovaném období se zapojil do realizace některých společných aktivit, např. konference Co to znamená (se) učit spolu? nebo festival Cesta ke škole 21. století.

V návaznosti na připravované programové období 2021–2027 probíhá sběr projektových záměrů, jejichž seznamy budou přílohou Regionálního akčního plánu. Tyto projekty budou moci následně být podány do výzev IROP chystaných v roce 2021.

Celkem budou vytvořeny tři seznamy projektových záměrů: pro střední školy a vyšší odborné školy, pro speciální školy a pro neformální vzdělávání a celoživotní učení.

Mimo projekt KAP dále probíhají aktivity související s weby skolysobe.cz a darujmedoskol.cz a administrace dotačního programu Rozvoj podmínek ve vzdělávání s účely Inovace ve vzdělávání a Digitalizace vzdělávání a dotačního programu na podporu etické výchovy a vzdělávání ve školách.

Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I

Projekt Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008508 (dále také jen „I-KAP KHK I“) realizuje aktivity naplánované v dokumentu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I.

Cílem projektu je napomoci zlepšení řízení škol, zvýšení kvality procesu vzdělávání a odborně-vzdělanostní úrovně pedagogických pracovníků.

Projekt I-KAP KHK I je zaměřen na 4 klíčové aktivity – Podpora kariérového poradenství, Podpora společného vzdělávání, Podpora polytechnického vzdělávání a Podpora čtenářské a matematické gramotnosti žáků 2. stupně základních škol se slabšími výsledky, kteří se nepřipravují k přijímacímu řízení na střední školy, a žáků středních škol v oborech středního vzdělání s výučním listem.

Projekt je realizován v období 1. 1. 2018 – 31. 12. 2020 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, prioritní osa 3.

Výše celkového rozpočtu projektu I-KAP KHK I je 94 188 207,20 Kč. Královéhradecký kraj je příjemcem projektu a má 19 partnerů - Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje, Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Královéhradeckého kraje, Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje a 16 středních a vyšších odborných škol (15 zřizovaných Krajem, 1 soukromá).

Školní rok 2019/2020 zahrnoval realizaci aktivit příjemce i všech partnerů projektu I-KAP KHK I a také přípravu na následný projekt IKAP II.

V období září 2019 až srpen 2020 bylo v rámci projektu I-KAP KHK I celkem zrealizováno 504 vzdělávacích aktivit. I přes nepříznivou situaci v druhém pololetí školního roku 2019/2020 způsobenou nouzovým stavem a pandemií Covid-19 uspořádal příjemce 47 akcí zaměřených na vzdělávání pedagogických pracovníků v etické výchově. Partneři projektu zrealizovali celkem 25 akcí na podporu čtenářské a matematické gramotnosti, 20 akcí pro kariérové a výchovné poradce, 6 akcí podporujících společné vzdělávání a 406 aktivit na podporu polytechnického a odborného vzdělávání (např. kroužky, exkurze, workshopy a projektové dny pro děti MŠ a žáky ZŠ a SŠ, semináře pro pedagogické semináře).

Z důvodu uzavření škol a nemožnosti prezenční výuky byly některé akce realizovány distanční formou. Na nastalou situaci, kdy některé z naplánovaných aktivit v projektu nemohly být zrealizovány, reagoval Královéhradecký kraj jako příjemce projektu žádostí o změnu projektového záměru i rozpočtu projektu. I přes prvotní komplikace byla změna řídicím orgánem schválena. Díky této změně mohly být nedočerpané finanční prostředky efektivně využity a byla vypsána veřejná zakázka na nákup 200 notebooků, které měly být rozděleny mezi 8 partnerských škol, které se potýkaly s nedostatkem techniky potřebné na online výuku pro své pedagogy a žáky. Zbývající finanční prostředky zároveň umožnily vypsání veřejnou zakázku na nákup 40 brýlí pro virtuální realitu.

V tomto školním roce byla v rámci realizace projektu I-KAP vytvořena a dokončena Školská inkluzivní koncepce Královéhradeckého kraje. Schválena byla vedením projektu APIV2 9. června 2020 v Praze. V dalším období bude dále rozvíjena a aktualizována podle potřeb kraje.

Konec fyzické realizace projektu nastal 31. prosince 2020. Ve školním roce 2020/2021 bude dořešen nákup notebooků a brýlí pro virtuální realitu a budou ukončeny všechny aktivity příjemce i partnerů projektu. Závěrečná zpráva o realizaci projektu bude odevzdána do konce února 2021.

Od začátku roku 2020 byl připravován projekt IKAP II. Požadavky a potřeby škol v Královéhradeckém kraji byly zjišťovány pomocí dotazníku, na jehož základě byly plánovány aktivity, které bude Královéhradecký kraj v projektu realizovat. Rovněž byly sbírány projektové záměry škol, které projevily zájem stát se partnerem projektu IKAP II. Odevzdání žádosti o podporu bylo naplánováno na podzim 2020.

2. Ekonomika a péče o majetek

V přenesené působnosti kraje v roce 2020 odbor školství KÚ KHK rozepisoval a přiděloval finanční prostředky právníkům osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které jsou zřízeny KHK, obcemi v působnosti KHK nebo soukromými subjekty. Tato kompetence byla ve většině případů vymezena v ustanoveních § 160-163 školského zákona. V oblasti financování školství došlo k realizaci reformy, která **změnila základní principy kalkulace rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání u škol** a vedla k omezení počtu realizovaných rozvojových programů.

Přímé výdaje na vzdělávání představují převážnou část objemu dotací. Jsou určeny na mzdové prostředky, na náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a dále na výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a činnosti, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. Objem této neinvestiční dotace poskytnutý školám v roce 2020 činil 8 094 793,197 tis. Kč, z toho 5 834 293,750 tis. Kč na mzdy (v roce 2019 to bylo 6 796 592,396 tis. Kč, z toho 4 933 984,986 tis. Kč, v roce 2018 NIV celkem 5 905 283,786 tis. Kč z toho 4 280 406,482 tis. Kč na mzdy). Z údajů vyplývá, že rozpočty této dotace pro školství byly v posledních letech výrazně navýšovány.

Přímé výdaje na vzdělávání pro krajské a obecní školství byly v roce 2020 kraji přiděleny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na základě kritérií vymezených v § 161, 161a, 161b, 161c školského zákona. Prostřednictvím nově koncipovaných republikových normativů podle počtu dětí, žáků a studentů jsou poskytovány prostředky již jen na činnost školských zařízení. Školám byly prostředky odborem školství KÚ KHK rozepisovány na základě objemů stanovených MŠMT, popř. korigovaných postupem odpovídajícím nové metodě, u školských zařízení prostřednictvím krajských finančních normativů. V průběhu roku byly prováděny individuální úpravy, zejména rozpisy prostředků uvolňovaných z rezervy OŠ KÚ KHK na zabezpečení podpůrných opatření ve vzdělávání ve školách a školských zařízeních, změny v organizaci vzdělávání ve školách od září a na mimořádné výdaje související s opatřeními vlády proti šíření Covid-19 (v tomto případě potřeba mimořádně narostla u dětských domovů).

Ve finančním zabezpečení krajských a obecních škol a školských zařízení v roce 2020 došlo ve srovnání s předchozími roky k dalšímu výraznému zlepšení.

Celkový počet zaměstnanců financovaných ze státních dotací byl ze strany MŠMT stanoven prostřednictvím dílčích ukazatelů. Konečný limit pro rok 2020 činil 13 541,28 průměrných přepočtených zaměstnanců z dotace na přímé NIV, k tomu byly navíc další úvazky zaměstnanců kryty z dotací rozvojových programů MŠMT. Skutečný počet zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF byl 13 135,1938, z toho 186,1913 bylo hrazeno z ESF. Limit zaměstnanců byl dodržen. Limit pro rok 2019 byl nižší, a to: 12 481,331 zaměstnanců.

Rozvojovými programy MŠMT byly řešeny specifické tituly. Mezi finančně nejvýznamnější v roce 2020 patřily tyto rozvojové programy:

- Podpora financování přímé pedagogické činnosti učitelů do nároku PHmax v mateřských, základních, středních školách a konzervatořích", Modul A a Modul B, Modul C: dotace NIV celkem 9 852,789 tis. Kč,

- Mimořádné odměny zaměstnanců dětských domovů a dětských domovů se školou za práci po dobu nouzového stavu vyhlášeného v souvislosti s onemocněním Covid-19: dotace NIV celkem 6 685,539 tis. Kč,
- Podpora vzdělávání cizinců ve školách – 1 763,1 tis. Kč,
- Podpora výuky plavání v základních školách v roce 2020 – bylo poskytnuto základním školám celkem 1 981,205 tis. Kč.

První uvedený program souvisí s kroky, kterými MŠMT podpořilo náběh reformy financování (navýšení úvazků učitelů spojených s navyšováním dělení hodin ve výuce na ZŠ a SŠ, prodloužení délky provozu v MŠ).

Vyčíslené údaje představují přidělený objem dotací po odpočtu realizovaných vratek nečerpaných dotací zaslaných zpět MŠMT v průběhu roce 2020.

Přehled oblastí podpořených rozvojovými programy a příslušných finančních objemů v roce 2020 je uveden v tabulkách Přílohy 1. (tabulka č. 1.a, 1.b).

V samostatné působnosti kraje odvětví školství KHK (kap. 14) zajišťovalo zejména financování provozních výdajů školských subjektů zřízených KHK. Financování reprodukce majetku kraje svěřeného těmto organizacím je v kompetenci investičního odboru (kap. 21 - investice a evropské projekty a kap. 50 - Fond rozvoje a reprodukce).

Běžné výdaje z rozpočtu kraje na podporu práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy, soutěže byly v průběhu roku 2020 hrazeny ze samostatné rozpočtové kapitoly 09 – volnočasové aktivity. Jejich finanční objem z rozpočtu kraje představoval částku 15 803,25 tis. Kč v ostatních běžných výdajích. K tomu 2 996,0 tis. Kč činila dotace ze státního rozpočtu na soutěže a na podporu mládeže na krajské úrovni (většina těchto prostředků zůstala nečerpaná a byla vrácena zpět MŠMT – výsledný čerpaný objem na soutěže pak činí 704,409 tis. Kč).

Rekapitulace celkového rozpočtu odvětví školství k 31. 12. 2020, včetně krajských prostředků a dotací obdržенých v roce 2020 pro školy a školská zařízení od státu, je obsažena v Příloze 1 (tabulka 1.a). Údaje označené zkratkou SR představují dotace ze státního rozpočtu. Pro srovnání jsou v tab. č. 1.a přílohy ekonomické části vyčísleny i objemy roku 2019 a 2018. V tabulkách s rekapitulací rozpočtu školství jsou odečteny vratky nečerpaných dotací, vrácených v průběhu roku na účet MŠMT.

V tabulkách č. 1.b, 1.c a 1.d jsou blíže zachyceny prostředky poskytnuté z MŠMT ze státního rozpočtu v členění dle zřizovatele škol a školských zařízení.

V příloze 2 přikládáme celkový přehled **rozpočtovaných přímých výdajů** na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Výdaje jsou rozlišeny dle zřizovatele na krajské a obecní subjekty (soukromé školy jsou financovány odlišně).

Přílohy 3 – 5 jsou zaměřeny na skutečné čerpání mzdových prostředků, počty zaměstnanců a úroveň jejich odměňování. Mzdy a související zákonné odvody tvoří převážnou část výdajů odvětví školství. Ke zpracování jednotlivých přehledů byly použity sumáře z výkazů P1-04 jednotlivých organizací za 1. - 4. čtvrtletí příslušného kalendářního roku (oddíl V. výkazu). Do tabulek jsou zahrnuty pouze údaje o školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi.

Tabulkové přehledy obsažené v přílohách ekonomické části výroční zprávy jsou společné pro jednotlivé následující oddíly textu, obsahující komentář ke školám a školským zařízením v členění dle jednotlivých zřizovatelů.

2.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřízené krajem

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

V krajském školství došlo k výrazné stabilizaci finančních zdrojů. Rozpis rozpočtu pro rok 2020, provedený z úrovně MŠMT s využitím nové metodiky, pokryl všechny potřebné mzdové výdaje pedagogů škol a profinancoval výrazné navýšení nenárokových složek. V několika případech škol s rozsáhlými školními areály nebyly plně vykryty úvazky nepedagogů. Ke zhoršení oproti dřívějším normativním rozpisům však nedošlo.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2020 činila 2 446 504,049 tis. Kč, tj. o 394 970,759 tis. Kč více než v roce 2019. Z toho 15 573,81 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve vzdělávání (podpůrná opatření dříve financovaná ve speciálních MŠ, ZŠ a praktických školách byla v roce 2020 financována v jiném režimu).

V roce 2019 činila 2 051 533,289 tis. Kč, z toho na podpůrná opatření ve výuce 73 493 tis. Kč. V roce 2018 činila 1 816 536,044 tis. Kč, z toho 45 774 tis. Kč na podpůrná opatření.

Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1.b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2.

V roce 2020 byly prostřednictvím dotace na přímé NIV z MŠMT poskytnuty účelové prostředky na pořízení technického vybavení potřebného k realizaci distanční online výuky. V případě krajských škol šlo o 4 286,764 tis. Kč pro základní školy a 1 982,4 tis. Kč pro nižší ročníky víceletých gymnázií.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státní dotace (zejména na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že oproti roku 2019 došlo ke zvýšení o 67,0135 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. o 1,81 %). Důvodem je především další zvýšení úvazků pedagogických pracovníků spojené s nárůstem finančně zabezpečených hodin ve výuce, podpořené z dotace na přímé NIV i finančními prostředky z rozvoj. programu MŠMT.

Tabulka 65: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK v letech 2018-2020

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2020	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2019	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2018	Meziroč. změna počtu zaměst. 2020-2019
Celkem	3 762,2186	3 695,2051	3 670,8146	67,0135
- ze stát. rozp.	3 677,9082	3 599,8326	3 570,0259	78,0756

Zdroj: sumáře výkazů Škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu), stav k 2. 2. 2021

Změny úvazků od září 2020 se promítly v přepočtu na celý rok z jedné třetiny své velikosti.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2020 jsou uvedeny v Přílohách č. 3 - 5.

Provozní výdaje a další ukazatele z rozpočtu kraje

Celkové neinvestiční příspěvky, poskytnuté z rozpočtu KHK subjektům vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je KHK, činily v roce 2020 částku 420 046,16 tis. Kč (na provoz, mimořádné účelové příspěvky), z toho příspěvky na provozní výdaje a odpisy z kapitoly školství 410 946,46 tis. Kč (v roce 2019 z kap. školství 395 526,18 tis. Kč, v roce 2018 z kap. školství 377 621,48 tis. Kč a v roce 2017: 375 622,77 tis. Kč).

K tomuto byly navíc poskytnuty finanční prostředky z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje na opravy a údržbu (dále také jen „FRR“) a na kofinancování a předfinancování projektů.

V roce 2020 byl celkový objem neinvestičních příspěvků pro příspěvkové organizace školství z rozpočtu kraje ve srovnání s rokem 2019 vyšší o 16 378,76 tis. Kč (v roce 2019 objem včetně prostředků z jiných rozpočtových kapitol, bez FRR činil 403 667,40 tis. Kč). Samotné příspěvky na provoz kryté z rozpočtu odvětví školství byly v roce 2020 vyšší o 15 420,28 tis. Kč než v roce 2019. Zásadní podíl na tom měly prostředky poskytované na řešení specifických požadavků škol.

V průběhu roku 2020 byly řadě organizací z rozpočtu kraje poskytnuty finanční prostředky určené k řešení specifických požadavků. Za nejvýznamnější považujeme následující aktivity:

- podpora polytechnického a digitálního vzdělání ve středních a základních školách zřízených krajem (příspěvek neinvestiční, popř. i investiční) – uvolněno 4 500,0 tis. Kč,
- posílení odměňování učitelů odborných předmětů a praktického vyučování v oborech skupin oborů 21, 23 a 26 (strojírenství, elektrotechnika, geotechnika) u středních škol KHK. V roce 2020 bylo finančně pokryto 13 400 tis. Kč,
- nákup notebooků pro střední školy a dětské domovy ve výši 10 139,65 tis. Kč.

Nebyly zohledněny, popř. jen částečně požadavky školství na financování těchto aktivit:

- obnova vybavení ubytovacích kapacit a doplnění nastavitelného nábytku ve školách ve výši 9 000 tis. Kč,
- obnovu výpočetní techniky ve školách, s výjimkou výše uvedených nákupů notebooků, nebylo možno s ohledem na finanční možnosti kraje v roce 2020 dofinancovat nad rámec běžného rozpočtu.

Ostatní rozpočtované běžné výdaje školství představovaly objem 7 150,85 tis. Kč, z toho částka 387,79 tis. Kč byla zaplacená krajem na nájemné. Částku 4 717,23 tis. Kč představovaly vratky dotací škol z minulých let na MŠMT promítnuté do rozpočtu.

Organizacím byl stanoven odvod z fondu investic v celkové výši 47 306,86 tis. Kč (standardně při rozpisu rozpočtu pro rok 2020 byly odvody napočteny ve výši 80 % odpisů).

V oblasti běžných provozních výdajů se školské subjekty potýkaly s dopady opatření vlády proti šíření Covid-19. Opakované dlouhodobé uzavření škol, omezení nebo úplné přerušení činnosti školních jídelen a ubytovacích zařízení mělo značný negativní dopad na výnosy z jejich hospodářských aktivit v doplňkové, ale i v hlavní činnosti. Z přidělených prostředků bylo nezbytné zabezpečit mimořádná hygienická opatření.

Investiční a neinvestiční výdaje v oblasti péče o majetek kraje

Akce v oblasti péče o nemovitý majetek kraje, svěřený školám a školským zařízením, byly finančně řešeny zejména z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje.

Celkový finanční objem, rozpočtovaný pro odvětví školství ve Fondu rozvoje a reprodukce KHK v závěru roku 2020, představoval částku 219 134,05 tis. Kč – ve srovnání s předchozími roky je to více (objem 171 754,02 tis. Kč v roce 2019, 138 700,77 tis. Kč v roce 2018, 136 051,44 tis. Kč v roce 2017). Z tohoto objemu bylo schváleno 126 989,36 tis. Kč na investiční transfery příspěvkovým organizacím, 23 802,26 tis. Kč na neinvestiční transfery PO. Částka 7 353,55 tis. Kč byla ve FRR vyčleněna na běžné výdaje, 60 988,88 tis. Kč na kapitálové výdaje kraje pro školství (objem akcí, kde kraj byl investorem). Rok 2020 lze tak z pohledu výše prostředků ve FRR hodnotit jako nejpříznivější za předchozí roky. Souběžně se však negativně uplatňuje nárůst cen stavebních prací.

Velmi klíčové byly v roce 2020 vynakládané prostředky na akce spolufinancované z evropských fondů, zejm. z OP Životní prostředí. K tomuto bylo v rozpočtu kap. 21 - investice a evropské projekty po všech změnách rozpočtu kraje na kofinancování a předfinancování vyčleněno 211 818,96 tis. Kč na investice a 6 008,68 tis. Kč na neinvestice (v roce 2019: 247 203,71 tis. Kč na investice a 8 569,20 tis. Kč na neinvestice, 450 663,15 tis. Kč na investice a 16 399,89 tis. Kč na neinvestice v roce 2018, 70 565,79 tis. Kč na investice a 346,73 tis. Kč na neinvestice v roce 2017). Větší část těchto prostředků, která byla vynaložena na předfinancování projektů, se postupně vrací do rozpočtu kraje po obdržení dotací z fondů.

Přehled realizovaných projektů je v tabulkové příloze č. 1.e.

Částka 3 157,03 tis Kč byla na investice do PO vynaložena přímo z rozpočtu školství.

I přes vynaložené prostředky potřeba péče o majetek kraje a z toho vyplývající požadavky školských subjektů výrazně převyšují možnosti rozpočtu kraje.

Výdaje na rozvojové programy u krajských subjektů

Krajské školy a školská zařízení se v roce 2020 zapojily do rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. b). Z rozvojových a dotačních programů MŠMT byly financovány všechny zde vyčíslené dotační tituly mimo ÚZ 33353.

Na mimořádné účelové příspěvky na drobné projekty krajských škol pro vzdělávání, prevenci, oblast volnočasových aktivit a sportu, etickou a environmentální výchovu byla z rozpočtu kraje poskytnuta částka 5 372,7 tis. Kč. Na regionální soutěže pak bylo vydáno 673,55 tis. Kč.

Na financování podpory středního vzdělání s výučním listem zejména v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v roce 2020 z prostředků kraje dle vyúčtování krajských škol vynaloženo 6 457,2 tis. Kč (5 960,0 tis. Kč v roce 2019, 5 845,06 tis. Kč v roce 2018, 5 803,95 tis. Kč v roce 2017). Byla vyplácena stipendia i studentům oboru Diplomovaná všeobecná sestra a Diplomovaná dětská sestra na VOŠ: vyplaceno celkem 893,5 tis. Kč (v roce 2019 šlo o 739,0 tis. Kč.)

Podporu školy obdržely formou účelového příspěvku na provoz pro období leden – červen 2020 a září – prosinec 2020.

2.2 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi

Přímé výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

I v případě financování škol a školských zařízení zřízených obcemi se v roce 2020 projeví pozitivní změny spojené s reformou financování, došlo k navýšení nenárokových složek.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2020 činila 5 648 289,148 tis. Kč (o 903 230,041 tis. Kč více než v roce 2019). Z toho 382 808,71 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve vzdělávání.

V roce 2019 činila 4 745 059,107 tis. Kč, z toho 335 042,8 tis. Kč bylo rozepsáno na podpůrná opatření ve vzdělávání. V roce 2018 činila 4 088 747,742 tis. Kč, z toho 241 145,7 tis. Kč na podpůrná opatření s normovanou finanční náročností.

Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1. b) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2.

V roce 2020 byly prostřednictvím dotace na přímé NIV z MŠMT poskytnuty účelové prostředky na pořízení technického vybavení potřebného k realizaci distanční online výuky. V případě obecních škol šlo o 64 590,068 tis. Kč pro základní školy a 141,6 tis. Kč pro nižší ročníky víceletých gymnázií.

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu (včetně dotace na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vč. ESF ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že proti roku 2019 došlo ke zvýšení o 347,0267 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. nárůst o 3,73 %).

Tabulka 66: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v letech 2018-2020

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2020	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2019	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2018	Meziroč. změna počtu zaměst. 2020-2019
celkem	9 642,9760	9 295,9493	8 975,5860	347,03
- ze stát. rozp.	9 457,2856	9 070,4271	8 719,1155	386,86

Zdroj: sumáře výkazů Škol P1-04 oddíl I (organizace odměňující formou platu), stav k 2. 2. 2021

Změny souvisí zejména s pokračujícím nárůstem úvazků učitelů spojených s dělením hodin ve výuce, prodloužením délky provozu ve družinách a s množstvím realizovaných podpůrných opatření ve vzdělávání personálního charakteru. Dále pak byl nárůst úvazků učitelů od září podpořen finančními prostředky z dotace na přímé NIV a z rozvoj. programů MŠMT.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení jsou uvedeny v Přílohách 3 - 5.

Výdaje na rozvojové programy a granty u subjektů zřízených obcemi

Tituly a prostředky přidělené ze státní dotace od MŠMT v roce 2020 školám a školským zařízením, zřízeným obcemi, jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1. b). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny zde uvedené dotační tituly mimo ÚZ 33353. Prostředky na projekty z OP VK,

dotace na preventivní programy, na podporu informačních center pro mládež jsou průtokovou dotací, z tohoto důvodu se u obecních škol do rozpočtu kraje nezahrnují (bilance v tab. 1a zachycuje jen údaje rozpočtované krajem).

Objem dotace převedený v roce 2020 na realizaci projektů z OP VVV obecních škol činí 85 717,662 tis. Kč. Vzhledem k charakteru dotace však není zahrnut v rozpočtu kraje.

Z grantových programů na vzdělávání a prevenci z rozpočtu KHK bylo školám zřízeným obcemi přiděleno 2 955,5 tis. Kč, z prostředků pro volnočasové aktivity a sport 261,5 tis. Kč.

2.3 Výdaje na soukromé školy a školská zařízení

Převážnou část prostředků, poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu kraje soukromým školám a školským zařízením, tvoří dotace dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších právních předpisů (ÚZ 33155). Z dotace MŠMT byla soukromým školám krajem poskytnuta částka 391 804,18 tis. Kč (334 851,26 tis. Kč v roce 2019, 290 616,47 tis. Kč v roce 2018, 255 651,218 tis. Kč v roce 2017). Objem rozpočtu dotace soukromých škol se zvýšil zejména z důvodu nárůstu výše finančních normativů a počtu financovaných subjektů.

Soukromé školy a školská zařízení se v roce 2020 též zapojily do některých rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy z dotací ze státního rozpočtu od MŠMT jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1.b).

Z grantových programů na vzdělávání a prevenci z rozpočtu kraje bylo přiděleno 500,0 tis. Kč, z prostředků na volnočasové aktivity a sport 84,0 tis. Kč.

2.4 Struktura rozpočtu dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Rozdělení dotace na přímé výdaje na vzdělávání mezi školy a školská zařízení v členění dle jednotlivých typů a zřizovatelů v letech 2018–2020 je uvedeno v Příloze 2.

Tabulka zachycuje podíl jednotlivých typů škol a školských zařízení na celkovém objemu NIV celkem i meziroční vývoj.

Rekapitulace tabulkových příloh ekonomické části

Příloha č. 1

Rozpočet odvětví školství a navazujících kapitol rozpočtu Královéhradeckého kraje pro roky 2018 - 2020 (tabulka č. 1.a)

Rozdělení dotací poskytnutých kraji z MŠMT v roce 2020, 2019, 2018 dle zřizovatelů škol a školských zařízení (tabulky č. 1.b – 1.d)

1.e Přehled projektů realizovaných v roce 2020 spolufinancovaných z evropských fondů

Příloha č. 2

Rozdělení objemu neinvestiční dotace na přímé výdaje na vzdělávání dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2020, 2019, 2018 (tabulka č. 2)

Příloha č. 3:

„Počty zaměstnanců a mzdové prostředky za školy a školská zařízení zřizované krajem a obcemi celkem v roce 2020“ (tabulky č. 3.a – 3.c)

V tabulkách jsou uvedeny příslušné počty zaměstnanců a vyplacené mzdové prostředky v členění dle typu školy nebo školského zařízení. Jde o údaje o celkovém počtu zaměstnanců a vyplacených mzdách, bez ohledu na způsob odměňování a zdroje financování.

Průměrné platy zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi v roce 2020 (tabulka 3.d).

Jde o celkové platy propočtené bez ohledu na způsob odměňování a zdroj financování. Opět je zachováno členění na jednotlivé typy škol a zařízení.

Příloha č. 4 a 5:

V těchto přílohách jsou uvedeny srovnatelné údaje za roky 2019 a 2018.

3. Závěry výroční zprávy

V oblasti předškolního vzdělávání byla ve školním roce 2019/2020 největší změnou provedená reforma financování regionálního školství. Změna financování regionálního školství umožnila postupné snižování počtu dětí ve třídě, které povede ke zkvalitnění předškolního vzdělávání, k individualizovanému vzdělávacímu přístupu, a tím i ke snížení počtu odkladů povinné školní docházky. Již ve školním roce 2019/2020 pozorujeme nárůst úvazků pedagogických zaměstnanců v mateřských školách, plně se projeví tento trend až v následujícím školním roce, protože reforma financování platí až od 1. 1. 2020.

Ve školním roce 2019/2020 poprvé od roku 2014/2015 neklesl celkový počet dětí v mateřských školách. Do mateřských škol nastoupilo 5 796 dětí, celkem nebylo vyhověno 773 žádostem o přijetí k předškolnímu vzdělávání. Výsledný počet nepřijatých dětí je ve skutečnosti ještě o něco nižší, protože rodiče své děti přihlašují do více mateřských škol.

V uplynulém období nedošlo k žádné změně počtu zřízených mateřských škol v Královéhradeckém kraji, v rejstříku škol a školských zařízení bylo zapsáno celkem 318 mateřských škol. V některých případech se měnila pouze zapsaná kapacita mateřských škol, ve výsledku se kapacita zvýšila o 40 míst. Stalo se tak v souladu s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020-2024.

Oblast základního vzdělávání byla v souladu s dlouhodobým záměrem strategie vzdělávací politiky KHK zaměřena na zkvalitnění základního vzdělávání s důrazem na získávání klíčových kompetencí a gramotností žáků. KHK je připraven v případě potřeby poskytovat metodickou pomoc obcím, které uvažovaly o změně organizace školy, sloučení či zrušení školy z důvodů nízkého počtu žáků. S podporou vytváření podmínek pro zajištění rovných příležitostí ve vzdělávání souvisí i podpora škol k zajištění efektivního a intenzivnějšího vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem.

V oblasti středního vzdělávání se meziročně snížil počet středních škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení o 3, které ale nevzdělávaly žádné žáky. Celkové počty žáků se ustálily na dlouhodobém minimu, počty nově přijatých žáků do 1. ročníků se s příchodem početnějších ročníků ze ZŠ mírně zvýšily. V oblasti přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou se v 1. kole konala v mimořádném termínu jednotná zkouška. Minimální bodová hranice nutná pro přijetí nebyla centrálně stanovena. V části druhého pololetí, z důvodu zákazu osobní přítomnosti žáků ve školách, byla mnohde poprvé realizována distanční výuka. Ve školním roce 2019/2020 nebyly v rámci jarního zkušebního období 2020 ve společné části maturitní zkoušky konány dílčí zkoušky formou písemné práce, a to ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura a cizí jazyk. Pokračovalo vyplácení stipendií žákům vzdělávajícím se ve vybraných oborech středního vzdělání s výučním listem ve školách zřizovaných KHK.

V oblasti vyššího odborného vzdělávání se meziročně snížil počet vyšších odborných škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení o 1, která ale nevzdělávala žádné studenty. Oproti minulému školnímu roku opět poklesl počet studentů, a to především v denní formě vzdělávání. Celkový počet studentů VOŠ v KHK se tak dostal na nové historické minimum. Procentní úbytek studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku se dostal blízko hodnoty 35 %. Téměř dvě třetiny všech studentů se vzdělávaly v některém z oborů ze skupiny 53 – Zdravotnictví. Studenti v oborech vzdělání 53-41-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra a 53-41-N/5. Diplomovaná dětská sestra v krajských školách byli finančně podporováni Královéhradeckým krajem formou stipendií.

V oblasti vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve sledovaném období pokračoval proces podpory společného vzdělávání. Důraz byl kladen na efektivní využívání podpůrných

opatření a spolupráci škol se školskými poradenskými pracovišti. Celkový počet žáků se SVP stoupl na všech stupních škol, nejvíce na základních školách a to o 827 žáků. V mateřských školách byly nejčastěji integrované děti s vadami řeči. V základních a středních školách se jednalo o žáky se závažnými vývojovými poruchami učení. Ve speciálních školách, resp. třídách, se zastavil pokles počtu žáků.

Ve školním roce 2019/2020 se zvýšil počet dětí a žáků identifikovaných ŠPZ jako **nadaní** nebo mimořádně nadaní. Královéhradecký kraj nadále bude podporovat zejména dotačním programem tyto žáky v oblasti formálního i neformálního vzdělávání.

V oblasti základního uměleckého vzdělávání KHK podporoval obsahové zkvalitňování základního uměleckého vzdělávání s využitím prostředků EU a zachování stávající sítě základních uměleckých škol.

V oblasti jazykového vzdělávání došlo k dalšímu poklesu počtu žáků jazykových škol. Ve školním roce 2019/2020 žádný žák jazykové školy nevykonal státní jazykovou zkoušku. Kapacity škol jsou v této oblasti i nadále dostačující.

V oblasti zájmového vzdělávání je stávající síť SVČ dostatečná a není nutné ji navyšovat. V souladu se Strategií dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení v rámci DZ ČR 2015–2020 bylo ve školních družinách a školních klubech umožněno navyšování kapacit na základě demografického vývoje cílové skupiny a při dodržení maximálního možného meziročního navýšení kapacit ŠD o 2,6 %, maximálně o 1,2násobek nejvyššího růstu kapacit školních družin v letech 2015–2018. Nadále je třeba podporovat a motivovat talentovanou mládež pro aktivní účast v soutěžích a zabezpečit stabilní průběh okresních i krajských kol postupových soutěží vyhlášených MŠMT prostřednictvím ŠZ DVPP KHK.

Hlavní cíle a opatření **v oblasti tělovýchovy a sportu** stanovené DZ a Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji byly plněny a realizovány také v roce 2020. Pokračovala finanční podpora projektů a aktivit realizovaných v oblasti sportu, která byla v souladu s výše uvedenými dokumenty výrazně navýšena. Konečná podpora oblasti tělovýchovy a sportu formou krajských dotačních programů v roce 2020 dosáhla 24 932 000 Kč. Tato částka představovala meziroční navýšení proti roku 2019 o téměř 9,8 mil. korun a byla historicky nejvyšší od vzniku krajů v roce 2000. Orgány Královéhradeckého kraje schválily podpoření 391 projektů v 8 samostatných specificky zaměřených krajských dotačních programech vč. nového investičního programu na podporu investic do sportovních objektů a zařízení. K navýšení finanční podpory došlo také u sportovních akcí s trvalou záštitou rady kraje, kde došlo k navýšení o 450 000 Kč (na 2 mil. Kč). Podpora činnosti Všesportovního kolegia KHK a jednotlivých krajských článků sportovních asociací se také mírně navýšila a dosáhla částky 805 000 Kč. Z kapitoly 9 bylo, kromě krajských článků sportovních asociací, podpořeno 6 žádostí zaměřených zejména na reprezentaci kraje individuálními sportovci na významných sportovních akcích (ME, MS) částkou 355 000 Kč. Žádosti o individuální dotace z oblasti sportu byly podpořeny také v dalších kapitolách rozpočtu KHK. V roce 2020 pokračoval KHK také v realizaci vlastních významných projektů a aktivit. Obdobně jako v předešlých letech byla připravena a zajištěna účast výpravy KHK na Hrách IX. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2020 a byla zahájena příprava výpravy KHK na Hry X. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2021. Výpravu kraje podpořil KHK částkou dosahující téměř 2 mil. Kč. Byl připraven a částečně realizován V. ročník Oceňování dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v Královéhradeckém kraji a další aktivity. Několik plánovaných či připravených aktivit, zejména slavnostních setkání, nemohlo být z důvodu omezení v souvislosti s pandemií Covid-19 realizováno a jejich realizace byla odložena na rok 2021. V neposlední řadě probíhala v průběhu celého roku 2020 spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK, krajskými, okresními a celorepublikovými sportovními svazy, sportovními asociacemi a dalšími subjekty působícími v oblasti tělovýchovy a sportu. V průběhu května 2020 proběhlo dílčí vyhodnocení

Memoranda o spolupráci Královéhradeckého kraje a Všesportovního kolegia Královéhradeckého kraje, z. s. Odbor školství KÚ KHK zajišťoval zveřejňování informací a informování sportovního prostředí a široké veřejnosti o sportovních aktivitách v KHK i informací celorepublikové úrovně.

V oblasti volnočasových aktivit a spolupráce s NNO byly v roce 2020 cíle a opatření stanovené DZ KHK 2020–2024 a Záměrem rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji naplňovány zejména prostřednictvím finanční podpory projektů podpořených v rámci krajských dotačních programů. Dotační programy v tomto období pokrývaly celou škálu činností NNO i dalších organizací pracujících s dětmi a mládeží v jejich volném čase. Podpořena z krajského rozpočtu byla celoroční činnost těchto organizací, pořádání akcí pro děti a mládež, táborová činnost, mezinárodní spolupráce, vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků, ale i obnova a údržba materiálně-technického vybavení či rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení, které pro volnočasové aktivity dětí a mládeže organizace využívají. Kromě finanční podpory NNO v oblasti volnočasových aktivit spolupracuje dlouhodobě KHK s významnými partnery, kterými jsou zejména krajské články jednotlivých organizací a další subjekty s krajskou i celorepublikovou působností.

V oblasti poradenských služeb došlo v souvislosti se zavedením společného vzdělávání dětí, žáků a studentů se SVP k velkému nárůstu práce a administrativy. Postupně se daří i díky zvyšování počtu pracovníků jednotlivých ŠPZ tyto úkoly zvládat a zároveň rozšiřovat nabízené služby. Poradenské služby (PPP a SPC) v kraji zajišťovalo 7 právnických osob, z toho 5 zřízených krajem, 1x MŠMT a 1x privátní sektor. Změny pokračovaly především v SPC Jičín a Rychnov nad Kněžnou, kde se nabídka rozšířila o poskytování poradenských služeb pro mentálně postižené a poruchy autistického spektra. Zároveň došlo k dokončení převodu klientů z těchto lokalit, kteří byli doposud nuceni jezdit do SPC Trutnov, Hradec Králové a Náchod. Významně se tak zkrátila dojezdová vzdálenost pro klienty a také se zkrátily objednávací lhůty. Celkově se počty klientů školských poradenských zařízení v důsledku pandemie a uzavření škol snížily.

V oblasti školských účelových zařízení nedošlo k žádným významným meziročním změnám. U všech organizací i přes pandemické problémy zůstává zachován jejich rozsah nabízených služeb a poslání.

V oblasti stravování dětí, žáků a studentů ve školním roce 2019/2020 pokračoval a nadále bude pokračovat záměr zvyšovat kvalitu stravy ve školních jídelnách, motivovat strávnicky ke zdravému životnímu stylu, zvyšovat zájem o školní stravování a získávat stále nové strávnicky. Školní jídelny se snaží vycházet vstříc strávnickům se zdravotními problémy a potřebou dietního stravování. Dle svých možností odborně připravují konkrétní dietní pokrmy nebo na základě dohody se zákonnými zástupci dětí a žáků řeší stravování individuálně. V oblasti školního stravování i ve školním roce 2019/2020 pokračoval trend zapojit se do různých projektů, např. Zdravá školní jídelna, Obědy do škol, Obědy pro děti apod., které nejen zvyšují kvalitu a prestiž školních jídelen, ale také pomáhají zajistit dětem a žákům ze sociálně slabých rodin finanční prostředky na celodenní stravování v mateřských školách a obědy v základních školách.

Stále se měnící nároky, obsahy učiva, nové metody a principy vyžadují stále další vzdělávací akce. Při realizaci aktivit **v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** ŠZ DVPP KHK připravilo během školního roku řadu osvědčených vzdělávacích akcí, které se pro velký zájem účastníků každoročně opakují, i vzdělávací akce nové dle novelizované legislativy a požadavků pedagogických pracovníků i ostatních pracovníků škol a školských zařízení Královéhradeckého kraje. Do programové nabídky zařadilo ŠZ DVPP KHK i některé vzdělávací akce na základě podnětů jiných institucí, především ČŠI, zřizovatelů škol a školských zařízení a Krajské hygienické stanice KHK. Programová nabídka zahrnuje vzdělávání pro všechny typy škol a školských zařízení, zahrnuje mimo jiné také vzdělávání v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání.

Priority a úkoly státní politiky v oblasti vzdělávání zajišťuje Národní pedagogický institut České republiky, který je přímo řízenou organizací MŠMT. NPI ČR garantuje kvalitní, jednotnou a celoplošnou realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i pracovníků pracujících s mládeží v nestátních neziskových organizacích.

V oblasti multikulturní výchovy, vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin k zajištění povinné školní docházky pro žáky s jiným, než českým státním občanstvím odbor školství podporoval v kraji celkem 10 základních škol, které poskytují bezplatnou výuku českého jazyka, přičemž role KÚ KHK bude v rámci systému podpory této cílové skupiny, který je připravován MŠMT na další školní rok, dále posílena.

V oblasti primární prevence jsou průběžně naplňovány cíle stanovené především v Koncepti školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2019–2024. V dané oblasti byla školám poskytována jak metodická, tak finanční podpora. Aktivity škol a nestátních neziskových organizací v oblasti primární prevence rizikového chování byly podporovány z dotačního programu vyhlášeného MŠMT a dotačních programů a mimořádných účelových příspěvků poskytnutých Královéhradeckým krajem.

Ve školním roce 2019/2020 se školy z Královéhradeckého kraje opět zapojily do dobrovolného Systému výkaznictví preventivních aktivit ve školách. Školám, které nevyužívají online systém, bylo umožněno poskytnout obdobná data dotazníkem. Z výsledků získaných systémem výkaznictví a dotazníkem vyplývá, že je nezbytné na žáky nadále preventivně působit zejména v těchto oblastech: vztahy mezi žáky, užívání tabáku hlavně na 2. stupni ZŠ a SŠ, závažné přestupky proti školnímu řádu, záškoláctví, podezření na skryté záškoláctví, případy opakovaného záměrného psychického a fyzického ubližování, vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace, slovní či fyzické útoky na pracovníky školy, užívání alkoholu hlavně na 2. stupni ZŠ a SŠ, závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) a využívání elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování. I do oblasti prevence zasáhla ve školním roce 2019/2020 jarní vlna pandemie. Poskytovatelé primární prevence se v této době zaměřili na online poradenství, metodické vedení a vytváření materiálů pro žáky, rodiče a učitele.

V listopadu 2020 provedla Klinika adiktologie, 1. LF UK a VFN v Praze, ve spolupráci s Odbornou společností pro prevenci rizikového chování, z. s. (OSPRCH), Katedrou psychologie PEDF UK rychlé dotazníkové šetření s cílem zmapovat aktuální stav v oblasti všech hlavních typů rizikového chování a duševního zdraví u dětí během aktuální epidemiologické situace (2. vlna Covid-19). Celkově se dotazníkového šetření zúčastnilo 1778 škol, z toho 92 z Královéhradeckého kraje. Z přehledu hlavních výsledků s názvem „Zhodnocení stavu a potřeb v oblasti školské prevence rizikového chování během druhé vlny epidemie Covid-19“ vyplynulo, že ve školách by měl být v rámci distanční výuky vytvořen dostatečný prostor pro:

- provádění distanční prevence zejména u nejvíce problematických typů rizikového chování, tj. nelátkové závislosti (gaming a sociální sítě) a online pornografie, ve kterých nebyly realizovány prakticky žádné intervence; dále v oblasti duševního zdraví, kyberšikany a kyberbezpečnosti,
- realizaci skupinové práce ve třídě. Skupinová práce prakticky na školách neprobíhala; pokud školy něco dělaly, tak to byly individuální konzultace. Přitom vztahy v rámci třídy mohou už tak být vlivem distanční výuky oslabené a tyto aktivity by mohly být i prevencí sociální izolace a mohly by pomoci zlepšovat psychický stav dětí,
- začlenění aktivit zaměřených na rodiče (a určených rodičům), kteří jsou během distanční výuky důležitá cílová skupina.

V rámci realizace projektu **Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji** a z něho vycházející **Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I** pokračovaly aktivity vedoucí ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. Konaly se semináře a konference sloužící ke vzdělávání a sdílení dobré praxe pedagogů zaměřené na podporu kariérového poradenství a podnikavosti, polytechnického a odborného vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti a společného vzdělávání. Partneři projektu IKAP I se zaměřili především na pořádání exkurzí, projektových dní a realizaci kroužků pro žáky středních a základních škol v kraji.

V ekonomické oblasti bylo nadále nutné využít disponibilní finanční prostředky především na pokrytí základních provozních výdajů organizací školství, u prostředků z Fondu rozvoje a reprodukce KHK na financování nejnaléhavějších stavebních akcí řešících nevyhovující technický stav objektů ve vlastnictví kraje. Došlo ke zlepšení úrovně financování mzdových výdajů škol v kraji z prostředků státních dotací, byly významně navýšeny nenárokové složky platu zaměstnanců, zejména pedagogických pracovníků. V oblasti běžných provozních výdajů se školské subjekty potýkaly s dopady opatření vlády proti šíření Covid-19. Opakované dlouhodobé uzavření škol, omezení nebo úplné přerušování činnosti školních jídelen a ubytovacích zařízení mělo značný negativní dopad na výnosy z jejich hospodářských aktivit v doplňkové, ale i v hlavní činnosti. Z prostředků poskytovaných z vlastních zdrojů rozpočtu kraje bylo možno podpořit polytechnické a digitální vzdělávání ve středních a základních školách, byly vyčleněny prostředky na posílení odměňování učitelů odborných předmětů vybraných oborů vzdělání a na nutný nákup notebooků pro střední školy a dětské domovy. Nepodařilo se profinancovat nutnou obnovu vybavení škol a domovů mládeže.

Rok 2020 byl mimořádný v oblasti financování stavebních akcí z prostředků z FRR. Pokračovala realizace projektů podpořených z IROP a OP Životní prostředí a příprava projektových záměrů pro nové programové období.

Seznam zkratk použitých v textu

AŠSK	Asociace školních sportovních klubů
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
COP	centrum odborné přípravy
COV	centrum odborného vzdělávání
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DDÚ	dětský diagnostický ústav
DM	domov mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ ČR 2015–2020	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015–2020
DZ KHK 2016–2020	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji 2016–2020
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FRR	fond rozvoje a reprodukce
FHK	Filharmonie Hradec Králové
G	gymnázium
HK	Hradec Králové
IROP	Integrovaný regionální operační program
IROP-ITI	Integrované územní investice
IVP	individuální vzdělávací plán
I-KAP KHK I	Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji I
JC	Jičín
JŠ	jazyková škola
KAP	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji
KHK	Královéhradecký kraj
KHS	Krajská hospodářská správa
KKOV	kmenová klasifikace oborů vzdělání
KPBI	Kraj pro bezpečný internet

ODM	olympiáda dětí a mládeže
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
OP VK	Vzdělávání pro Konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program výzkum, vývoj a vzdělávání
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORRGD	odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací
OŠ	odbor školství
OU	odborné učiliště
PO	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PRK	programy rozvoje kraje
PrŠ	praktická škola
RK	Rychnov nad Kněžnou
RVP	rámcový vzdělávací plán
SEPA	Systém evidence preventivních aktivit
SEVER	Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SOŠ	střední odborná škola
SJZ	stání jazyková zkouška
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPŠ	střední průmyslová škola
SpecŠ	škola zřízená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
StřVP	středisko výchovné péče
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠIKK	Školská inkluzivní koncepce Královéhradeckého kraje
ŠJ	školní jídelna
ŠVP	školní vzdělávací plán
ŠPZ	školské poradenské zařízení
ŠZ	školské zařízení

KSPN	krajská síť podpory nadání
KÚ	Krajský úřad
MAP	Místní akční plán
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MUP	mimořádné účelové příspěvky
MZ	maturitní zkouška
NA	Náchod
NIV	neinvestiční výdaje
NNO	nestátní neziskové organizace
NPI ČR	Národní pedagogický institut České republiky
OA	obchodní akademie

ŠZ DVPP KHK	Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, Štefánikova 566
TU	Trutnov
VL	výuční list
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠK KHK	Všesportovní kolegium Královéhradeckého kraje
VUR	výchova k udržitelnému rozvoji
VZ	výroční zpráva
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZÚ	zájmové útvary